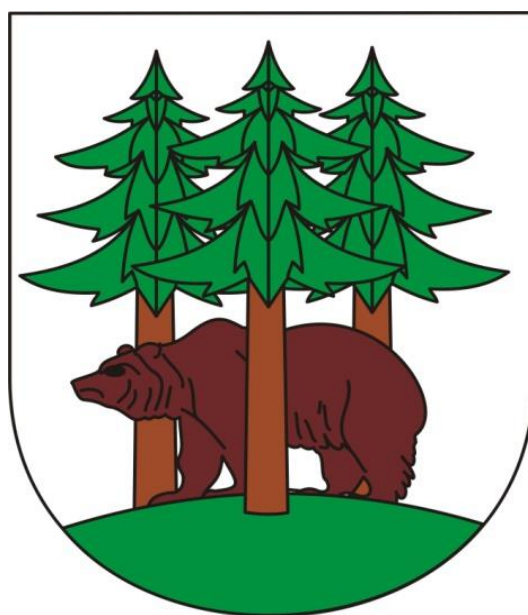

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025 - projekt

KĘTRZYN, KWIECIEŃ 2016

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1. WSTĘP	4
2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH NA TERENIE MIASTA KĘTRZYN	7
2.1 Główne informacje o mieście.....	7
2.2 Obszar problemowy – zagospodarowanie przestrzenne.....	10
2.2.1 Gospodarka przestrzenna	10
2.2.2 Obiekty zabytkowe i ochrona zabytków	11
2.2.3 Rekreacja i sport.....	15
2.2.4 Uwarunkowania ochrony środowiska.....	18
2.2.5 Zasoby mieszkaniowe.....	20
2.2.6 Infrastruktura techniczna.....	28
2.2.7 Powietrze atmosferyczne.....	32
2.2.8 Hałas.....	34
2.2.9 Identyfikacja problemów	36
2.3 Obszar problemowy – gospodarka	38
2.3.1 Podmioty gospodarcze w Kętrzynie	38
2.3.2 Zatrudnienie	43
2.3.3 Identyfikacja problemów	44
2.4 Obszar problemowy – sfera społeczna	46
2.4.1 Struktura demograficzna.....	46
2.4.2 Ruch naturalny i wędrowniczy.....	51
2.4.3 Bezrobocie.....	53
2.4.4 Pomoc społeczna.....	57
2.4.5 Grupy wymagające wsparcia.....	64
2.4.6 Bezpieczeństwo publiczne	72
2.4.7 Organizacje pozarządowe	74
2.4.8 Identyfikacja problemów	77
3. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI W ZAKRESIE ROZWOJU SPOŁECZNEGO GOSPODARCZEGO I PRZESTRZENNEGO KĘTRZYNA.....	79
4. ZASIĘGI PRZESTRZENNE OBSZARÓW REWITALIZOWANYCH	89
5. OKREŚLENIE WIZJI I CELÓW REWITALIZACJI – EFEKTY REWITALIZACJI.....	104
6. PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	107
6.1 Planowane podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	107

6.2	Planowane pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	137
7.	ZAPEWNIENIE KOMPLEMENTARNOŚCI REWITALIZACJI	160
8.	FINANSOWANIE PLANOWANYCH PROJEKTÓW	161
9.	WŁĄCZENIE INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI	162
10.	SYSTEM WDRAŻANIA, MONITORINGU I AKTUALIZACJI PROGRAMU	163
11.	SPIS TABEL	167
12.	SPIS RYCIN	168
13.	SPIS WYKRESÓW	169
14.	ZAŁĄCZNIK NR 1 MAPA OBSZARÓW REWIALIZOWANYCH	170

1. WSTĘP

Założenia Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025

Celem opracowania niniejszego dokumentu jest zdiagnozowanie najważniejszych potrzeb w zakresie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów na terenie miasta Kętrzyna. Na poszczególnych obszarach miasta występuje stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości), które współwystępują z negatywnymi zjawiskami zwłaszcza w sferze gospodarczej. Plan procesu rewitalizacyjnego Kętrzyna został opracowany w kontekście jednego z pięciu terytorialnych obszarów strategicznej interwencji wskazanej w Umowie Partnerstwa zawartej pomiędzy Polską a Komisją Europejską. Umowa Partnerstwa jest dokumentem określającym strategię inwestowania środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

Według Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (*Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Warszawa, 3 lipca 2015 r.*), projekty rewitalizacyjne mogą zostać współfinansowane ze środków Unii Europejskiej jeśli wynikają z programów rewitalizacji, tj. są zaplanowane w programie rewitalizacji i ukierunkowane na osiągnięcie jego celów. Głównym źródłem finansowania rewitalizacji w regionach w perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 są regionalne programy operacyjne, a w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego – *Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020* (szczególnie w ramach Osi Priorytetowej „Obszary wymagające rewitalizacji”).

Zgodnie z ww. *Wytycznymi*, program rewitalizacji to dokument inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025 jest następcą *Programu Rewitalizacji dla Miasta Kętrzyna na lata 2007-2013*, który został przyjęty Uchwałą nr XII/45/07 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 marca 2007 roku. Proces rewitalizacji ma charakter ciągły i uzależniony jest od wielu zmieniających się czynników, w związku z czym dokument ten w późniejszych latach był aktualizowany zgodnie z zachodzącym w przestrzeni miejskiej zmianami. W dokumencie wyznaczono obszary rewitalizacji dla 2 działań:

1. rewitalizacja miast – rewitalizowany obszar składał się z 2 części: większa część obejmująca obszar centrum miasta wraz z jego zabytkową częścią i obszarami

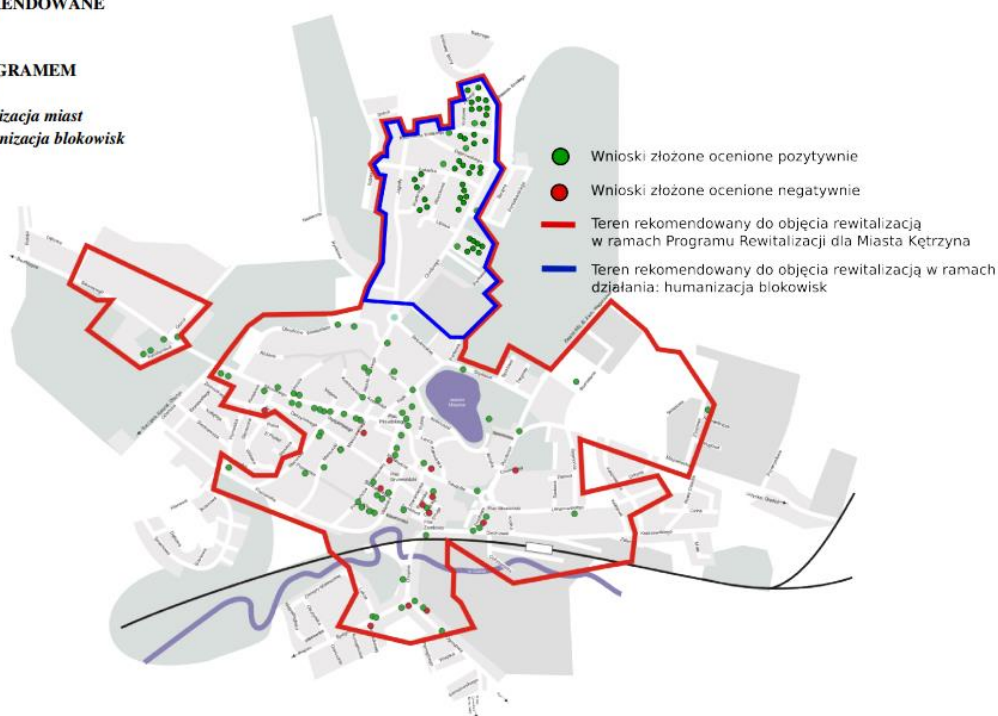
położonymi w okolicach ulicy Chrobrego i Pocztowej oraz mniejsza część obejmująca obszar ochrony konserwatorskiej B, przy ulicach Kasztanowej, Górnej i Sikorskiego;

2. humanizacja blokowisk – rewitalizowany obszar częściowo pokrywa się z obszarem rekomendowanym do rewitalizacji w ramach działania Rewitalizacja miast, obejmuje teren osiedla Piastowskiego.

Rycina 1 Obszar objęty Programem Rewitalizacji dla Miasta Kętrzyna na lata 2007-2013

OBSZARY REKOMENDOWANE

**DO OBJĘCIA PROGRAMEM
REWITALIZACJI
dla działania *Rewitalizacja miast*
i dla działania *Humanizacja blokowisk***

Źródło: Program Rewitalizacji dla Miasta Kętrzyna na lata 2007-2013

Nowe podejście do rewitalizacji w perspektywie finansowej 2014-2020

Nowa definicja rewitalizacji zrywa z postrzeganiem rewitalizacji jako zbioru punktowych, niepowiązanych ze sobą inwestycji, często polegających jedynie na remoncie budynków. Główną cechą rewitalizacji ma być kompleksowość i zintegrowane oraz wieloaspektowe podejście.

Przyjęte przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* określają w jaki sposób realizowane mają być przedsięwzięcia rewitalizacyjne prowadzone w ramach programów rewitalizacji. Zgodnie ze wspomnianymi *Wytycznymi* rewitalizacja to **kompleksowy proces** wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez **działania całościowe** (powiązane

wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, **skoncentrowane terytorialnie** i prowadzone w sposób **zaplanowany** oraz **zintegrowany** poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we **współpracy z lokalną społecznością**. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025 jest w części kontynuacją zagadnień rewitalizacyjnych zawartych w Programie Rewitalizacji dla Miasta Kętrzyna na lata 2007-2013 (przygotowanego w okresie polityki spójności UE 2007-2013), z podstawową zasadą, że aspekt społeczny ma być najważniejszym w działaniach rewitalizacyjnych, i co za tym idzie problemy społeczne mają być podstawowymi dla wyznaczenia obszarów do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi, powiązаныmi dodatkowo z problemami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi lub technicznymi). Wynika to z podejścia, zgodnie z którym rewitalizacja ma w pierwszej kolejności służyć zahamowaniu i odwróceniu niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizowanym. Takie podejście ma zmienić dotychczasową sytuację, w której rewitalizacja opierała się często jedynie na działaniach infrastrukturalnych i technicznych, będącymi de facto jedynie remontem czy rekultywacją.

Istotną kwestią wpływającą na konieczność opracowania nowego dokumentu Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025 jest **definicja obszaru rewitalizowanego**, którą określają wcześniej przytoczone Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej). Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni gminy** oraz zamieszkałych przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**.

2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH NA TERENIE MIASTA KĘTRZYN

Diagnoza obecnych zasobów miasta Kętrzyna, istotnych pod względem planowanych działań rewitalizacyjnych, opracowana została na podstawie dostępnych informacji, opracowań oraz dokumentów o charakterze strategicznym i diagnostycznym, a także na podstawie zebranych danych statystycznych. Istotnym źródłem danych statystycznych była baza danych dostępna w Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz dane gromadzone przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miasta Kętrzyna i jednostki organizacyjne miasta.

Dane wykorzystane do diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej zostały przedstawione w dwóch układach:

1. dynamicznym - przedstawiających zmianę danych cech na przestrzeni ostatnich lat;
2. benchmarkingowym (porównawczym) - dostarczającym informacji o sytuacji Kętrzyna na tle innych porównywalnych miast oraz na tle powiatu kętrzyńskiego, województwa warmińsko-mazurskiego i całego kraju.

Do analizy porównawczej Kętrzyna wybrano trzy miasta - Bartoszyce, Szczytno oraz Działdowo. Jednostki zostały dobrane w ten sposób, by ich główne cechy korespondowały z cechami Kętrzyna. Najważniejsze dane decydujące o doborze miast to liczba ludności, powierzchnia, typ gminy oraz funkcja miasta jako ośrodka powiatowego. Dane te zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1 Zestawienie podstawowych cech miasta Kętrzyn oraz innych porównywanych miast w 2014 roku

Miasto	Liczba ludności [os.]	Powierzchnia [ha]	Typ gminy	Funkcja miasta
Kętrzyn	27924	1035	gmina miejska	miasto powiatowe
Działdowo	21489	1147	gmina miejska	miasto powiatowe
Bartoszyce	24432	1179	gmina miejska	miasto powiatowe
Szczytno	24185	1062	gmina miejska	miasto powiatowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

2.1 Główne informacje o mieście

Miasto Kętrzyn zlokalizowane jest w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego nad rzeką Guber. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności na koniec

2014 roku wynosiła 27 924 osób, przy średniej gęstości zaludnienia 2 698 osób na km². Miasto stanowi gminę miejską, która ze wszystkich stron otoczona jest gminą wiejską Kętrzyn. Miasto jest jednocześnie siedzibą władz powiatu kętrzyńskiego, w którego skład, oprócz miasta Kętrzyn, wchodzi:

- gmina miejsko-wiejska Korsze,
- gmina miejsko-wiejska Reszel,
- gmina wiejska Barciany,
- gmina wiejska Kętrzyn,
- gmina wiejska Srokowo.

Powiat od północy graniczy z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Mieszkańcy miasta Kętrzyna stanowią 43% wszystkich mieszkańców powiatu kętrzyńskiego.

Rycina 2 Miasto Kętrzyn na tle województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu kętrzyńskiego

Województwo warmińsko-mazurskie

Powiat kętrzyński

Źródło: <http://www.gminy.pl/>

Kętrzyn jest lokalnym ośrodkiem administracyjno-usługowym obsługującym głównie mieszkańców powiatu. Miasto nie posiada połączeń drogowych o randze krajowej, jednak przebiegają przez nie trzy drogi wojewódzkie:

- droga wojewódzka nr 591: Mrągowo – Kętrzyn – Barciany – Michałkowo/Żeleznodorożnyj (Rosja),
- droga wojewódzka nr 592: Bartoszyce – Kraskowo – Kętrzyn – Giżycko,
- droga wojewódzka nr 594: Bisztynek – Robawy – Kętrzyn.

Odległość miasta do ważniejszych punktów na mapie regionu wynosi:

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

- 90 km do stolicy województwa – Olsztyna,
- 160 km do Elbląga,
- 90 km do Ełku,
- 60 km od drogowego przejścia granicznego Bezledy-Bagrationsk.

Miasto Kętrzyn wg podziału fizyczno-geograficznego, dokonanego przez profesora Jerzego Kondrackiego, znajduje się w obrębie mezoregionu Równiny Sępopolskiej. Do Równiny Sępopolskiej należą nizinne tereny na północy, pozbawione większych kompleksów leśnych. Równina tworzy rozległą nieckę, wzniesioną na brzegach i obniżającą się ku środkowi. W jej powierzchni wcinają się doliny Gubra i Liwny.

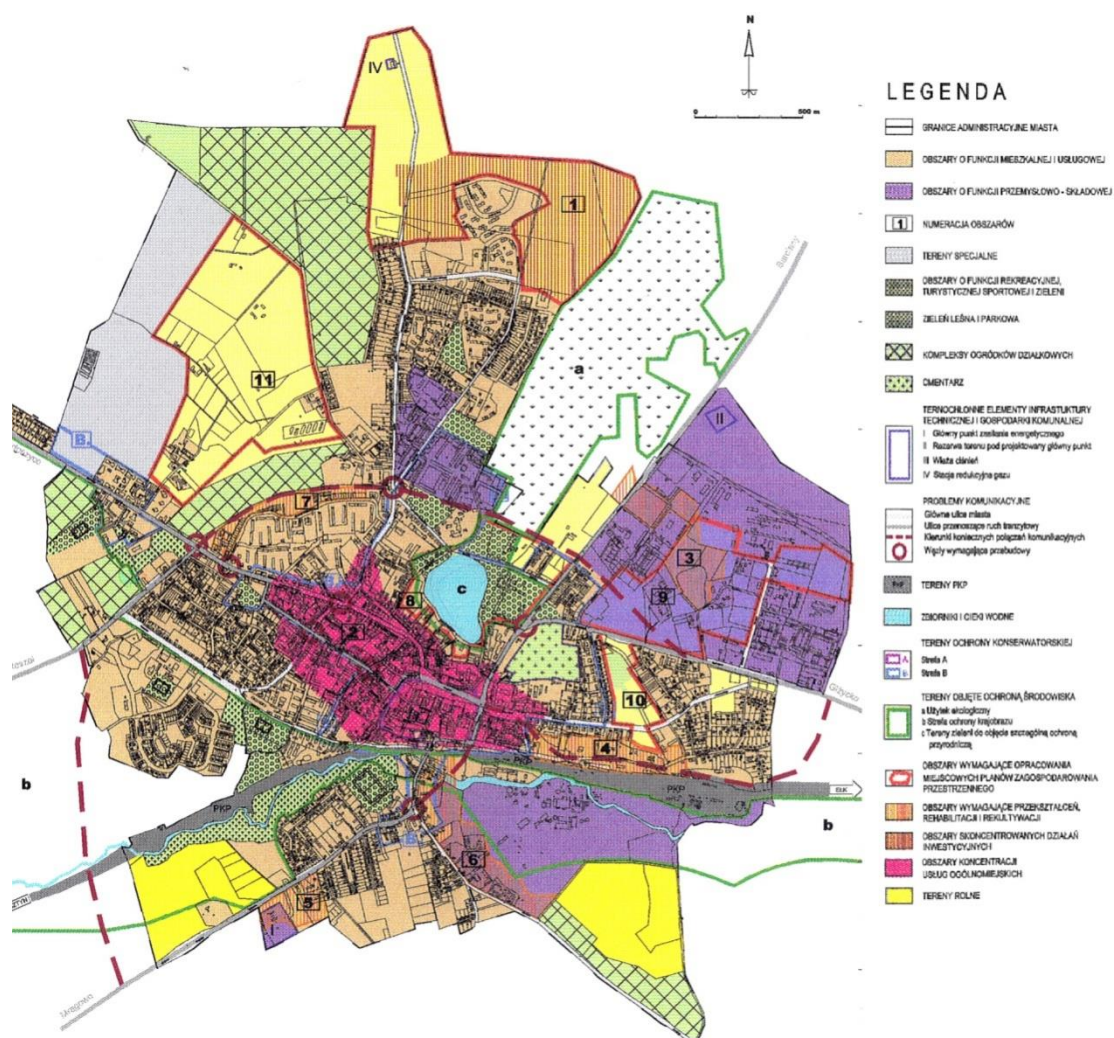

2.2 Obszar problemowy – zagospodarowanie przestrzenne

2.2.1 Gospodarka przestrzenna

Polityka przestrzenna miasta została określona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyna, które zostało przyjęte uchwałą Rady miasta w dniu 27 października 1999 roku.

Rycina 3 Kierunki zagospodarowania terenu określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyn

Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyn jako obszary wymagające przekształceń, rewitalizacji, rehabilitacji lub rekultywacji wskazuje się:

- 1) obszar koncentracji usług ogólnomiejskich (rejon ulic Sikorskiego, Daszyńskiego, i ulic przyległych oraz Starego Miasta i ul. Pocztowej),
- 2) obszar obejmujący część dzielnicy składowo-przemysłowej w rejonie ulicy Bałtyckiej i Mazowieckiej,
- 3) obszar położony wzdłuż ulicy Dworcowej,
- 4) teren znajdujący się pomiędzy Głównym Punktem Zasilania energetycznego (GPZ), a osiedlem domków jednorodzinnych w rejonie ulicy Bydgoskiej,
- 5) obszar wzdłuż wschodniej strony ulicy Chopina i ulicy Ogrodowej,
- 6) pas terenu pomiędzy ogródkami działkowymi, a północną stroną ulicy Westerplatte.

Obecnie na terenie miasta obowiązuje 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają ok. 80% miasta.

2.2.2 Obiekty zabytkowe i ochrona zabytków

Wybrane obiekty zabytkowe

Na terenie miasta znajdują się liczne cenne obiekty zabytkowe. Stanowią one o tożsamości kulturowej i są walorem wpływającym na atrakcyjność turystyczną miasta. Poniżej została przedstawiona charakterystyka najciekawszych obiektów zabytkowych Kętrzyna¹.

Chronione zespoły urbanistyczne

Stare miasto w Kętrzynie zostało uznane za zabytek poprzez wpisanie do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego pod nr A-128 w dniu 31 grudnia 1953 roku. Ochroną został objęty plan starego miasta, który jest zabytkiem średniowiecznych założeń urbanistycznych oraz leżące na jego terenie zabytki. Jako zabytek został uznany również obszar na zewnątrz od murów obronnych w promieniu 50 m. Jest to teren charakteryzujący się bardzo dużą wartością historyczną i naukową z uwagi na występowanie tam unikalnych i wciąż nie rozpoznanych relikwów utworzonych na skutek kilkusetletniego funkcjonowania

¹ Na podstawie informacji z Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2014 – 2017

organizmu miejskiego miasta i zamku Kętrzyna. W obrębie zabytkowego starego miasta skoncentrowane są najcenniejsze obiekty zabytkowe miasta, m.in. zamek krzyżacki, budynki przy ul. Zjazdowej, kościół św. Jerzego, kościół ewangelicki, Loża Masońska. W ramach chronionego zespołu urbanistycznego Starego Miasta w Kętrzynie ochroną zostały objęte również średniowieczne mury obronne, biegnące przez Plac Grunwaldzki do ul. Mickiewicza obok Łoży Masońskiej, wzdłuż ul. Traugutta do prostokątnej baszty narożnej po czym poprzez obiekty byłej drożdżowni do zamku. Następnie od ul. Zjazdowej, obok budynków byłych zakładów młynarskich, nad skarpą do narożnej okrągłej tzw. baszty na marach, odcinkiem muru obronnego do kościoła św. Jerzego. Ciąg murów obronnych zachował się na całej prawie długości. W północno-wschodnim narożniku fortyfikacji zachowała się baszta.

Obiekty architektury obronnej

Jednym z głównych zabytków Kętrzyna jest zamek krzyżacki pochodzący z XIV wieku. Jest to typowy przykład architektury obronnej, który wiąże się z okresem podbojów i panowania Zakonu Krzyżackiego na tych terenach. Zbudowany został na planie kwadratu i otoczony został murami obronnymi. Dawniej była to siedziba prokuratora krzyżackiego. Obecnie jest to siedziba muzeum oraz biblioteki publicznej.

Obiekty architektury technicznej

Przykładem architektury technicznej na terenie miasta jest pochodzący z przełomu XIX i XX wieku obiekty byłej drożdżowni w Kętrzynie. Z historycznego zespołu zabudowy drożdżowni do dziś zachował się neogotycki budynek produkcyjny z pozostałościami kotłowni z kominem, budynek gospodarczy oraz budynek mieszkalno-biurowy. Drożdżownia jest obecnie nieczynna, wewnątrz budynku brak wyposażenia technicznego. Budynki należą do osób prywatnych.

Obiekty sakralne

Kościół św. Jerzego – powstał w 1359 roku w miejscu strażnicy krzyżackiej. Jest przykładem średniowiecznej architektury sakralnej i obronnej. Jest to jedyny przykład na Mazurach trzynawowej ceglanej świątyni z czworobocznymi wieżami i kryształowym sklepieniem oraz jednocześnie najlepiej zachowana świątynia obronna na Mazurach.

Kościół św. Jana – wybudowany w 1480 roku ewangelicko-augsburski kościół z barokowym wyposażeniem.

Kościół św. Katarzyny – wybudowany został w 1896 roku w stylu neogotyckim. Charakteryzuje się kolorowym wnętrzem z bogatym wyposażeniem typowym dla epoki.

Cmentarze

Na terenie miasta zlokalizowanych jest 6 zabytkowych cmentarzy – 2 ewangelickie, 1 żydowski, 3 wojenne.

Aleje

Charakterystycznym elementem krajobrazu ziemi kętrzyńskiej są przydrożne aleje, które zakładane były w XIX i XX wieku. Pełnią różnorakie funkcje jako wyznacznik układów i szlaków komunikacyjnych oraz łącznik układów przestrzennych. Dodatkowo posiadają one także walory estetyczne, przyrodnicze i kulturowe, pełniąc rolę naturalnych korytarzy ekologicznych. Wykaz alei przydrożnych typowanych do ochrony został przedstawiony poniżej.

Tabela 2 Aleje chronione na terenie Kętrzyna

Numer drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony
591N	granica państwa – Barciany – Kętrzyn – Mrągowo	Cały przebieg w tym monogatunkowe odcinki wjazdowe w Kętrzynie i w Barcianach
592N	Bartoszyce – Kraskowo – skrzyż. z dr. nr 590 - Kętrzyn – Giżycko	Cały przebieg, wyłączając odcinki na północ i południe od Łankiejm

Źródło: Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2014 – 2017

Oprócz wyżej wymienionych obiektów warto zwrócić również uwagę na następujące zabytki:

Ratusz – został wybudowany w latach 1885 - 1886 dzięki inicjatywie burmistrza Wiewiórskiego. Zbudowany został jako trzykondygnacyjny, neogotycki budynek z czerwonej cegły. Został częściowo zniszczony w 1899 roku w wyniku pożaru. Do 1997 roku gmach ten był nieprzerwanie siedzibą władz miasta. Później umieszczono w nim Urząd Stanu Cywilnego oraz Punktu Informacji Turystycznej i Promocji. Po przeprowadzeniu gruntownego remontu i modernizacji budynku władze Kętrzyna powróciły do niego na początku 2014 roku.

Budynek Starostwa – neogotycki budynek zbudowany w 1896 roku.

Budynek dawnej Łoży Masońskiej „Trzy bramy Świątyni” – neogotycki budynek wybudowany w latach 1860-1864. Obecnie w łoży znajduje się siedziba Stowarzyszenia im. Arno Holza dla Porozumienia Polsko-Niemieckiego, które od 1997r. zrzesza przedwojennych mieszkańców Kętrzyna ludności polskiej i niemieckiej. Budynek zaadaptowano także na filię Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz herbaciarnię.

Budynek Gimnazjum Księcia Albrechta Hohenzolerna - szkoła została założona w 1546 roku i początkowo mieściła się w budynku kościoła św. Jana. W roku 1817 Gimnazjum zostało przeniesione do nowego budynku obok kościoła św. Jerzego, w którym funkcjonowało do 1907 roku. Szkołę w 1907 roku ponownie przeniesiono do nowego budynku, gdzie obecnie się mieści Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Do gimnazjum

uczęszczali między innymi: w latach 1855-1859 historyk Wojciech Kętrzyński oraz w latach 1875-1879 fizyk, laureat nagrody Nobla Wilhelm Wien.

Stado ogierów – kompleks budynków stadniny koni powstał w 1877 roku. Jest to najdłuższa stajnia w Europie, licząca 200 m długości i posiadająca 162 boksy.

Strefy ochrony konserwatorskiej

W Kętrzynie występują następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

1. Strefa A – strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej

Obejmuje pierwotny obszar zabudowy miejskiej czyli miasto średniowieczne wraz z przedmieściami. Granice strefy biegną ulicami Wileńską, Mickiewicza, Traugutta, Pocztową i dalej do ul. Wileńskiej wzdłuż podnóża skały.

2. Strefa B – ochrona konserwatorska

Obejmuje obszar ochrony zasadniczych elementów rozplanowania i zabytkowych elementów przestrzennych, charakterystycznych dla kolejnych etapów rozwoju miasta. W obszarze tym ochroną obejmuje się układy placów i ulic oraz skałę, rozwiązania materiałowe i wygląd zewnętrzny budynków w zakresie istotnym dla utrzymania charakteru założenia, czy budynku. Strefa obejmuje dwa obszary:

- układ ulic, zespoły zabytkowe Stadniny Ogierów, byłych koszar i zabytkowa zabudowa oraz zespoły zabytkowej zieleni krajobrazowej wokół jeziora, zieleni przy ul. Żeromskiego i zabytkowy cmentarz;
- zabytkowy Zespół Koszar przy ul. Sikorskiego i terenów położonych po południowej stronie ul. Sikorskiego wraz z cmentarzem z I Wojny Światowej. Ochronie podlega cały wymieniony zespół z zabytkową zabudową oraz cmentarz z dwoma dojazdami.

3. Strefa K – ochrona krajobrazu

Obejmuje tereny położone: wokół jeziora miejskiego, przy ulicy Chrobrego – tereny północnej granicy obszaru byłych koszar, przy ulicy Żeromskiego, przy cmentarzu przy ul. Pocztowej, przy cmentarzu z I Wojny Światowej (rejon ulic Gdańskiej i Sikorskiego).

4. Strefa W – strefa ochrony potencjalnych obszarów eksploracji archeologicznej, która obejmuje tereny objęte strefą A.

5. Strefa E - ochrony ekspozycji miasta historycznego i wewnątrz miejskich obejmuje:

- a) obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania Zespołu Staromiejskiego z jego dominantą kompozycyjną (kościół św. Jerzego) z punktów widokowych od zbiegu ulic Ogrodowej i Bydgoskiej oraz wzdłuż ulicy Chopina;

b) atrakcyjny wgląd we wnętrza miejskie osiedli budownictwa indywidualnego, obejmujący:

- rejon ulic Poznańskiej, Mazurskiej, Daszyńskiego, Gdańskiej,
- rejon ulic Jagiełły i Chrobrego,
- rejon ulic Kolejowej, Kraszewskiego.

W Kętrzynie ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków objętych zostało 100 zabytków. Wojewódzka ewidencja zabytków zawiera 710 obiektów. Lokalizacja obiektów zabytkowych skupia się głównie w centralnej części miasta. Ochroną objęty jest m.in. układ urbanistyczny Starego Miasta, obiekty sakralne, cmentarze, budynki użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne. Bardzo duże nagromadzenie zabytkowej tkanki miasta znajduje się wzdłuż ulic: Powstańców Warszawy, Plac J. Piłsudskiego, Sikorskiego i Traugutta. Dodatkowo nawarstwienie kulturowe Starego Miasta wraz z Zamkiem stanowi zabytek archeologiczny. Wojewódzka ewidencja zabytków wskazuje również 12 stanowisk archeologicznych na terenie gminy miejskiej Kętrzyn.

Obecny stan wielu zabytków na terenie Kętrzyna wymaga prac remontowych. Priorytetami miasta dotyczącymi poprawy stanu zabytków są:

- remont budynku zamku krzyżackiego (wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnych, wymiana instalacji grzewczej),
- konserwacja murów obronnych zamku krzyżackiego,
- modernizacja zabytkowego budynku przedszkola "Krasnal" (m.in. wymiana pokrycia dachowego, renowacja zawilgoconych powierzchni, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, naprawa i odtworzenie detali architektonicznych),
- termomodernizacja budynku przedszkola "Puchatek".

Interwencji wymagają także zabytkowe kamienice mieszkalne. Remontów i konserwacji wymagają elewacje zewnętrzne tych budynków, klatki schodowe oraz stolarka okienna i drzwiowa. Konieczna jest termomodernizacja oraz podłączenie budynków do miejskich sieci infrastruktury technicznej.

2.2.3 Rekreacja i sport

Koordynatorem działań związanych z upowszechnianiem sportu na terenie miasta Kętrzyn jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Ośrodek dysponuje infrastrukturą sportową jak:

- obiekty Hali Widowiskowo-Sportowej wraz z boiskami,
- Kompleks Rekreacyjno-Sportowy „Kętrzynianka” z letnimi basenami sportowym i rekreacyjnym zestawem atrakcji wodnych, kortami krytymi i otwartymi, boiskami do piłki siatkowej i koszykowej ze sztuczną nawierzchnią oraz boiskami do piłki plażowej,

- stadion miejski,
- przyszkolne obiekty sportowe,
- dwukondygnacyjny obiekt sportowy wybudowany przy Szkole Podstawowej nr 4 w Kętrzynie z salą bilardową na dziesięć stołów, salami fitness, salą sportową o wymiarach 40x20 m.

Kompleks „Kętrzynianka” jest największą letnią atrakcją Kętrzyna. W części podstawowej składa się on z dwóch basenów: sportowego (wymiary: 25 m x 12,5 m, 6 torów pływackich) oraz rekreacyjnego z zestawem atrakcji wodnych: gejzer, grzybek i język wodny, leżanki i ławki masażu, masaż ścienny, szeroki i wąski masaż karku, rwąca rzeka, zjeżdżalnia o długości 60 m.

Na terenie kompleksu znajdują się także stanowiska siłowni zewnętrznej oraz bulodrom, czyli boisko do gry w boule, a także boiska ze sztuczną nawierzchnią do gry w piłkę siatkową i koszykówkę oraz boiska do gry w siatkową piłkę plażową.

W sąsiedztwie basenów znajduje się kompleks ziemnych kortów tenisowych: korty odkryte i 2 kryte w hali o charakterystycznej biało-zielonej konstrukcji. Tuż za kortami odkrytymi znajduje się plac z osiemnastoma stanowiskami mini golfa.

Kompleks sportowy - Hala Widowiskowo-Sportowa, w skład której wchodzi pełnowymiarowa hala sportowa (44 m x 26 m x 11 m). Mieści ona boisko do koszykówki, piłki ręcznej i pozwala na jednoczesne rozgrywanie trzech meczy piłki siatkowej. Trybuny stałe i rozkładane mogą pomieścić od 350 do 1 500 widzów. Hala posiada również salę korekcyjną dla dzieci i młodzieży z wadami postawy. W hali znajduje się również siłownia (15 stanowisk ćwiczebnych), sala konferencyjna, dysponująca 70 miejscami, wyposażona w sprzęt audiowizualny.

Kompleks sportowy to nie tylko infrastruktura hali widowiskowo-sportowej, to także zestaw 2 boisk piłkarskich ze sztucznym oświetleniem połączony z funkcją lekkoatletyczną w postaci tartanowej, wielofunkcyjnej bieżni i uniwersalnej skoczni w dal. Mniejsze z boisk, poza przeznaczeniem piłkarskim, może służyć również do pozostałych gier zespołowych, a także tenisa. Dla kibiców została zbudowana wzdłuż zachodniej krawędzi boiska trybuna o pojemności 400 miejsc. Na terenie kompleksu znajduje się także pełnowymiarowe (wymiary: 100 m x 64 m) boisko do piłki nożnej z trybuną na 520 osób.

Kompleks Stadionu Miejskiego, który jest siedzibą Kętrzyńskiego Klubu Sportowego „Granica”. Obiekt przystosowany jest do rozgrywek piłki nożnej oraz zawodów lekkoatletycznych. W skład obiektu wchodzi dwie płyty piłkarskie o wymiarach: 105 m x 65 m oraz 100 m x 60 m. Główną płytę okala 400 metrowa bieżnia żużlowa. Na obiekcie znajduje się również mała hala sportowa o wymiarach 20 m x 20 m. Istniejący kompleks nosi znamiona wieloletniej eksploatacji (wybudowany został w latach 1921 – 1937) i przeznaczony jest do przebudowy. Konieczność przebudowy stadionu wynika zarówno ze złego stanu infrastruktury sportowej jak również z uwagi na aspekt społeczny. Obecny stan

techniczny i wyposażenie nie pozwalają na dobre wyszkolenie młodych zawodników i przygotowanie ich do rywalizacji sportowej. Zły stan budynku, wyłączona z użytkowania hala sportowa, odbiegające od obecnych standardów zaplecze sanitarne, fatalna nawierzchnia boiska meczowego oraz treningowego wymagają gruntownej przebudowy.

Obiekty sportowe przyszkolne:

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego:

- hala sportowa o wymiarach 24 m x 12 m,
- boisko zewnętrzne wielofunkcyjne wybudowane w ramach programu Orlik 2012.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Zientary – Malawskiej:

- hala sportowa o wymiarach 19 m x 10 m,
- boisko zewnętrzne wielofunkcyjne wybudowane w ramach programu Orlik 2012.

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stanisława Moniuszki:

- boisko zewnętrzne wielofunkcyjne wybudowane w ramach programu Orlik 2012.

Gimnazjum nr 2:

- hala sportowa o wymiarach 24 m x 10 m,
- boisko zewnętrzne wielofunkcyjne asfaltowe,
- boisko do piłki nożnej – mini,
- bieżnia wokół boiska,
- boisko do piłki siatkowej plażowej.

Zespół Szkół im. Marii Curie-Skłodowskiej:

- hala sportowa o wymiarach 27 m x 15 m,
- boisko zewnętrzne wielofunkcyjne wybudowane w ramach programu Orlik 2012,

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Wojciecha Kętrzyńskiego:

- hala sportowa o wymiarach 20 m x 12 m,
- boisko zewnętrzne wielofunkcyjne wybudowane w ramach programu Orlik 2012.

Zespół Szkół Budowlanych:

- hala sportowa o wymiarach 36 m x 16,5 m,
- basen kryty o wymiarach 24 m x 12 m.

W szczególności sale gimnastyczne zlokalizowane przy szkołach nie spełniają wielu standardów i wymagają remontów.

Gmina Miejska Kętrzyn jest zaangażowana w rozwój infrastruktury sportowej i form aktywności fizycznej wśród mieszkańców. Miasto Kętrzyn jest współorganizatorem Finałów

Mistrzostw Polski w Piłce Siatkowej, turniejów międzynarodowych EEVZA, Międzynarodowego Turnieju Piłki Ręcznej oraz Mistrzostw Polski w Taekwondo. W Kętrzynie funkcjonują Szkolny Ośrodek Siatkarski, Szkolny Młodzieżowy Ośrodek Koszykówki, program "Lekkoatletyka dla każdego" oraz program "Bilard Sportem Wszystkich". W szkołach podstawowych funkcjonują klasy sportowe piłki nożnej, piłki siatkowej, koszykówki i piłki ręcznej. Mieszkańcy Kętrzyna rywalizują w rozgrywkach ligi piłkarskiej na poziomie wojewódzkim oraz wojewódzkich ligach młodzieżowych piłki siatkowej i piłki ręcznej. Wysoko kwalifikowani w imprezach międzynarodowych i ogólnopolskich są zawodnicy trenujący taekwondo olimpijskie.

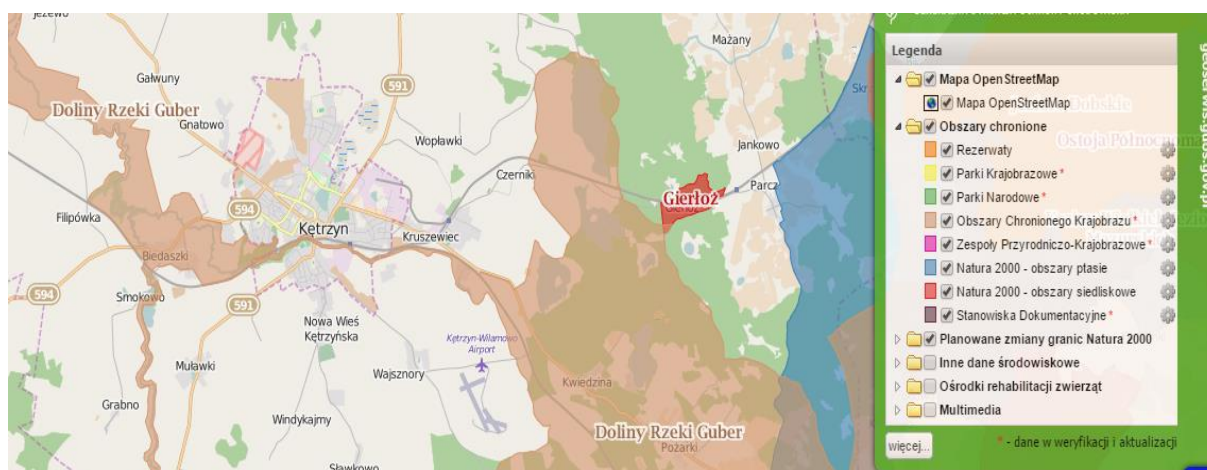
2.2.4 Uwarunkowania ochrony środowiska

Na terenie miasta oraz w najbliższej okolicy nie występują parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerваты przyrody. Formy ochrony przyrody na terenie Kętrzyna obejmują:

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber

Rozporządzeniem Wojewody Olsztyńskiego ustanowiony został wzdłuż rzeki Guber pas z rygorami odpowiadający wzmożonej ochronie – Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber. Stanowi on wraz z doliną rzeki Dajny część korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadregionalnym. Całkowita powierzchnia wynosi 14 363,8 ha i obejmuje również dolinę Liwny, dolinę Dajny i dolinę Sajny.

Rycina 4 Obszary Chronionego Krajobrazu Rzeki Guber w Kętrzynie

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

2. Użytki ekologiczne

Rozporządzeniem Wojewody Olsztyńskiego uznano za użytek ekologiczny obszar wodno-błotny o pow. 65,91 ha położony na terenie Miasta i Gminy Kętrzyn o nazwie "Rozlewisko

Wopławka". W głównej mierze obiekt usytuowany jest na terenie gminy Kętrzyn jednakże na mocy porozumienia piecza nad użytkowaniem powierzona została organom wykonawczym miasta Kętrzyn. Rozlewisko jest obszarem niezmiernie bogatym pod względem ornitologicznym, zasiedlonym przez ok. 20 gatunków ptactwa wodno-błotnego. Obecne zmiany w strukturze fauny zasiedlającej ten obszar mogą budzić zaniepokojenie, bowiem w wyniku braku naturalnego przeciwnika obserwuje się ekspansję populacji lisów, co w dalszej konsekwencji może wpłynąć na populację ptactwa gniazdującego na rozlewisku. Ograniczona ilość opadów atmosferycznych i zmniejszające się dopływy ze zlewni są drugim czynnikiem ryzyka. Powodują obniżenie naturalnego zwierciadła wody, przez co umożliwiany jest dostęp drapieżników do gniazd. Z drugiej strony zbiornik opuszczają gatunki potrzebujące otwartego lustra wody.

3. Pomniki przyrody

Na terenie miasta znajduje się także 8 pomników przyrody, przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 3 Pomniki przyrody na terenie miasta Kętrzyn

Usytuowanie	Nr obiektu	Gatunek	Obwód w cm	Wysokość	Rok uznania
Zieleniec przy ul. Kajki	379	Dąb	365	26	1984
U zbiegu tras na Srokowo i Karolewo (Bałtycka/Mazowiecka)	434	Leszczyna turecka	300	19	1986
Pl. Grunwaldzki 1	920 s	Klon jawor	285	23	1997
Park miejski przy Szpitalnej	921 s	Klon srebrzysty	283	17	1997
Ul. Kościuszki	922 s	Olsza szara	230	21	1997
Park miejski przy Szpitalnej	923 s	Dąb	315	25	1997
Ul. Cmentarna	925 s	Jarząb szwedzki	158	9	1997
Ul. Cmentarna	926 s	Jarząb szwedzki	164	9	1997

Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn

Ze względu na dużą atrakcyjność i jakość środowiska przyrodniczego, Kętrzyn podobnie jako cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego, należy do obszaru funkcjonalno-przestrzennego Zielone Płuca Polski. Tereny w ramach obszaru Zielone Płuca Polski są unikatowymi przyrodniczo systemami ekologicznymi w skali Polski i Europy. Wyróżniają się one m.in. unikatową różnorodnością środowiska przyrodniczego, bardzo dobrą jakością środowiska przyrodniczego i czystością powietrza.

Na terenie miasta przeważa roślinność antropogeniczna, a roślinność naturalna zachowała się fragmentarycznie na terenach niedostępnych do wykorzystania dla człowieka oraz w siedliskach skrajnie ubogich.

Na terenie miasta Kętrzyn znajduje się kilka podstawowych typów ekosystemów:

- tereny zieleni leśnej i semileśnej,
- pola, ugory, łąki, sady, pastwiska, ogródki działkowe,
- związane z krajobrazem miejskim (parki, skwery, trawniki, cmentarze).

Ważnym elementem środowiska ekologicznego na terenach miejskich są tereny leśne oraz tereny zieleni urządzonej. Stanowią one bardzo istotny czynnik warunkujący prawidłowe funkcjonowanie miasta i jakość życia mieszkańców m.in. poprzez pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego, poprawę estetyki przestrzeni miejskiej i możliwość tworzenia warunków rekreacji mieszkańców i rozwoju turystyki.

Udział terenów zielonych w ogólnej powierzchni miasta wynosi 4,9%. Składają się na niego lasy oraz zieleń urządzonej. W strukturze terenów zielonych przeważa zieleń osiedlowa (33,4 ha). Małą powierzchnię zajmują parki spacerowo-wypoczynkowe (jedynie 2,2 ha) i lasy gminne (9,9 ha). Na przestrzeni ostatnich lat znacznie zwiększyła się powierzchnia terenów zajmowanych przez zieleń osiedlową z 26,8 ha w 2007 roku do 33,4 ha w 2014 roku. Pozostałe formy zieleni w mieście zajmują stale taką samą powierzchnię.

Tabela 4 Tereny zielone w granicach miasta Kętrzyn w 2014 roku

Forma zieleni	Powierzchnia w (ha)
parki spacerowo - wypoczynkowe	2,2
zieleńce	14,7
zieleń uliczna	10
tereny zieleni osiedlowej	33,4
cmentarze	15,6
las gminne	9,9
RAZEM	85,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Pozytywnym zjawiskiem w Kętrzynie jest zwiększenie się udziału terenów zielonych w strukturze miasta. Konieczna jest jednak poprawa jakości istniejących terenów zieleni osiedlowej i ogólnodostępnej poprzez odpowiednie zagospodarowanie oraz urządzenie obiektami małej architektury. Konieczne jest stworzenie odpowiednich warunków dla rekreacji i możliwości spędzania wolnego czasu. Problem ten dotyczy m.in. terenów zielonych wokoło Jeziora Kętrzyńskiego.

2.2.5 Zasoby mieszkaniowe

Na koniec 2014 roku na zasoby mieszkaniowe w Kętrzynie składało się 10 891 mieszkań w 1 832 budynkach mieszkalnych. Ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań wynosiła 626 349 m². W latach 2008-2014 zasoby mieszkaniowe w mieście wzrosły o 461 mieszkań, co przyczyniło się do wzrostu powierzchni mieszkaniowej o 32 133 m². Oznacza to wzrost liczby mieszkań o 4% i wzrost ogólnej powierzchni mieszkań o 5%.

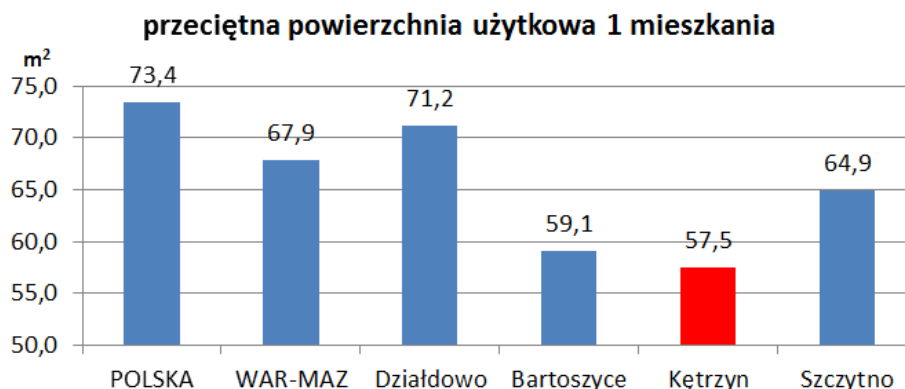
Tabela 5 Zasoby mieszkaniowe w Kętrzynie w latach 2008-2014

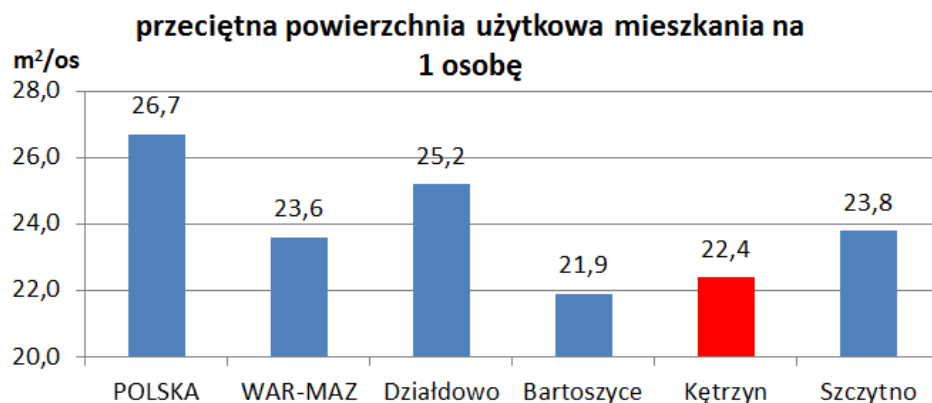
rok	budynki mieszkalne [szt.]	mieszkania[szt.]	izby[szt.]	pow. użytkowa mieszkań [m ²]
2008	1756	10423	37203	594216
2009	1772	10527	37493	601780
2010	1783	10651	38034	608703
2011	1800	10695	38194	612580
2012	1812	10792	38530	619891
2013	1822	10819	38633	622166
2014	1832	10891	38829	626349
Zmiana w latach 2008-2014	4%	4%	4%	5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Przeciętna powierzchnia mieszkania w Kętrzynie wynosi 57,5 m² i od 2008 roku wzrosła o 0,5 m². W porównaniu do średniej wielkości mieszkania w Polsce (73,4 m²) i województwie warmińsko-mazurskim (67,9 m²) jest to wartość dużo niższa. Również w innych porównywalnych miastach w regionie wartości te są wyższe - w Działdowie 71,2 m², Szczytnie 64,9 m², Bartoszycach 59,1 m².

Podobnie kształtuje się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę. Podczas gdy w Kętrzynie wynosi ona 22,4 m², średnia dla kraju jest wyższa o 4,3 m², a w regionie o 1,2 m². Spośród analizowanych miast jedynie w Bartoszycach na 1 mieszkańca przypada mniejsza 0,5 m² powierzchnia mieszkania.

Wykres 1 Wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych Kętrzyna na tle innych jednostek terytorialnych w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Dynamika rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Kętrzynie w ostatnich 7 latach jest również niższa niż w kraju i województwie. W latach 2008-2014 oddano do użytku łącznie 567 mieszkań, co daje wartość 20,3 mieszkań na 1000 mieszkańców. W Polsce w tym czasie oddano 26,9 mieszkań na 1000 mieszkańców, a w województwie warmińsko-mazurskim 24,7.

Tabela 6 Mieszkania oddane do użytku w latach 2008-2014 w Kętrzynie na tle kraju i województwa warmińsko-mazurskiego

mieszkania oddane na 1000 mieszkańców w latach 2008-2014	rok	mieszkania oddane do użytku w Kętrzynie [szt.]								
<table border="1"><thead><tr><th>Region</th><th>Przeciętna powierzchnia użytkowa (m²/os)</th></tr></thead><tbody><tr><td>POLSKA</td><td>26,9</td></tr><tr><td>WAR-MAZ</td><td>24,7</td></tr><tr><td>Kętrzyn</td><td>20,3</td></tr></tbody></table>	Region	Przeciętna powierzchnia użytkowa (m²/os)	POLSKA	26,9	WAR-MAZ	24,7	Kętrzyn	20,3	2008	141
	Region	Przeciętna powierzchnia użytkowa (m²/os)								
	POLSKA	26,9								
	WAR-MAZ	24,7								
	Kętrzyn	20,3								
	2009	106								
	2010	59								
2011	47									
2012	98									
2013	29									
2014	87									

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

W strukturze zasobów mieszkaniowych w Kętrzynie dominują lokale należące do osób fizycznych (47,92%), w których średnia wielkość mieszkania wynosi 65,76 m². Znaczny udział posiada również SM Pionier, do której należy 41,85% lokali w mieście. Gmina Miejska Kętrzyn posiada 689 lokali, co stanowi 6,4% zasobów w mieście.

Tabela 7 **Struktura własności zasobów mieszkaniowych w mieście Kętrzyn (stan na 31.01.2014 roku)**

	Udział w liczbie lokali ogółem [%]	Udział w powierzchni ogólnej lokali [%]	Średnia pow. lokalu w m ²
Gmina Miejska Kętrzyn	6,4%	5,07%	44,05
SM „Pionier” w Kętrzynie	41,85%	36,03%	48,73
SM „Budowlani” w Giżycku	0,51%	0,47%	52,31
TBS Sp. z o.o. w Kętrzynie	2,79%	2,40%	48,67
TBS „Dom” w Kętrzynie	0,43%	0,37%	49,86
Osoby fizyczne	47,92%	55,66%	65,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2025

Na zasoby komunalne miasta składają się 96 lokali mieszkalnych w 21 budynkach komunalnych oraz 593 lokale mieszkalne w 191 budynkach wspólnot mieszkaniowych. Najwięcej lokali komunalnych zlokalizowanych jest wzdłuż ulic: Asnyka, Bydgoskiej, Chopina, Cukrowniczej, Daszyńskiego, Kajki, Kaszubskiej, Kopernika, Miejskiej, Ogrodowej, Orkana, Pocztowej, Powstańców Warszawy, Rycerskiej, Sikorskiego i Zatorze. Spośród zasobów komunalnych miasta 31 mieszkań, o łącznej powierzchni 856,8 m², stanowią lokale socjalne. Przysługują one osobom, które znajdują się w trudnej sytuacji mieszkaniowej (osoby eksmitowane, bezdomne, osób ubogie niemogące utrzymać mieszkania samodzielnie). Są to głównie lokale o niskim standardzie, jednak ze względu na wyposażenie i stan techniczny nadające się do zamieszkania.

W porównaniu do innych miast Kętrzyn charakteryzuje się niskim udziałem mieszkań komunalnych w ogólnym zasobie mieszkaniowym w mieście, który wynosi 6,4%. Dla porównania w Bartoszycach udział ten wynosi 7%, w Szczytnie 9,9% i Działdowie 7%.

Tabela 8 **Udział mieszkań komunalnych w zasobach mieszkaniowych oraz udział mieszkań socjalnych w komunalnych zasobach mieszkaniowych w Kętrzynie na tle innych jednostek w 2013 roku**

	udział mieszkań komunalnych w zasobach mieszkaniowych w mieście	udział mieszkań socjalnych w komunalnych zasobach mieszkaniowych
warmińsko-mazurskie	6,7%	8,0%
Kętrzyn	6,4%	4,6%
Bartoszyce	8,0%	12,9%

Działdowo	7,0%	3,4%
Szczytno	9,9%	6,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Na terenie miasta występuje problem niewystarczającej lokali komunalnych. W 2014 roku miasto wynajmowało 708 mieszkań komunalnych (o 302 mniej niż w 2010 roku), w tym 49 lokali socjalnych. W latach 2010-2014 liczba wniosków oczekujących na wynajem lokali komunalnych wynosiła średnio 80, a na lokale socjalne średnio 12. Miasto obecnie nie jest w posiadaniu lokali zamiennych i tymczasowych. Niewystarczające zasoby komunalne miasta zostaną w najbliższej przyszłości dodatkowo uszczuplone z uwagi na fakt, że część budynków jest przeznaczona do sprzedaży lub rozbiórki. Wielkość zasobu mieszkaniowego miasta Kętrzyn systematycznie maleje w wyniku prowadzonej sprzedaży mieszkań komunalnych najemcom. Corocznie - po śmierci dotychczasowego najemcy, w wyniku eksmisji lub dobrowolnego przekazania lokalu przez poprzedniego lokatora - udaje się odzyskać od kilku do kilkunastu lokali mieszkalnych. Ilość ta nie zabezpiecza jednak zapotrzebowania na realizację ustawowego obowiązku miasta do zapewniania lokali socjalnych, lokali zamiennych oraz zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób nie posiadających własnego mieszkania, których dochody uniemożliwiają rozwiązanie problemów mieszkaniowych we własnym zakresie.

Tabela 9 Zapotrzebowanie na wynajem lokali komunalnych w Kętrzynie w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
wynajęte lokale komunalne	1010	714	700	689	708
średnia liczba wniosków oczekujących na wynajem lokali komunalnych	80				
wynajęte lokale socjalne	39	24	33	30	49
średnia liczba wniosków oczekujących na wynajem lokali socjalnych	12				

Źródło: dane Urzędu Miasta Kętrzyna

Od 2007 roku obserwujemy zmniejszającą się liczbę mieszkań w zasobach miasta, których dotyczą zaległości w opłatach za mieszkanie. W 2013 roku zaległości odnotowano w przypadku 120 mieszkań (485 w 2007 roku). Mniejsza liczba zadłużonych mieszkań nie przekłada się jednak na zmniejszenie łącznej kwoty zaległości, która w 2013 roku wyniosła 223,3 tys. zł (140 tys. zł w 2007 roku), z czego 92% stanowiła kwota za zaległości ponad 3-miesięczne.

Tabela 10 Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach komunalnych Kętrzyna

		2007	2009	2011	2013
mieszkania	ogółem	485	365	392	120
	ponad 3 miesiące	129	184	128	79
wysokość zaległości [tys. zł]	ogółem	140,0	342,1	299,7	223,3
	ponad 3 miesiące	107,2	238,0	215,7	205,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Zaległości w opłatach za mieszkanie są najczęstszą przyczyną eksmisji z lokali komunalnych. W 2013 roku orzeczono przez sąd 10 eksmisji, z czego nie wykonano ani jednej. Powodem tego jest brak lokali zastępczych. Aktualnie obowiązujący zakaz eksmisji bez wskazania lokalu, do którego ma być przeprowadzona eksmisja, ma bezpośredni wpływ na zapotrzebowania na lokale socjalne, których niewystarczająca liczba pozwala na realizację najwyżej kilku wyroków eksmisyjnych rocznie. Do przeprowadzenia eksmisji z lokalu osób, którym sąd w wyroku nie przyznał prawa do lokalu socjalnego, niezbędne jest bowiem wskazanie przez gminę lub wierzyciela tzw. pomieszczenia tymczasowego, które powinno spełniać wymagania określone odrębnymi przepisami. Wymagania te są na tyle wysokie, iż w praktyce pomieszczenia tymczasowe musiałyby niewiele różnić się od lokali socjalnych. Aktualnie miasto Kętrzyn nie posiada takich pomieszczeń.

Tabela 11 Postępowania eksmisyjne i eksmisje z lokali mieszkalnych w zasobach komunalnych Kętrzyna

		2007	2009	2011	2013
toczące się w sądzie postępowania eksmisyjne	ogółem	0	12	14	1
	z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	0	11	12	1
orzeczone przez sąd eksmisje	ogółem	7	3	9	10
	z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	5	3	8	4
wykonane eksmisje	ogółem	5	2	2	0
	z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	2	2	2	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Dużym problemem dotyczącym zasobów komunalnych jest zły stan techniczny budynków. Wynika on w dużej mierze ze struktury wieku budynków. Znaczna część lokali mieszkalnych należących do miasta znajduje się w budynkach wybudowanych przed 1945 rokiem. Większość tych lokali nie posiada podłączenia do miejskich sieci. Nieruchomości takie wymagają gruntownych remontów elewacji i pokrycia dachowego oraz odwodnienia budynków. Ze względów bezpieczeństwa mieszkańców konieczna jest wymiana lub modernizacja instalacji elektrycznych i sanitarnych oraz urządzeń grzewczo-kominowych. Z uwagi na wymogi energooszczędności znaczna część budynków w zasobie miasta wymaga ocieplenia oraz zmiany sposobu ogrzewania. W chwili obecnej 166 budynków, w których

znajdują się lokale komunalne, ogrzewanych jest piecami. Jedynie 8 budynków posiada dostęp do ciepłej wody, przez co istnieje konieczność podgrzewania wody przy zastosowaniu gazowych podgrzewaczy, co jest rozwiązaniem niebezpiecznym z uwagi na duże ryzyko awarii. Standard mieszkań komunalnych w wielu przypadkach jest bardzo ubogi ze względu na brak łazienek i ubikacji wewnątrz mieszkania. Należy również wspomnieć, że w większości lokale komunalne zlokalizowane są w „starej” części Kętrzyna, bardzo często też objęte są ochroną Konserwatora Zabytków. Problem złego stanu technicznego najstarszych budynków pogłębia fakt, że często są one zamieszkałe przez mieszkańców o niskich dochodach, w związku z czym bardzo trudno jest wygospodarować środki na konieczną modernizację. Dodatkowo ochrona konserwatorska, którą objęte są te budynki powoduje, że remonty są bardzo kosztowne i przerastają możliwości budżetowe miasta. Generalnie zasób mieszkaniowy wymaga bardzo dużych nakładów, co potwierdzają m. in. wyniki przeglądów okresowych poszczególnych budynków. Rzeczywiste potrzeby remontowe nie są jednoznaczne z planowanymi wydatkami miasta, gdyż ich skala musi być uzależniona od realnych możliwości finansowych miasta.

Tabela 12 **Struktura wiekowa budynków i lokali wchodzących w skład gminnego zasobu (stan na 31.12.2011)**

Data wzniesienia budynku	Liczba budynków komunalnych	Liczba lokali w budynkach komunalnych	Budynki wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy	Liczba lokali mieszkalnych należących do GMK
Do 1900 roku włącznie	15	51	75	197
1901-1945	9	44	89	324
1946-1970	1	17	11	22
1971-1990	2	12	16	47
po roku 1990	-	-	-	-

Źródło: Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2012-2016

Tabela 13 **Wyposażenie budynków z lokalami komunalnymi w Kętrzynie**

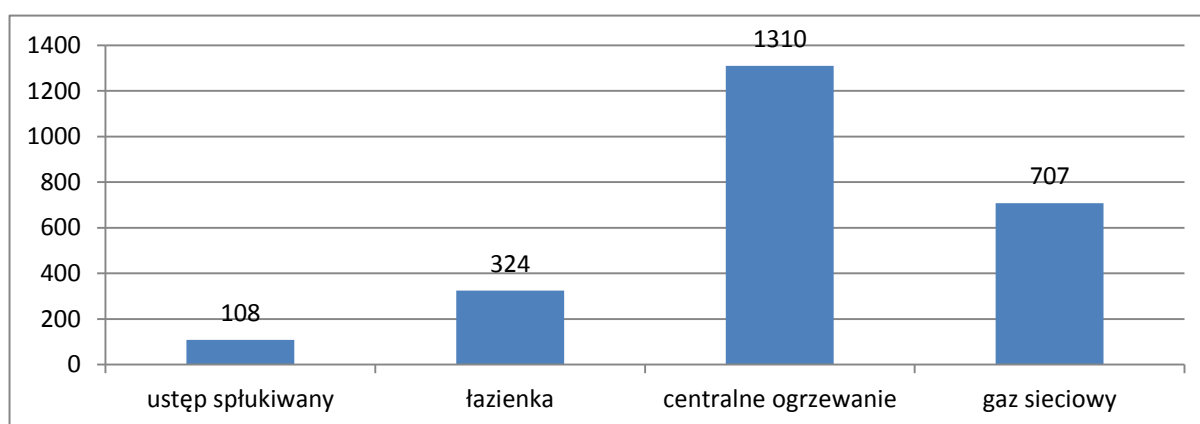
Wyposażenie w:	Liczba budynków
zimną wodę	187
ciepłą wodę	8
instalację gazową	166
instalację c.o.	21
ogrzewanie piecowe	166
łazienki	137
ubikacje	144
ubikacje na klatce schodowej	42
ubikacje suche	1

Źródło: dane Urzędu Miasta Kętrzyn

Ogólnie zasoby mieszkaniowe w Kętrzynie (według wszystkich form własności) również wymagają prac poprawiających standard zamieszkania. Wciąż 108 mieszkań (1% wszystkich mieszkań) nie posiada ustępu spłukiwanego, 324 mieszkania (3%) nie posiada własnej łazienki wewnątrz lokalu, 1310 mieszkań (12%) nie posiada centralnego ogrzewania i 707 mieszkań (6,5%) nie jest podłączonych do gazu sieciowego.

Wykres 2 Liczba mieszkań niewyposażonych w poszczególne instalacje w Kętrzynie w 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Znaczna liczba mieszkań w Kętrzynie znajduje się w budynkach wielorodzinnych wybudowanych w latach 70-tych i 80-tych XX wieku w technologii tzw. wielkiej płyty (m.in. ulice Łokietka, Piastowską, Dąbrowskiego i Chrobrego). Większość budynków wykonanych w technologii wielkiej płyty znajduje się obecnie w zarządzie Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej PIONIER i Kętrzyńskiego Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Kętrzynie. Zastosowana we wspomnianych budynkach technologia jest przestarzała i w związku z tym wymagane są znaczne prace poprawiające jej stan. Budynki te charakteryzują się złą izolacją cieplną, złą akustyką i wentylacją budynku, niepasującą do obecnych standardów infrastrukturą wodno-kanalizacyjną i elektryczną. Bardzo dużym mankamentem jest również niedostosowanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. Oprócz prac remontowych w budynkach wielorodzinnych konieczne jest również odpowiednie zagospodarowanie terenów osiedli. Konieczne jest zatem stworzenie odpowiedniej oferty usług dla mieszkańców i zagospodarowanie miejsc przeznaczonych do rekreacji i wypoczynku. Należy przy tym wziąć pod uwagę zmieniającą się strukturę wiekową mieszkańców i dostosowanie zagospodarowania do potrzeb osób starszych.

2.2.6 Infrastruktura techniczna

System drogowy i dostępność komunikacyjna

Na terenie Kętrzyna zlokalizowane są drogi wojewódzkie zarządzane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie, drogi powiatowe w zarządzie Starostwa Powiatowego w Kętrzynie oraz drogi gminne w zarządzie Urząd Miasta w Kętrzynie.

Całkowita długość dróg publicznych i miejskich wynosi 56 km, w tym:

- długość dróg wojewódzkich – 8,02 km (100% nawierzchnia utwardzona),
- długość dróg powiatowych – 20,75 km (96% nawierzchnia utwardzona),
- długość dróg gminnych – 27,23 km (88% powierzchnia utwardzona).

Stan dróg wojewódzkich i powiatowych oceniany jest jako dobry. Wszystkie drogi wojewódzkie posiadają nawierzchnię utwardzoną. Spośród dróg powiatowych łączna długość dróg o nawierzchni nieutwardzonej to ok. 0,5 km (ul. Górna). Część dróg kategorii gminnej wymaga jednak remontów ze względu na zły stan techniczny nawierzchni (ul. Stefana Batorego, Cmentarna, Dolna, Niepodległości, Nowe Osiedle, Olsztyńska, Parkowa, Plac Zamkowy, E. Platter, Poniatowskiego, Przemysłowa, Sportowa, Wierzbowa, Zatorze, Zientary -Malewskiej). Konieczne do zrealizowania są także nowe inwestycje drogowe na odcinkach gruntowych nie posiadających nawierzchni utwardzonej (Jagiełły - od St. Batorego do Bałtrucia, Kolejowa, Nasienna, Rynkowa, Warmińska). W przypadku części dróg konieczne do wykonania remonty są utrudnione z uwagi na potrzebę uzgodnienia projektu remontu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Przez miasto przebiegają i krzyżują się trzy drogi wojewódzkie:

- nr 591 Bartoszyce – Kętrzyn – Giżycko (biegnąca z zachodu na wschód),
- nr 591 Srokowo – Kętrzyn – Mrągowo (biegnąca z północy na południe),
- nr 594 Bisztynek – Rabawy – Kętrzyn (biegnąca na zachód w kierunku Bisztynka).

Na terenie miasta drogi wojewódzkie przebiegają ulicami: Bałtycka, Dworcowa, Chopina, Bydgoska, Sikorskiego, Traugutta, Mazowiecka, Gdańska, Daszyńskiego, Pl. Grunwaldzki, Mickiewicza.

W 2010 roku został przeprowadzony przez Zarząd Dróg Wojewódzkich generalny pomiar ruchu na drogach wojewódzkich województwa warmińsko-mazurskiego. Na terenie Kętrzyna punkty pomiarowe wyznaczone były w czterech miejscach. Zgodnie z przeprowadzonym pomiarem najbardziej ruchliwym odcinkiem jest odcinek drogi nr 592 na ulicy Traugutta, gdzie średni dobowy ruch wynosi 15 141 pojazdów. Spośród wszystkich punktów kontrolnych z terenu województwa to właśnie na tej ulicy odnotowano najwięcej pojazdów.

Tabela 14 Wyniki generalnego pomiaru ruchu w 2010 roku w mieście Kętrzyn

Numer drogi	Miejsce pomiaru	Długość odcinka	Średni dobowy ruch
591	KĘTRZYN, UL. CHOPINA	2,6 km	9 038
592	KĘTRZYN, UL. TRAUGUTTA	1,6 km	15 141
592	KĘTRZYN, UL. MAZOWIECKA	1,4 km	9 299
594	KĘTRZYN, UL. GDAŃSKA	1,1 km	3 970

Źródło: <http://www.zdw.olsztyn.pl/>

Obecnie istniejący układ drogowy Kętrzyna przejmuję cały zewnętrzny ruch tranzytowy oraz wewnętrzny ruch miejski. Jest to jeden z głównych problemów komunikacyjnych Kętrzyna. Powoduje to bardzo duże natężenie ruchu, co niekorzystnie wpływa na bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców, a także stanowi słabą stronę potencjału inwestycyjnego miasta.

Wzrost liczby pojazdów na kętrzyńskich drogach wpływa na szybsze pogarszanie się stanu technicznego tych dróg oraz na ich niewystarczającą przepustowość. W związku z tym istnieje potrzeba rozbudowa i poprawa stanu obecnie istniejących dróg oraz budowa nowych ciągów zapewniających połączenia komunikacyjne nowych terenów o funkcjach mieszkaniowych.

Wzrastający ruch kołowy w mieście wpływa również na coraz bardziej odczuwalne problemy niewystarczającej ilości miejsc parkingowych w samym centrum miasta oraz na jego obrzeżach. Założenie urbanistyczne najstarszej, centralnej części Kętrzyna nie jest w ogóle przystosowane do przeprowadzenia przez ten obszar miasta ruchu kołowego.

Do rozwiązania problemu niewystarczającej liczby miejsc parkingowych i wzmożonego ruchu samochodowego przyczynić się mogą rozwiązania w zakresie infrastruktury rowerowej w Kętrzynie. Obecnie w mieście długość ścieżek rowerowych wynosi 4,5 km i jest niewystarczająca. Ścieżki dla rowerzystów towarzyszą głównie ciągom dróg wojewódzkich i nie są połączone w spójny system, łączący tereny o funkcji mieszkaniowej, rekreacyjnej i użyteczności publicznej, co zachęciłoby do korzystania z roweru jako środka komunikacji w mieście. Ważnym aspektem jest również takie zaplanowanie ścieżek rowerowych, by były one włączone w zewnętrzny system dróg rowerowych, które umożliwi przemieszczanie się pomiędzy najbardziej atrakcyjnymi turystycznie punktami na mapie regionu. Obecnie miasto posiada plany budowy ścieżek rowerowych o łącznej długości 2,8 km, które mają zostać poprowadzone wzdłuż ulic: Sikorskiego, Gdańska, Uroczą, Westerplatte, Marii Skłodowskiej-Curie, Wojska Polskiego, od Westerplatte do ronda Komendantów, Kajki. Bariery dla rozwoju infrastruktury ścieżek rowerowych jest występowanie wielu odcinków drogowych o niewielkiej szerokości pasa drogowego z chodnikami o złym stanie.

Usługi przewozu środkami transportu zbiorowego świadczy firma PGK Komunalnik Sp. z o.o., której 100% udziałów należy do miasta. Przewozy świadczone są na dwóch regularnych liniach nr 1 i nr 2. Kursy odbywają się od poniedziałku do piątku, a dodatkowo autobusami linii 2 również w soboty. Łączna długość trasa, na których jeździ komunikacja miejska w Kętrzynie wynosi 30 km. Poza komunikacją miejską transport na terenie miasta zapewnia kilka korporacji taksówek oraz stały postój taksówek przy ul. Dworcowej.

Zewnętrzne połączenia miasta zapewniają przewozy kolejowe oraz firmy oferujące przewozy samochodowe. Przez Kętrzyn przebiegają dwie linie kolejowe:

- linia kolejowa nr 38: Bartoszyce – Korsze – Kętrzyn – Ełk – Białystok,
- linia kolejowa nr 259: Kętrzyn – Węgorzewo (linia wpisana jest do rejestru zabytków i obecnie kursuje na niej jedynie kolej turystyczna).

Kętrzyn posiada bezpośrednie połączenia kolejowe m.in. z takimi miastami jak: Olsztyn (średni czas jazdy 1 h 20 min), Ełk (średni czas jazdy 1 h 15 min), Białystok (średni czas jazdy 2 h 40 min), Gdańsk (średni czas jazdy 4 h).

Zaopatrzenie w ciepło

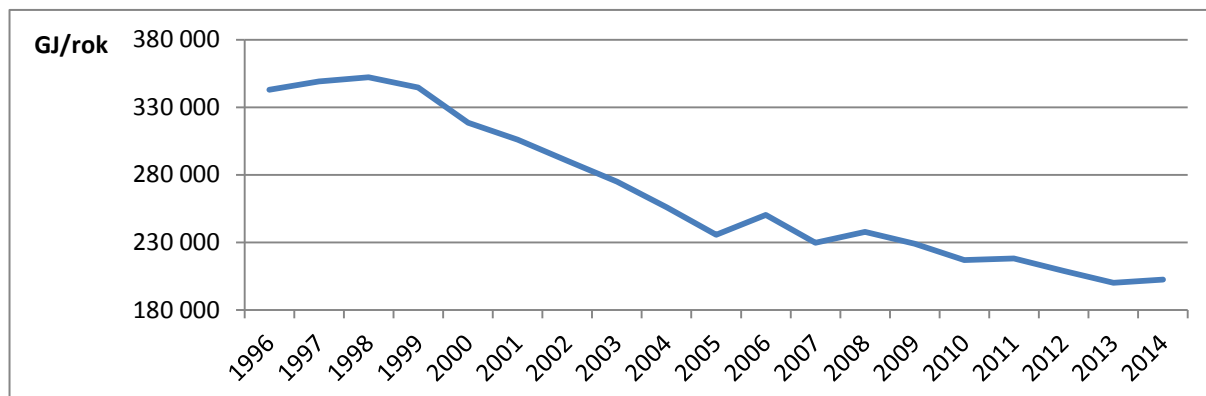
System ciepłowniczy w Kętrzynie zarządzany jest przez Komunalną Energetykę Ciepłą „Komec” Spółka z o.o., która posiada koncesje na wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję ciepła. Spółka dysponuje 4 kotłowniami lokalnymi, zasilanymi miałem węglowym lub gazem ziemnym. Łączna całkowita moc dyspozycyjna kotłowni wynosi 29,86 MW. Ciepło wytwarzane jest na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Do miejskiej sieci ciepłej podłączonych jest ok. 60% budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.

Długość sieci ciepłowniczej na terenie miasta wynosi 24 991 m, z czego 13 815 m to sieć z rur preizolowanych. W wyniku prac inwestycyjnych, mających na celu wymianę najstarszych i najbardziej awaryjnych odcinków sieci na rury preizolowane, udział rur preizolowanych w ogólnej długości sieci zwiększył się z 45% (w roku 2006) do 55% (w roku 2014). W celu poprawy efektywności sieci ciepłej i dalszego eliminowania strat ciepła sieć ciepłownicza kanałowa powinna być w dalszym ciągu sukcesywnie wymieniana na sieć preizolowaną.

W ostatnich kilkunastu latach sprzedaż energii ciepłej w Kętrzynie spadła o ok. 40%. Jest to skutek coraz mniejszego zapotrzebowania na ciepło w mieście. Przyczyną spadku nie jest odejście odbiorców od ciepła sieciowego, ponieważ wciąż jest to tani rodzaj energii i nowi odbiorcy są sukcesywnie podłączani do systemu miejskiego. Spadek zużycia energii ciepłej wynika głównie z termomodernizacji budynków, modernizacji węzłów i instalacji wewnętrznych podnosząca sprawności wykorzystania energii i wzrostu popularności energooszczędnego budownictwa.

Wykres 3 Sprzedaż energii cieplnej w przeliczeniu na warunki roku standardowego w Kętrzynie w latach 1996-2014

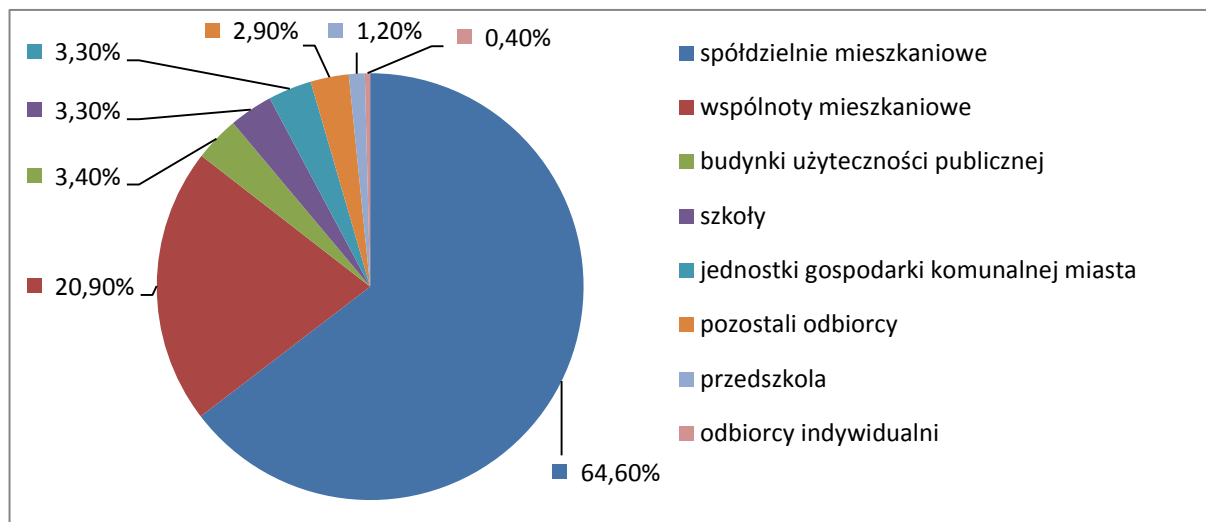

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn

W strukturze odbiorców ciepła sieciowego w mieście przeważają spółdzielnie mieszkaniowe (64,6% zużywanego w ciągu roku ciepła) oraz wspólnoty mieszkaniowe (20,9%). Dalszej kolejności są to budynki użyteczności publicznej (3,4%), szkoły (3,3%) oraz jednostki gospodarki komunalnej (3,3%). Odbiorcy indywidualni są odbiorcami jedynie 0,4% energii cieplnej.

Wykres 4 Odbiorcy ciepła sieciowego w Kętrzynie

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn

2.2.7 Powietrze atmosferyczne

Kętrzyn należy do regionu województwa warmińsko-mazurskiego, uznawanego za jeden z najczystszych obszarów pod względem jakości powietrza atmosferycznego. Ogólna jakość powietrza w mieście oceniana jest jako dobra, jednak występują pewne źródła emisji zanieczyszczeń ze źródeł energetycznych, przemysłowych, komunalno-bytowych oraz transportowych.

Źródła energetyczne:

Powodują one tzw. emisję wysoką związaną z produkcją ciepła w ciepłowni miejskiej. Źródło tego typu zanieczyszczeń znajduje się na znacznej wysokości, a zanieczyszczenia transportowane są na duże odległości (emisja pyłu, tlenków siarki, tlenków azotu, tlenków węgla), przez co oddziałują w mniejszym stopniu na stan powietrza w mieście.

Źródła przemysłowe:

Związane są z działalnością zakładów przemysłowych na terenie miasta. Jest to emisja z wysokich i niskich źródeł. Emitowane zanieczyszczenia są analogiczne jak w przypadku źródeł energetycznych i dodatkowo zawierają również związki organiczne, związki nieorganiczne fluoru i siarki, metale ciężkie, substancje specyficzne, zależne od rodzaju produkcji. Na terenie Kętrzyna przemysł jest odpowiedzialny za 39% emisji CO₂.

Źródła komunalno-bytowe:

Jest to główna przyczyna niskiej emisji w mieście, która ma największy wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza. Problem niskiej emisji dotyczy głównie sezonu grzewczego. Spalanie niskiej jakości paliw w paleniskach domowych, często w niedostatecznej temperaturze, powoduje przedostawanie się do atmosfery pyłu zawieszonego, SO_2 , węglowodorów aromatycznych i innych szkodliwych dla zdrowia ludzi związków chemicznych. Warto dodać, że kotły ogrzewnictwa indywidualnego, w przeciwieństwie do kotłów dużych używanych gospodarczo, nie podlegają żadnej kontroli co do poziomu emisji. W efekcie ilości niektórych związków szkodliwych emitowanych podczas spalania jednego kilograma węgla w kotle domowym może być kilkadziesiąt razy wyższa niż w przypadku gdy spalanie tego kilograma węgla odbyło się w dużym kotle energetycznym.

Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2014 wykonana przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wykazała, że teren miasta Kętrzyn został zaliczony do obszaru przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń ze względu na oddziaływanie emisji związanej z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Problem niskiej emisji dotyczy przede wszystkim budynków o charakterze zabytkowym, które z różnych względów nie poddane zostały termomodernizacji (przede wszystkim w zakresie zmiany ogrzewania węglowego na gazowe, lub podłączenia do sieci miejskiej). Do miejskiej sieci ciepłej podłączonych jest ok. 60% budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Reszta korzysta z indywidualnych źródeł ciepła.

Źródła transportowe:

Źródła komunikacyjne mają mniejszy wpływ na emisję zanieczyszczeń niż spalanie paliw na potrzeby komunalno-bytowe. Jest to jednak niebezpieczne dla mieszkańców źródło zanieczyszczeń ze względu na niskie źródło emisji. Na zanieczyszczenia związane ze środkami transportu narażona jest najbardziej ludność zamieszkująca lub przebywająca w najbliższym otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu oraz okolicy dużych skrzyżowań. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki. Zgodnie z szacunkami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn emisja z tytułu transportu ogółem szacowana jest w wysokości 1329 Mg CO_2 .

2.2.8 Hałas

Na terenie miasta zagrożenie przekroczenia norm hałasu związane jest głównie z występowaniem hałasu komunikacyjnego i występuje na drogach o dużym natężeniu ruchu. W 2014 roku zostało przeprowadzone badanie poziomu hałasu² na 3 odcinkach dróg w mieście - 1 odcinek na DW 591 oraz 2 odcinki na DW 592. Na badanych odcinkach zostało odnotowane naruszenie dopuszczalnych poziomów hałasu - od 0-5 dB na odcinkach DK 592 i od 0-10 na odcinku DK 591. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, rekreacyjno-wypoczynkowych oraz mieszkaniowo-usługowych dopuszczalny poziom hałasu L_{DWN} ³ wynosi 68 dB i L_N ⁴ 59 dB. Największe zagrożenie hałasem występuje przy ulicach: Bydgoska, Chopina, Dworcowa, Pocztowa, Mazowiecka, Traugutta, Sikorskiego, Daszyńskiego, Wojska Polskiego. Na wielkości hałasu komunikacyjnego w Kętrzynie dodatkowo wpływa zły stan nawierzchni niektórych dróg publicznych. Problem zwiększającego się natężenia ruchu w mieście, i co za tym idzie zwiększenie zagrożenia przekraczania norm hałasu, sprawia, że konieczne jest dostosowanie infrastruktury drogowej do natężenia transportu i komunikacji. Charakter miasta Kętrzyna, z dobrze rozwiniętą siecią ulic i dróg oraz wzmożonym ruchem w kierunku terenów rekreacyjno-wypoczynkowych sprawia, że głównym źródłem hałasu jest tu właśnie komunikacja drogowa i kolejowa.

² Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N

³ Dla przedziału czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku – rozumiany jako długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (przedział od godz. 6.00 do godz. 18.00, pory wieczoru od godz. 18.00 do godz. 22.00 i pory nocy od godz. 22.00 do godz. 6.00).

⁴ Dla przedziału czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy - rozumiany jako długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich okresów nocnych w ciągu roku rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00.

Tabela 15 Naruszenie dopuszczalnych poziomów hałasu na drogach wojewódzkich w Kętrzynie

Droga woj.	Opis odcinka	Zakres przekroczeń wg mapy akustycznej [dB]	
		Wskaźnik L _{DWN}	Wskaźnik L _N
591	Odcinek biegnie ulicami: od skrzyżowania z Traugutta – ul. Pocztową, Dworcową, Chopina, Bydgoską – do granicy miasta. Wzdłuż odcinka występuje zabudowa zakwalifikowana jako jednorodzinna oraz wielorodzinna, a także mieszkaniowo-usługowa oraz z przeznaczeniem na usługi oświaty.	0-10	0-5
592	Odcinek biegnie ulicami: Mazowiecką - od ul. Pocztowej do skrzyżowania granicy miasta. Dominuje zabudowa określona jako jednorodzinna. Poza tym występują tereny określone jako mieszkaniowo-usługowe	0-5	0-5
	Odcinek biegnie ulicami: od ul. Pocztowej – ul Traugutta, Plac Grunwaldzki, Daszyńskiego – do Ronda Księdza Wojciecha Rogaczewskiego. Dominuje zabudowa określona jako wielorodzinna i mieszkaniowo-usługowa	0-5	0-5

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

Z przeprowadzonej analizy możliwości zastosowani środków redukcji hałasu dla odcinków na terenie miasta Kętrzyna wyznacza się zadania polegające na:

- prowadzeniu przeglądów stanu nawierzchni drogowej,
- kontroli przestrzegania przepisów odnośnie dopuszczalnej prędkości,
- uwzględnianiu zasad kształtowania przestrzeni w otoczeniu źródeł hałasu dla nowotworzonych planów zagospodarowania przestrzennego.

Hałas przemysłowy na terenie Kętrzyna stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi. Jest on uciążliwy głównie dla budynków zlokalizowanych w pobliżu takich obiektów. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, a także prowadzonych procesów technologicznych oraz funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nim terenów. Wewnątrz hal przemysłowych hałas może sięgać poziomu 80 - 125 dB i w znacznym stopniu przenosić się na tereny sąsiadujące. W sąsiedztwie zakładów przemysłowych poziomy dźwięku osiągają wartości od 50 dB (mało uciążliwe) do 90 dB (bardzo uciążliwe).

Najbardziej narażona na hałas przemysłowy jest ludność zamieszkująca w sąsiedztwie zakładów:

- Philips Lighting Farel Mazury Sp. z o.o. z Kętrzyna (produkcja elektrotechniczna),
- ZPO Warmia z Kętrzyna (produkcja odzieżowa),

- MTI Furninova Polska Sp. z o.o. z Kętrzyna (produkcja mebli).⁵

2.2.9 Identyfikacja problemów

1. Zły stan techniczny zabytkowej tkanki miejskiej, szczególnie kamienic mieszkalnych oraz zabytkowych budynków publicznych, wymagający prac remontowych i modernizacyjnych (termomodernizacja, remonty elewacji, klatek schodowych, stolarki okiennej i drzwiowej, podłączenie do miejskich sieci infrastruktury technicznej).
2. Niewystarczająca ilość terenów zielonych na terenie miasta, szczególnie terenów zieleni ogólnomiejskiej oraz zieleni osiedlowej.
3. Konieczność poprawy stanu i jakości zagospodarowania obecnie istniejących terenów zielonych pełniących funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe.
4. Niska średnia powierzchnia użytkowa mieszkań oraz średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca w porównaniu do innych miast.
5. Mała dynamika rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Kętrzynie.
6. Niski udział mieszkań komunalnych w ogólnym zasobie mieszkaniowym w mieście oraz niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych i socjalnych w stosunku do zgłaszanego zapotrzebowania (brak możliwości zapewnienia lokali zastępczych i tymczasowych przez miasto).
7. Znaczny udział budynków wybudowanych przez 1945 rokiem w zasobach mieszkaniowych miasta oraz zły stan techniczny i braki w wyposażeniu tych lokali.
8. Struktura własności poszczególnych nieruchomości oraz fakt, że większość z nich znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej, co znacznie ogranicza wszelkie prace remontowo-modernizacyjne, z uwagi na ich bardzo wysoką kosztowność.
9. Niewystarczające środki budżetu miasta w stosunku do dużych potrzeb remontowych zasobów mieszkaniowych.
10. Konieczność remontów budynków wielorodzinnych na osiedlach z tzw. „wielkiej płyty” i zagospodarowania terenów tych osiedli, co utrudniają ograniczone środki na remonty i modernizacje zasobów mieszkaniowych, w szczególności spółdzielczych i komunalnych.

⁵ Program ochrony środowiska dla Kętrzyna na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016 - aktualizacja

11. Znaczne potrzeby inwestycyjne dotyczące dróg gminnych podyktowane koniecznością usprawnienia połączeń komunikacyjnych na terenie miasta, poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zmniejszeniem uciążliwości hałasu.
12. Bardzo duże natężenie ruchu na drogach wojewódzkich (ruch miejski i tranzytowy), przebiegających przez centralne części miasta.
13. Brak obwodnicy miasta.
14. Niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych, które dodatkowo nie są połączone w spójny system tras rowerowych.
15. Funkcjonująca na terenie Kętrzyna baza sportowo-rekreacyjna, w dalszym ciągu wymagająca unowocześnienia i spełnienia odpowiednich standardów do aktywności fizycznej i spędzania wolnego czasu.
16. Występowanie przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń ze względu na oddziaływanie emisji związanej z indywidualnym ogrzewaniem budynków

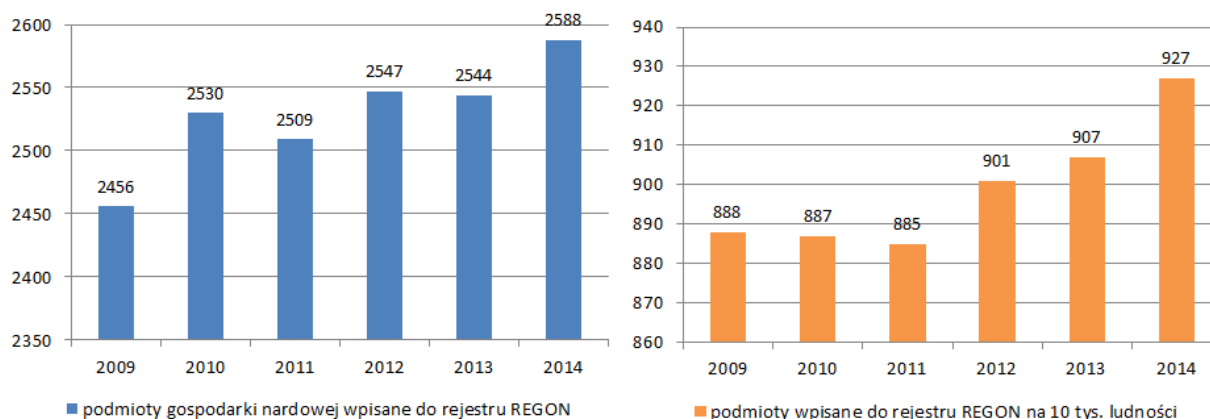
2.3 Obszar problemowy – gospodarka

2.3.1 Podmioty gospodarcze w Kętrzynie

Kętrzyn pełni funkcję lokalnego centrum gospodarczego w powiecie. Czynnikiem niekorzystnie wpływającym na atrakcyjność inwestycyjną Kętrzyna jest jego peryferyjne położenie względem największych w regionie ośrodków miejskich, takich jak Olsztyn (ok. 90 km), Elbląg (ok. 160 km) i Ełk (ok. 90 km). Kętrzyn znajduje się również poza strefą oddziaływania jednego z bardziej rozpoznawalnych turystycznie obszarów funkcjonalno-przestrzennych województwa i kraju tj. Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Słabą stroną miasta jest także brak połączenia drogami krajowymi i znaczna odległość do istotnych węzłów komunikacyjnych takich jak lotniska, węzły autostradowe oraz węzły dróg ekspresowych. Czynnikiem hamującym rozwój gospodarczy są m.in.: wciąż niedostatecznie rozwinięta infrastruktura drogowa i sanitarna, wysoka stopa bezrobocia, ujemne saldo migracyjne oraz ujemny przyrost naturalny.

Pomimo wyżej wspomnianych negatywnych czynników Kętrzyn charakteryzuje się wzrastającą liczbą podmiotów gospodarczych. W 2014 roku działalność prowadziło 2588 podmiotów gospodarczych. Liczba ta wzrosła w stosunku do 2009 roku o 5%. Wskaźnik określający liczbę podmiotów gospodarczych na 10000 ludności wynosił 927 i również wzrósł w stosunku do 2009 roku, pomimo okresu spadku w latach 2009-2011.

Wykres 5 Liczba podmiotów gospodarczych oraz wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności w Kętrzynie w latach 2009-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

W latach 2010-2014 wskaźnik dotyczący podmiotów wpisanych do rejestru na 100 mieszkańców wzrósł o 4,5% i wynosił w 2014 roku 9,3. Dwukrotnie większy wzrost (o 9%) wystąpił w przypadku wskaźnika określającego liczbę podmiotów na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Różnice w dynamice wzrostu tych wskaźników wynikają

z zmniejszającej się liczby osób w wieku produkcyjnym. Pomimo wzrostu liczby podmiotów gospodarczych wskaźnik opisujący liczbę osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 ludności spadł o 1,6% i wynosił w 2014 roku 6,2. Jest to istotny wskaźnik mówiący o poziomie aktywności osób fizycznych i ich chęci zakładania własnych firm. Zauważyć przy tym należy, że to właśnie liczba i kondycja finansowa tych przedsiębiorstw determinuje w dużej mierze wielkość liczebną sektora prywatnego. Również na tle innych miast o podobnej liczbie mieszkańców wskaźnik ten wypada niekorzystnie. Dla przykładu w Bartoszycach wynosi on 6,5, a w Szczytnie 6,7. Wskaźnik liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych utrzymuje się na stałym poziomie.

W porównaniu ww. wskaźników Kętrzyn wypada lepiej niż województwo warmińsko-mazurskie. Podkreślić jednak należy, że na tle całego kraju przedsiębiorczość w Kętrzynie, opisana wspomnianymi wartościami, jest na dużo niższym poziomie.

Tabela 16 Podmioty gospodarki narodowej w Kętrzynie - wskaźniki

KĘTRZYN						Warmińsko-mazurskie	POLSKA
2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok	2014 rok	Zmiana w latach 2010-2014	2014 rok	2014 rok
podmioty wpisane do rejestru na 100 ludności							
8,9	8,8	9,0	9,1	9,3	4,5%	8,5	10,7
podmioty na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym							
13,3	13,4	13,8	14,0	14,5	9,0%	13,3	17,0
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 ludności							
6,3	6,2	6,2	6,1	6,2	-1,6%	6,1	7,7
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym							
9,5	9,4	9,5	9,5	9,7	2,1%	9,5	12,2
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 100 mieszkańców							
3	3	3	3	3	0%	4	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Duże znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego miasta mają podmioty generujące największą ilość miejsc pracy. Firmy, które są największymi pracodawcami w Kętrzynie, przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z uwagi na fakt, że miasto Kętrzyn jest siedzibą wielu podmiotów administracji publicznej szczebla gminnego oraz powiatowego wraz podległymi jednostkami budżetowymi np. Urząd Miasta Kętrzyna, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Skarbowy, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy Kętrzyn, istotnymi podmiotami pod względem oferowanych miejsc pracy są podmioty administracji publicznej. Występowanie

na terenie miasta wielu siedzib urzędów i organów administracji publicznej jest jednocześnie czynnikiem ułatwiającym prowadzenie działalności gospodarczej z uwagi na możliwość szybkiego dokonywania niezbędnych formalności związanych z przeprowadzaniem inwestycji gospodarczych. Pod względem zatrudnionych osób warto zwrócić uwagę na Warmińsko-Mazurski oddział Straży Granicznej w Kętrzynie, który zatrudnia ponad 1500 osób. Jest to podmiot mający bardzo duże znaczenie dla miasta i całego regionu ze względu na przygraniczne położenie.

Tabela 17 Główni pracodawcy w Kętrzynie

L.p.	Nazwa firmy	Adres	Branża
1	Philips Lighting Poland S.A. Oddział w Kętrzynie	ul. Bolesława Chrobrego 8	Elektryczna, elektrotechniczna
2	Magnetic Systems Technology sp. z o. o. sp. k.	ul. Bolesława Chrobrego 8	Elektryczna, elektromagnetyczna
3	Majonezy Spółdzielnia Pracy Produkcyjno-Handlowa w Kętrzynie	ul. Ignacego Daszyńskiego 11	Spożywcza
4	MTI-Furninova Polska Sp. z o.o.	ul. Bolesława Chrobrego 3	Meblarska
5	Warmińsko-mazurski oddział Straży Granicznej	ul. Gen. Władysława Sikorskiego 78	Bezpieczeństwo państwa, porządek i bezpieczeństwo publiczne
6	Warmia S.A.	ul. Bolesława Chrobrego 5	Odzieżowa
7	Gospodarki Komunalnej Przedsiębiorstwa „Komunalnik” sp. z o. o. w Kętrzynie	plac Słowiański 2	Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne
8	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o. o.	ul. Poznańska 6	Produkcja i dostawa wody w sieci wodociągowej na zaopatrzenie ludności i innych odbiorców odbiór i oczyszczanie ścieków, rozwijanie działalności wodociągowej i kanalizacyjnej i rozbudowa sieci

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji ze Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2025

Obecnie najważniejszymi gałęziami przemysłu w Kętrzynie jest przemysł elektrotechniczny i maszynowy, odzieżowy, meblarski, przetwórstwo rolno-spożywcze oraz wytwórstwo opakowań i ozdób świątecznych.

Kętrzyn od dawna związany jest przetwórstwem spożywczym i meblarstwem, dzięki któremu w przeszłości pełnił ważną rolę ośrodka przemysłowego najbliższej okolicy. Po koniec XIX wieku funkcjonowały tu nie istniejące już: browar, cukrownia, fabryka drożdży oraz mleczarnia. Jednak przemiany ustrojowe w latach 80-tych i 90-tych spowodowały osłabienie potencjału gospodarczego miasta. Gospodarka i rynek pracy Kętrzyna odczuł wtedy bardzo dotkliwie skutki likwidacji przedsiębiorstw państwowych.

W obecnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 każde z województw określiło swoje inteligentne specjalizacje, czyli branże mające największy potencjał do konkurencji na arenie krajowej i międzynarodowej. W województwie warmińsko-mazurskim branżami takimi są żywność wysokiej jakości, meblarstwo i przemysł drzewny oraz ekonomia wody. Firmy z Kętrzyna, które wpisują się swoim profilem działalności w ww. specjalizacje, są m.in. Majonezy Spółdzielnia Pracy Produkcyjno-Handlowa w Kętrzynie (żywność wysokiej jakości), MTI-Furninova Polska Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Muczyń-Meble” (meblarstwo i przemysł drzewny). Określone w Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 roku działania wspierające inteligentne specjalizacje są szansą na wzmocnienie tradycyjnych dla miasta Kętrzyn branż lokalnej gospodarki.

W strukturze podmiotów gospodarczych pod względem sektorów własnościowych wyraźnie zaznacza się stosunkowo duży udział sektora publicznego w porównaniu do struktury w województwie i kraju. Udział podmiotów publicznych w Kętrzynie jest o 3 pp. wyższy niż w Polsce i 2,5 pp. wyższy niż w regionie. Dodatkowo od roku 2010 udział podmiotów publicznych wzrósł z poziomu 6,0% do 6,3%, podczas gdy zarówno w regionie, jak i w kraju udział tych podmiotów spadł. Świadczy to o dużym znaczeniu podmiotów publicznych w lokalnej gospodarce miasta.

Tabela 18 Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w Kętrzynie na tle kraju i województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2010-2014

Udział sektora	2010	2011	2012	2013	2014
KĘTRZYN					
publicznego	6,0%	6,1%	6,3%	6,4%	6,3%
prywatnego	94,0%	93,9%	93,7%	93,6%	93,7%
WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE					
publicznego	4,6%	4,7%	4,7%	4,6%	4,4%
prywatnego	95,4%	95,3%	95,3%	95,4%	95,6%
POLSKA					
publicznego	3,1%	3,1%	3,1%	3,0%	3,0%
prywatnego	96,9%	96,9%	96,9%	97,0%	97,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

W sektorze firm prywatnych przeważają mikro i małe przedsiębiorstwa. W 2014 roku w Kętrzynie działalność prowadziło 80 spółek handlowych, w tym 6 z udziałem kapitału zagranicznego. Od 2010 roku liczba spółek handlowych zwiększyła się o 23 podmioty. W analizowanych latach zmniejszyła się liczba firm prowadzonych przez osoby fizyczne

z 1796 podmiotów do 1735. Jednocześnie odnotowano wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych z 77 w 2010 roku do 85 w 2014 roku.

Tabela 19 Wybrane rodzaje podmiotów gospodarki narodowej w Kętrzynie w latach 2010-2014

Rodzaj podmiotu	2010	2011	2012	2013	2014
spółki handlowe	57	63	69	73	80
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	7	6	6	6	6
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1796	1753	1746	1715	1735
spółki cywilne	b.d.	b.d.	147	151	150
spółdzielnie	7	6	5	5	6
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	77	79	79	81	85

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Istotny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną miasta ma podaż terenów inwestycyjnych odpowiednio wyposażonych w urządzenia infrastruktury technicznej. Miasto Kętrzyn posiada bogatą ofertę takich terenów, znajdujących się w posiadaniu władz miejskich i właścicieli prywatnych. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych, których miasto jest właścicielem lub współwłaścicielem wynosi ok. 42 ha, z czego ok. 1/3 jest w pełni uzbrojona, a 2/3 częściowo uzbrojona. Preferowane przeznaczenie działek skupia się wokół usług, ale obejmuje także przemysł i składy. Około 18 ha jest przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. We władaniu osób prywatnych jest ok. 124 ha terenów inwestycyjnych, z czego ok. 42% jest w pełni uzbrojona, 58% częściowo uzbrojona. Wspomniane tereny zlokalizowane są w różnych częściach miasta - zarówno w samym centrum, jak i na jego peryferiach. W większości przypadków stan skomunikowania działek inwestycyjnych jest dobry - posiadają drogi dojazdowe i wiele działek znajduje się w niedalekiej odległości od dróg wojewódzkich. Łączna powierzchnia terenów, dla których przeznaczenie w MPZP posiada zapisy umożliwiające rozpoczęcie działalności o charakterze przemysłowym wynosi 79 ha⁶.

Na terenie miasta istnieje także Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna, na której działalność prowadzi firma Philips Lighting Poland SA Oddział w Kętrzynie. Podstrefa powstała na wniosek inwestora i obejmuje 8,5 ha gruntów położonych przy

⁶ Na podstawie danych ze Strategii pozyskiwania inwestorów i rozwoju przedsiębiorczości Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego

ul. Bolesława Chrobrego. W celu zachęcenia innych inwestorów do prowadzenia działalności na terenie Kętrzyna władze miasta wyrażają chęć utworzenia SSE również dla innych części obszaru miasta.

Pomimo atrakcyjnej oferty inwestycyjnej Kętrzyna problemem jest niewystarczające zainteresowanie ze strony przedsiębiorców terenami inwestycyjnymi, szczególnie dużych przedsiębiorstw. W związku z tym konieczne jest m.in. podjęcie działań mających na celu promocję gospodarczą miasta w oparciu o posiadane zasoby, włączenie większego obszaru Miasta Kętrzyn w Specjalną Strefę Ekonomiczną oraz dobrojenie obecnie posiadanych terenów inwestycyjnych.

2.3.2 Zatrudnienie

Poziom rozwoju społeczno-gospodarczego miast i gmin jest silnie uzależniony od aktywności ekonomicznej ludności zamieszkującej dany teren. Najważniejszymi cechami rynku pracy, tworzonego przez osoby aktywne zawodowo, są cechy ilościowe, takie jak rozmiar zatrudnienia i bezrobocie, oraz cechy jakościowe np. kwalifikacje, umiejętności i wykształcenie siły roboczej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku liczba pracujących w Kętrzynie wynosiła 5923, z czego 58% stanowiły kobiety i 42% mężczyźni. Kętrzyn charakteryzuje się wysokim odsetkiem udziału kobiet wśród zatrudnionych na tle województwa (51%) i kraju (50%) oraz innych wybranych miast np. Bartoszyce 55%, Działdowo 50%.

Porównanie wskaźników dotyczących liczby pracujących w Kętrzynie w stosunku do innych jednostek ukazuje niekorzystną sytuację zasobów pracy w mieście. Stosunek liczby pracujących osób do ogólnej liczby ludności wynosi 21% i jest niższy niż w kraju (23%), Szczytnie (25%) oraz Działdowie (30%). W 2014 roku 33% mieszkańców w wieku produkcyjnym posiadało zatrudnienie, podczas gdy w kraju i porównywanych miastach udział ten kształtował się na poziomie 34% - 46%. Niewystarczające wykorzystanie siły roboczej w Kętrzynie potwierdza również wskaźnik liczby osób pracujących na 1000 ludności, który wynosi zaledwie 212 i jest niższy o 18 niż średnia w kraju, o 3 niż w Bartoszycach, o 35 niż w Szczytnie i aż o 86 niższy niż w Działdowie.

Tabela 20 Zasoby pracy w Kętrzynie na tle Polski, województwa warmińsko-mazurskiego oraz wybranych miast w 2014 roku

	Udział kobiet w ogóle pracujących [%]	Pracujący w stosunku do ludności [%]	Pracujący w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym [%]	Pracujący na 1000 ludności
Polska	50%	23%	37%	230

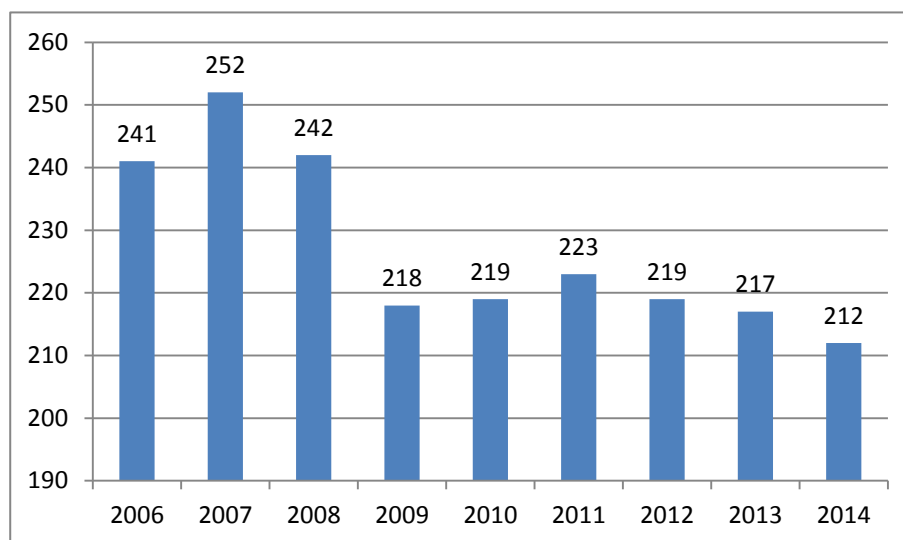

Warmińsko-mazurskie	51%	19%	29%	189
Kętrzyn	58%	21%	33%	212
Bartoszyce	55%	21%	34%	215
Szczytno	59%	25%	39%	247
Działdowo	50%	30%	46%	298

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Analiza wskaźnika określającego liczbę osób pracujących na 1000 ludności ukazuje pogarszanie się wykorzystania zasobów siły roboczej w Kętrzynie. W latach 2006-2008 wskaźnik wykazywał wysokie wartości na poziomie ok. 240-250 osób pracujących/1000 ludności. W 2009 roku nastąpił jednak wyraźny spadek do poziomu 218, po czym do 2011 roku nieznacznie wzrósł. Począwszy od 2012 roku wskaźnik znów systematycznie maleje z roku na rok i w 2014 roku wynosi jedynie 212. W 2014 roku na 1000 mieszkańców liczba osób pracujących jest o 40 mniejsza niż w 2007 roku.

Wykres 6 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w Kętrzynie w latach 2006-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

2.3.3 Identyfikacja problemów

1. Peryferyjne położenie względem największych w regionie ośrodków miejskich, takich jak Olsztyn, Elbląg i Ełk.
2. Brak połączenia Kętrzyna drogami krajowymi i znaczna odległość do istotnych węzłów komunikacyjnych takich jak lotniska, węzły autostradowe oraz węzły dróg ekspresowych, co przekłada się na niską dostępność komunikacyjną miasta.

3. Występowanie czynników hamujących wzrost gospodarczy - brak połączenia drogami krajowymi i znaczna odległość do istotnych węzłów komunikacyjnych takich jak lotniska, węzły autostradowe oraz węzły dróg ekspresowych.
4. Mało korzystne wskaźniki dotyczące rozwoju przedsiębiorczości Kętrzyna na tle kraju.
5. Spadek liczby firm prowadzonych przez osoby fizyczne w latach 2010-2014.
6. Większość terenów inwestycyjnych na terenie miasta jest jedynie częściowo uzbrojona przez co istnieje konieczność dobrożenia tych terenów, co znacznie wpływa na atrakcyjność inwestycyjną miasta.
7. Niewystarczające zainteresowanie przedsiębiorców terenami inwestycyjnymi, szczególnie ze strony dużych przedsiębiorstw.
8. Mała liczba inwestycji realizowanych przy udziale kapitału zewnętrznego.
9. Niewystarczające działania w zakresie promocji gospodarczej miasta oraz brak strategii promocji miasta.
10. Niewystarczające wykorzystanie siły roboczej, wyrażone poprzez niski wskaźnik liczby osób pracujących w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym oraz liczby osób pracujących na 1000 mieszkańców.
11. Odpływ osób z wyższymi kwalifikacjami do bardziej konkurencyjnych ośrodków.

2.4 Obszar problemowy – sfera społeczna

2.4.1 Struktura demograficzna

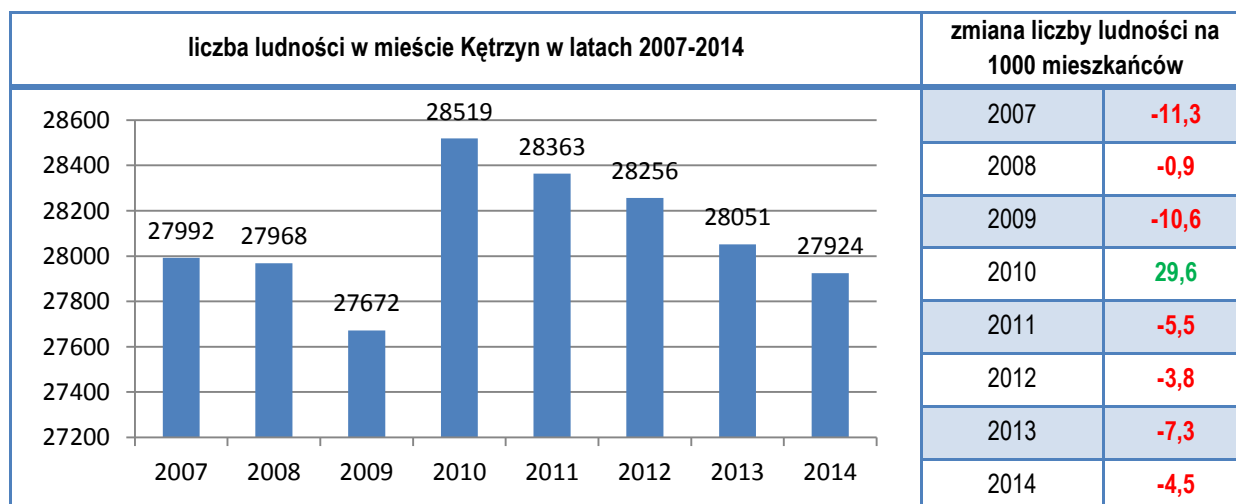
Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Kętrzyn liczył 27924 mieszkańców. W latach 2007-2014 zaobserwować można trzy charakterystyczne okresy:

- pierwszy okres, związany ze spadkiem liczby ludności w latach 2007-2009 (spadek o 320 osób),
- drugi okres w 2010 roku, kiedy to nastąpił jednorazowy, dynamiczny wzrost liczby mieszkańców o 847 osób,
- trzeci okres, rozpoczęty w 2011 roku, charakteryzujący się stałym, systematycznym zmniejszaniem się liczby ludności (spadek liczby ludności w 2014 roku w stosunku do 2010 roku o 595 osób).

W 2014 roku kobiety stanowiły 52,2% mieszkańców miasta, a mężczyźni 47,8%, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypada 109 kobiet. Współczynnik feminizacji jest wyższy niż współczynnik dla województwa warmińsko-mazurskiego (104) oraz dla kraju (107). Gęstość zaludnienia wynosi 2698 osób na 1 km² i jest nieznacznie niższa niż w 2007 roku (2705 os./km²).

Miasto Kętrzyn jest największym miastem powiatu kętrzyńskiego. Liczba mieszkańców miasta stanowi 43% liczby mieszkańców całego powiatu.

Wykres 7 Zmiana liczby ludności w Kętrzynie w latach 2007-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Struktura ludności według funkcjonalnych grup wieku wskazuje, że najliczniejszą grupę stanowią mieszkańcy w wieku 55-64 lata. Ich udział w ogólnej liczbie ludności wynosi 17,3%, podczas gdy w 2007 roku wynosił 13,2%. Bardzo duży udział stanowi również ludność w najstarszej grupie wiekowej tj. powyżej 65 roku życia – 15,6% (12,9% w 2007 roku). Podobny udział procentowy obserwuje się w przedziale wiekowym 25-34 lata – 15,7%. Najmniej liczną grupę stanowią dzieci w wieku 0-2 lat (2,4%) oraz w wieku 13-15 lat (2,5%).

Tabela 21 Ludność Kętrzyna wg grup wieku w 2007 i 2014 roku

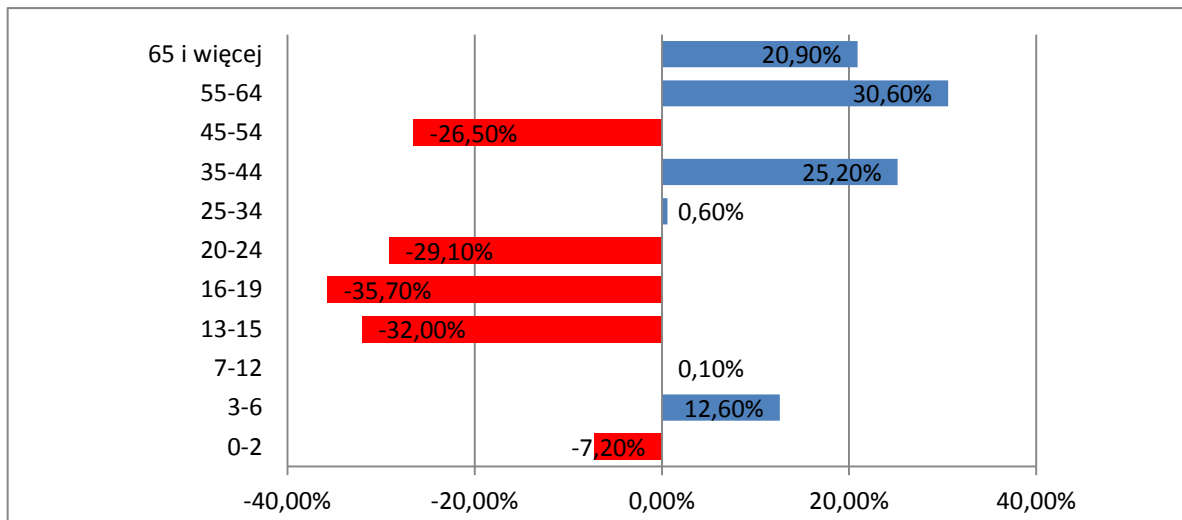
Ludność wg funkcjonalnych grup wieku	2007		2014	
	liczba ludności	%	liczba ludności	%
0-2	736	2,6%	683	2,4%
3-6	971	3,5%	1093	3,9%
7-12	1499	5,4%	1501	5,4%
13-15	1011	3,6%	687	2,5%
16-19	1612	5,8%	1037	3,7%
20-24	2368	8,5%	1680	6,0%
25-34	4368	15,6%	4393	15,7%
35-44	3277	11,7%	4102	14,7%
45-54	4851	17,3%	3566	12,8%
55-64	3694	13,2%	4825	17,3%
65 i więcej	3605	12,9%	4357	15,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Wyżej opisana struktura wieku ukazuje bardzo negatywne tendencje. W latach 2007-2014 bardzo wyraźnie zwiększyła się liczba ludności w wieku 55-64 lata (wzrost o 30,6%) oraz ludności powyżej 65 roku życia (wzrost o 20,9%). Oznacza to, że w porównaniu do 2007 roku znacznie więcej osób jest już w wieku poprodukcyjnym lub w końcowym etapie aktywności zawodowej. Dodatkowy wyraźny spadek liczby mieszkańców w wieku 13-15 lat (-32%) oraz 16-19 lat (-35,2%) oznacza, że dużo mniejsza liczba osób wejdzie w najbliższych latach w wiek, w którym rozpoczyna się aktywność zawodową. W latach 2007-2014 można zauważyć również pewne zmiany wśród najmłodszych grup wiekowych. Na przestrzeni analizowanych lat zmniejszyła się o 7,2% liczba najmłodszych mieszkańców w wieku 0-2 lat, przy jednoczesnym wzroście liczby dzieci w wieku 3-6 lat (wzrost o 12,6%).

Wykres 8 Zmiana liczby w poszczególnych grupach wieku ludności w Kętrzynie w latach 2007-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

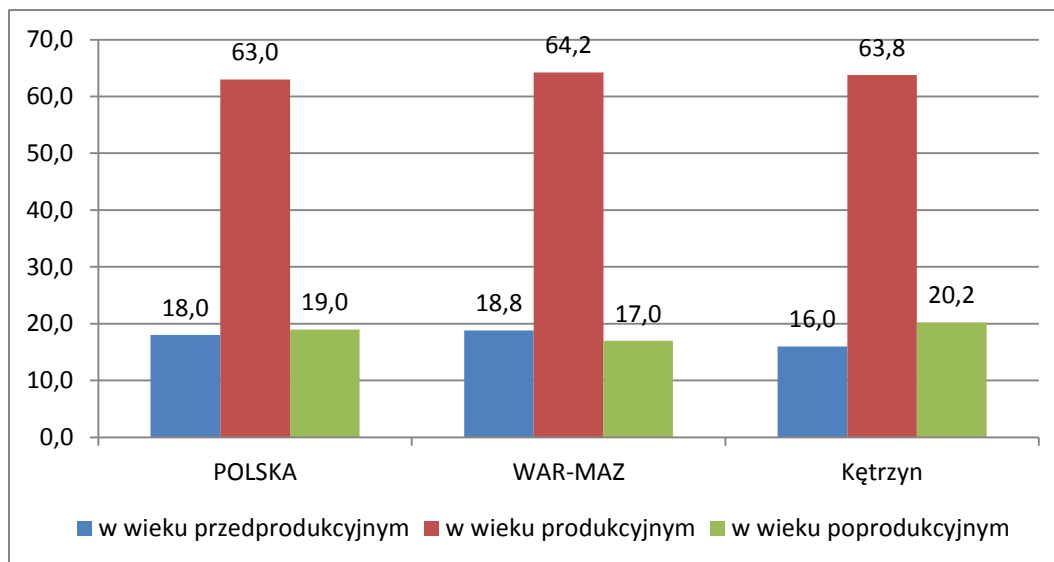
W 2014 roku udział poszczególnych ekonomicznych grup wiekowych kształtował się następująco:

- udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 16% i był niższy niż w województwie warmińsko-mazurskim (18,8%) i w Polsce (18,0%),
- udział ludności w wieku produkcyjnym wynosił 63,8% i był niższy niż w przypadku średniej dla województwa (64,2%) oraz wyższy niż średnia dla kraju (63,0%),
- udział ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił 20,2% i był na wyższym poziomie niż w województwie (17,0%) oraz w kraju (19,0%).

Na podstawie przytoczonych danych dotyczących Kętrzyna na tle województwa i kraju stwierdzić można, że miasto posiada niekorzystną strukturę demograficzną, głównie ze względu na niski udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 9 **Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w Kętrzynie na tle województwa warmińsko-mazurskiego i Polski**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

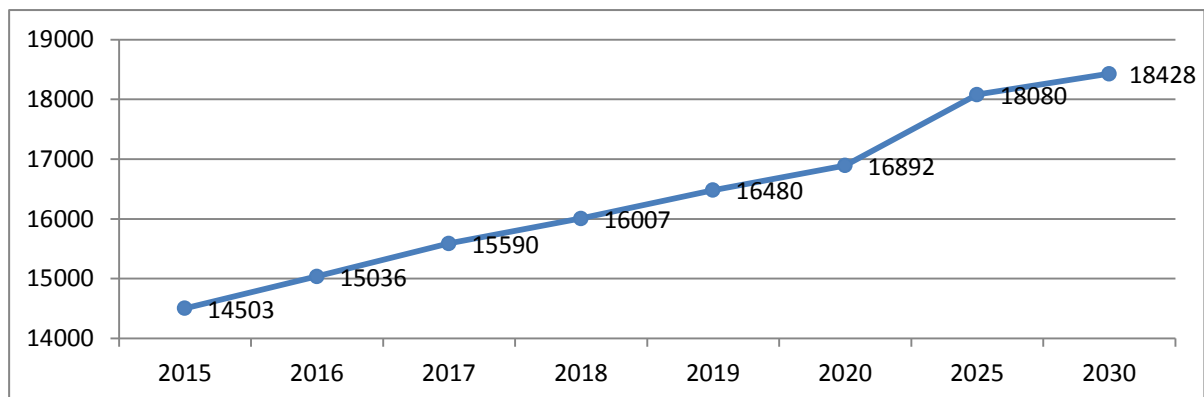
Dynamikę zmian wpływających na pogarszanie się struktury demograficznej Kętrzyna obrazują dane dotyczące wskaźników obciążenia demograficznego. Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym zwiększyła się o 15% w latach 2007-2014. Jeszcze większą zmianę zanotowano w przypadku ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, wynosząca 38%. Podkreślić jednocześnie należy, że z uwagi na wzrastający udział osób starszych i malejącą liczbę urodzeń, wskaźnik określający ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wzrósł aż o 47%. Taka struktura wieku jest potwierdzeniem istnienia negatywnego zjawiska, jakim jest starzenie się społeczeństwa. Ze względu na niską względną liczebność najmłodszej grupy społecznej, prognoza rozwoju tej struktury jest niekorzystna. Oznacza to, że w najbliższych latach wynagrodzenia zmniejszającej się liczby osób aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym będą musiały zostać obciążone świadczeniami emerytalnymi dla zwiększającej się liczby mieszkańców w wieku emerytalnym. Dodatkowo konieczne będzie również zwiększenie wydatków na służbę zdrowia oraz usługi opiekuńcze skierowane dla osób w podeszłym wieku.

Tabela 22 Zmiany wskaźników obciążenia demograficznego w Kętrzynie w latach 2007-2014

ROK	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
2007	49,5	86,5	23,0
2008	49,9	90,3	23,7
2009	51,8	94,2	25,1
2010	50,4	103,2	25,6
2011	51,3	108,2	26,7
2012	53,4	114,9	28,6
2013	54,7	121,3	30,0
2014	56,7	126,9	31,7
Zmiana w latach 2007-2014 2007=100	115	147	138

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Zjawisko starzenia się społeczeństwa Kętrzyna ma się pogłębiać dynamicznie w przyszłych latach. Obrazują to dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące prognoz ludności powyżej 60 roku życia w powiecie kętrzyńskim. W 2030 roku liczba takich osób ma wzrosnąć o 27% w stosunku do 2015 roku.

Wykres 10 Prognoza ludności powyżej 60 r.ż. w powiecie kętrzyńskim do 2030 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

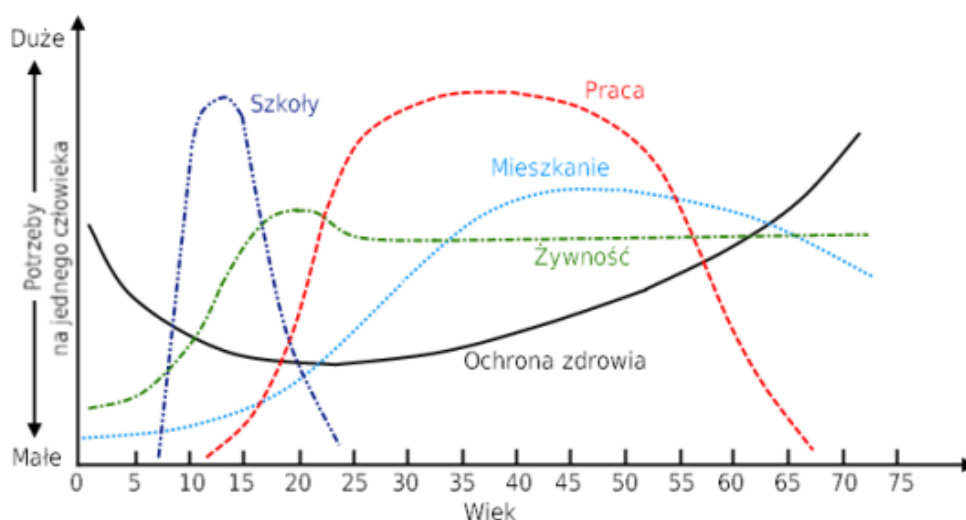
Przedstawione powyżej zjawisko zwiększającej się liczby mieszkańców w wieku emerytalnym skutkuje poważnymi konsekwencjami ekonomicznymi dla finansów publicznych i polityki społecznej. Pojawia się bowiem potrzeba budowania specjalnych programów gwarantujących dostęp do specjalistycznych usług społecznych i zdrowotnych, zaspokajających potrzeby osób w podeszłym wieku i sprzyjających zdrowemu starzeniu. Przewidywana skala zwiększania się liczby osób starszych w mieście oznacza konieczność stworzenia nowych miejsc

przeznaczonych na stały pobyt seniorów, oferujących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób starszych.

Jednocześnie zmniejszająca się liczba mieszkańców w wieku szkolnym (przedprodukcyjnym) oznacza zmniejszenie zapotrzebowania na usługi edukacyjne w mieście. Zmiany potrzeb człowieka, uzależnione od wieku, przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 11 Zależności między wiekiem człowieka a jego potrzebami

Źródło: L. Corsa, D. Oakley, Consequences of Population Growth for Health Services in Less Developed Countries. An Initial Appraisal, [w:] Rapid Population Growth, vol. VII, National Academy of Science, Baltimore

2.4.2 Ruch naturalny i wędrownkowy

Wzrost lub spadek liczby ludności jednostki terytorialnej determinuje przyrost rzeczywisty, na który składa się przyrost naturalny oraz saldo ruchu wędrownkowego.

W Kętrzynie przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w 2014 roku wynosił -2,4. Na przestrzeni lat 2007-2014 tylko w dwóch latach osiągnął wartości powyżej 0 – w 2008 roku 0,4 i w 2010 roku 0,1. W pozostałych latach był ujemny lub zerowy. Spowodowane jest to przewyższającą liczbą zgonów w stosunku do liczby urodzeń. Liczba urodzeń na terenie miasta wzrastała w latach 2007-2009, po czym od 2010 roku zaczęła spadać. Niewielki wzrost liczby urodzeń nastąpił dopiero w 2014 rok. Na zmniejszającą się liczbę urodzeń wpływ ma między innymi spadek zawieranych małżeństw. W sytuacji pogarszającej się struktury demograficznej coraz mniejsza liczba zawieranych małżeństw nie jest bez znaczenia, ponieważ mniej dzieci rodzi się w związkach nieformalnych niż w małżeństwach, które gwarantują najlepsze warunki do wychowania dzieci.

W porównaniu do kraju i województwa warmińsko-mazurskiego w Kętrzynie w 2014 roku odnotowuje się znacznie gorsze wskaźniki demograficzne dotyczące zawartych małżeństw na 1000 ludności (Kętrzyn 4,6; województwo 4,8; kraj 4,9), liczby urodzeń na 1000 mieszkańców (Kętrzyn 8,6; województwo 9,7; kraj 9,7) oraz przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców (Kętrzyn -2,4; województwo 0,6; kraj 0,0).

Tabela 23 Ruch naturalny ludności w Kętrzynie w latach 2007-2014 na tle Polski i województwa warmińsko-mazurskiego

Rok	Małżeństwa zawarte	Małżeństwa na 1000 ludności	Urodzenia żywe	Urodzenia na 1000 ludności	Zgony ogółem	Zgony na 1000 ludności	Przyrost naturalny	Przyrost naturalny na 1000 ludność
KĘTRZYN								
2007	180	6,4	266	9,5	300	10,71	-34	-1,2
2008	189	6,8	289	10,4	279	10,00	10	0,4
2009	228	8,2	309	11,1	309	11,11	0	0,0
2010	176	6,2	272	9,5	269	9,41	3	0,1
2011	176	6,2	257	9,0	291	10,24	-34	-1,2
2012	152	5,4	241	8,5	258	9,12	-17	-0,6
2013	126	4,5	225	8,0	321	11,42	-96	-3,4
2014	129	4,6	237	8,5	304	10,87	-67	-2,4
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE								
2014	-	4,8	-	9,7	-	9,06	-	0,6
POLSKA								
2014	-	4,9	-	9,7	-	9,78	-	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Poza liczbą urodzeń i zgonów na kształtowanie się liczby ludności w mieście wpływ ma ruch wędrowniczy. Jego wartości odzwierciedlają między innymi atrakcyjność ośrodka jako miejsca do zamieszkania. W każdym z analizowanych lat saldo migracji w Kętrzynie przyjmowało wartości ujemne. Najniższe saldo migracji odnotowano w 2007 roku ze względu na bardzo dużą liczbę wymeldowań (456). Najwięcej mieszkańców zameldowało się w mieście w 2011 roku (291). W wyniku ruchów migracyjnych w latach 2007-2014 w Kętrzynie ubyło dokładnie 1000 mieszkańców, co stanowi 3,6% obecnej liczby mieszkańców miasta.

Tabela 24 Migracje w Kętrzynie w latach 2007-2014

	zameldowania	wymeldowania	saldo migracji
2007	269	456	-187
2008	297	378	-81

2009	267	374	-107
2010	216	376	-160
2011	260	382	-122
2012	291	356	-65
2013	275	419	-144
2014	240	374	-134

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Analiza kierunków migracji w Kętrzynie wskazuje dwie stałe we wszystkich analizowanych latach tendencje:

1. w strukturze zameldowań przeważają zameldowania mieszkańców wcześniej zamieszkujących obszary wiejskie (w 2014 roku 68% zameldowań),
2. w strukturze wymeldowań przeważają wymeldowania do innych miast (w 2014 roku 48% wszystkich wymeldowani).

Powyższe zjawisko obrazuje dużą atrakcyjność Kętrzyna dla mieszkańców obszarów wiejskich. Problem natomiast stanowi duży odpływ mieszkańców do innych miast. Powodem tego są często lepsze perspektywy znalezienia pracy i bardziej komfortowego życia w innych ośrodkach miejskich.

Tabela 25 Migracje na pobyt stały według kierunku w Kętrzynie w latach 2007-2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ZAMELDOWANIA								
ogółem	269	297	267	216	260	291	275	240
z miast	86	114	104	84	88	87	84	72
ze wsi	170	165	131	107	159	178	178	163
zagranica	13	18	32	25	13	26	13	5
WYMELDOWANIA								
ogółem	456	378	374	376	382	356	419	374
do miast	247	203	201	207	195	202	218	180
na wieś	154	139	152	149	167	129	145	152
zagranica	55	36	21	20	20	25	56	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

2.4.3 Bezrobocie

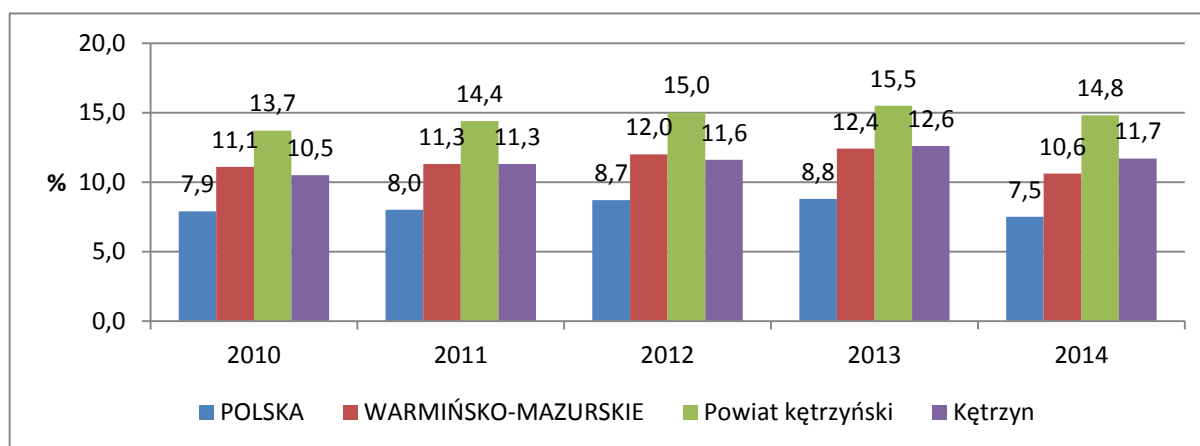
Zjawisko występowania wysokiego bezrobocia w Kętrzynie jest jednym z głównych problemów społeczno-gospodarczych miasta. W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Miasta w Kętrzynie zarejestrowanych było 2086 osób, co stanowi 34% wszystkich bezrobotnych w powiecie. Kobiety stanowiły 45% bezrobotnych osób w mieście. W latach 2010-2013 liczba bezrobotnych w Kętrzynie wrastała z poziomu 1986 osób do 2283 osób, a w 2014 roku

spadła do 2086 osób. Jedynie 19% spośród bezrobotnych posiada prawo do zasiłku (dla porównania w 2010 roku było to 22% bezrobotnych).

Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym wynosił w 2014 roku 11,9%. Jest to wartość wyższa niż w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego (10,6%) i znacznie wyższa niż średnia dla kraju (7,5%). Warto zwrócić uwagę, że w latach 2010-2012 udział bezrobotnych mieszkańców miasta w ludności w wieku produkcyjnym był niższy niż w województwie, jednak od 2013 roku nastąpiła niekorzystna zmiana tej tendencji. Przy okazji należy wspomnieć, że analizowany wskaźnik w gminach miejskich województwa warmińsko-mazurskiego plasuje Kętrzyn na trzecim miejscu pod względem największego bezrobocia po mieście Górowo Iławieckie (15,7%) i mieście Bartoszyce (12,1%).

Wykres 12 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wybranych jednostkach terytorialnych w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Struktura bezrobotnych w Kętrzynie wskazuje, że największe problemy ze znalezieniem pracy posiadają osoby w wieku 25-34 lata (28% zarejestrowanych bezrobotnych). Jest to wiek, w którym młode osoby, często dobrze wykształcone, wchodzą dopiero na rynek pracy. W sytuacji gdy nie mogą znaleźć dla siebie odpowiedniej oferty zmuszone są do emigracji do innych ośrodków miejskich w poszukiwaniu lepszych perspektyw zawodowych. W porównaniu do sytuacji bezrobotnych w powiecie, regionie i kraju zauważyć można także problem stosunkowo wyższej liczby osób bezrobotnych powyżej 55 r.ż. w Kętrzynie, którzy stanowią 17% bezrobotnych (w innych analizowanych jednostkach odpowiednio 14%, 15% i 16%).

Pod względem wykształcenia największą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (27%), zasadniczym zawodowym (26%) oraz policealnym i średnim zawodowym (24%). Wynika to z m.in. z niedopasowania posiadanego

zawodu do potrzeb pracodawców oraz niedopasowanego systemu kształcenia, który jest często ukierunkowany na zaspokajanie chwilowej „mody” na poszczególne zawody niż na rzeczywiste zapotrzebowanie rynku pracy, oraz mało zróżnicowanej oferty szkoleniowej. W rejestrach Urzędu Pacy w Kętrzynie największą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu oraz w zawodach i specjalnościach: pozostali pracownicy usług domowych i pokrewni, robotnik gospodarczy, sprzedawca, asystent ekonomiczny, pedagog, krawiec, ślusarz, technik mechanik, stolarz, murarz oraz osoby nie posiadające zawodu wyuczonego z wykształceniem niepełnym podstawowym, podstawowym i gimnazjalnym. Z danych PUP wynika, że zawodami deficytowymi w powiecie kętrzyńskim są: robotnik gospodarczy, glazurnik, kasjer handlowy, pomoc kuchenna, kosmetyczka, opiekunka środowiskowa, opiekun w domu pomocy społecznej. W celu lepszego dopasowania podaży siły do zapotrzebowania pracodawców Urząd organizuje staże, kursy i szkolenia zgodne z rzeczywistymi potrzebami.

Struktura bezrobotnych pod względem czasu pozostawania bez pracy wskazuje, że największy udział wśród bezrobotnych w Kętrzynie stanowią osoby pozostające bez pracy do 3 miesięcy. Są to osoby, które mają przejściowe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i szybko znajdują nową pracę. Największym problemem dla PUP w Kętrzynie są osoby pozostające w długim okresie bez zatrudnienia. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych jest 51% osób pozostaje bez pracy powyżej 6 miesięcy. Osoby, których kwalifikacje zawodowe nie są dostosowane do aktualnego zapotrzebowania rynku pracy, i które nie powracają na rynek pracy w pierwszych 6 miesiącach od dnia zarejestrowania, narażone są na długotrwałe bezrobocie.

Znaczący udział bezrobotnych w Kętrzynie stanowią osoby posiadający niedługi staż pracy tj. 1-5 lat. Główną przyczyną takiego stanu jest brak odpowiedniego doświadczenia zawodowego (24%).

Tabela 26 Struktura bezrobotnych Kętrzyna na tle powiatu, województwa i kraju w 2014 roku

Bezrobotni według wieku							
	do 25 lat	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	powyżej 55 lat		
Kętrzyn	15%	28%	21%	19%	17%		
powiat kętrzyński	18%	27%	21%	20%	14%		
woj. warmińsko-mazurskie	17%	28%	21%	19%	15%		
Polska	17%	28%	21%	19%	16%		
Bezrobotni według wykształcenia							
	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i niższym		
Kętrzyn	11%	24%	12%	26%	27%		
powiat kętrzyński	7%	21%	9%	28%	35%		
woj. warmińsko-mazurskie	9%	19%	11%	28%	33%		
Polska	12%	22%	11%	28%	28%		
Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy							
	3 miesiące i mniej	3-6 miesięcy	6-12 miesięcy	12-24 miesięcy	powyżej 24 miesięcy		
Kętrzyn	33%	16%	17%	17%	17%		
powiat kętrzyński	34%	16%	18%	16%	16%		
woj. warmińsko-mazurskie	30%	15%	16%	18%	21%		
Polska	28%	15%	16%	18%	24%		
Bezrobotni według stażu pracy							
	bez stażu pracy	1 rok i mniej	1 - 5 lat	5 - 10 lat	10 - 20 lat	20 - 30 lat	powyżej 30 lat
Kętrzyn	11%	16%	24%	17%	15%	13%	4%
powiat kętrzyński	16%	17%	25%	15%	14%	10%	3%
woj. warmińsko-mazurskie	16%	16%	24%	16%	16%	10%	3%
Polska	17%	17%	22%	14%	15%	11%	4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych oraz danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie

Szczególne wsparcie PUP w Kętrzynie skierowane jest do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy: osób do 25 r.ż., powyżej 50 r.ż., długotrwale bezrobotnych⁷ oraz bez kwalifikacji zawodowych. Dane przedstawione w poniższej tabeli wskazują następujące zjawiska:

- wzrost liczby osób bezrobotnych powyżej 50 r.ż. (o 1,4 pp.),
- wzrost liczby osób bezrobotnych długotrwale bezrobotnych (o 7,3 pp.),
- wzrost liczby osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 1,9 pp.).

Tabela 27 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Kętrzynie w latach 2010-2014

	Bezrobotni ogółem	Kobiety		Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy							
				do 25 roku życia		powyżej 50 roku życia		długotrwale bezrobotni		bez kwalifikacji zawodowych	
				os.	%	os.	%	os.	%	os.	%
2010	1 986	935	47,1%	311	15,7%	523	26,3%	1 018	51,3%	375	18,9%
2011	2 122	1 053	49,6%	328	15,5%	579	27,3%	1 153	54,3%	426	20,1%
2012	2 138	956	44,7%	340	15,9%	547	25,6%	1 186	55,5%	452	21,1%
2013	2 283	1 074	47,0%	353	15,5%	526	23,0%	1 213	53,1%	467	20,5%
2014	2 086	952	45,5%	316	15,1%	580	27,7%	1 222	58,6%	435	20,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie

2.4.4 Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie miasta Kętrzyn wypełnia głównie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest wyodrębnioną jednostką budżetową Miasta Kętrzyn. Utworzenie i utrzymanie Ośrodka, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art.17 ust 18 Ustawy o pomocy społecznej. Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działa Klub Seniora "Złota Jesień" oraz Punkt Wolontariatu.

Zadania miasta z zakresu pomocy społecznej realizuje także Środowiskowy Dom Samopomocy, którego organem prowadzącym jest Urząd Miasta Kętrzyn. SDS jest dziennym

⁷ Według Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osobą długotrwale bezrobotną jest osoba pozostająca w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy

ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla 60 osób niepełnosprawnych (przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo, wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych).

Mieszkańcy miasta Kętrzyn mogą także korzystać z oferty innych instytucji świadczących pomoc rodzinie, których zakres oddziaływania ma wymiar ponad gminny. Należą do nich:

- Dom Pomocy Społecznej w Kętrzynie dla osób przewlekłe somatycznie chorych na 88 miejsc,
- Powiatowy Dom Dziecka w Reszlu na 30 miejsc,
- Dom dla Bezdomnych w Arklitach prowadzone przez Stowarzyszenie MAR-KOT.

Ponadto w powiecie kętrzyńskim działa szereg instytucji działających w zakresie pomocy dziecku i rodzinie w przezwyciężeniu trudności życiowych:

- Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie,
- Zespół Poradnictwa Specjalistycznego w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie (psycholog, pedagog, prawnik, pracownik socjalny, socjoterapeuta, mediator),
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kętrzynie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie,
- świetlice socjoterapeutyczne i środowiskowe,
- organizacje pozarządowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w celu zwiększenia efektywności swoich działań współpracuje z wieloma instytucjami, które zostały wymienione w poniższej tabeli.

Tabela 28 Organizacje i firmy współpracujące z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kętrzynie

Kościoły	Stowarzyszenia	Firmy
- Rzymskokatolicka Parafia Św. Jacka, - Rzymskokatolicka Parafia Św. Jerzego, - Rzymskokatolicka Parafia Św. Brata Alberta, - Rzymskokatolicka Parafia Św. Katarzyny, - Kościół Ewangelicko – Augsburgski,	- Kętrzyńskie Stowarzyszenie Integracji Społecznej Klub Abstynenta „DROMADER”, - Stowarzyszenie „ZŁOTA JESIEŃ”, - Kętrzyńskie Stowarzyszenie Oświatowe, - Koło Pomocy Dzieciom o Niepełnej Sprawności Ruchowej, - Polski Związek Emerytów i Rencistów, - Polski Związek Głuchych,	- MTI Furninova, - Philips Lighting, - Restauracja „Kardamon”, - Restauracja „Akropolis”, - Restauracja „Zajazd pod zamkiem” - PSS „Społem”, - PHU „Kasia”, - PHU „Paulina”.

	<ul style="list-style-type: none">- Polski Związek Niewidomych,- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków,- Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej „LAZARUS”,- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,- Kętrzyński Klub „Amazonki”,	
--	---	--

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie za rok 2014

W 2014 roku z pomocy MOPS skorzystało 1970 osób z 1407 rodzin, co stanowiło 7,1% mieszkańców całego miasta. W poprzednich latach udział osób objętych pomocą społeczną był na podobnym poziomie i w zależności od roku oscylował między 6,7% do 7,3%.

Tabela 29 Korzystający ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie w latach 2010-2014

	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej
2010	2 088	1 498	7,3%
2011	1 904	1 406	6,7%
2012	1 958	1 429	6,9%
2013	2 018	1 483	7,2%
2014	1 970	1 407	7,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie

Główną przyczyną korzystania z pomocy MOPS jest ubóstwo (2252 osób w 2014 roku) oraz bezrobocie (2247 osób). Te dwie przyczyny są ze sobą powiązane i występują często jednocześnie. W dalszej kolejności przyczyną udzielenia pomocy jest niepełnosprawność (836 osób) oraz długotrwała lub ciężka choroba (802 osoby). Struktura osób korzystających z pomocy MOPS w Kętrzynie wyraźnie przedstawia również poważne problemy z jakimi borykają się rodziny (m.in. potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemoc w rodzinie). Zadaniom pomocy społecznej towarzyszą zmiany „jakościowe” problemów, które w znacznym stopniu dotyczą osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Do niedawna byli to przede wszystkim ludzie starzy, a także osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne i rodziny osób uzależnionych od alkoholu. Obecnie wśród podopiecznych bardzo dużą grupę stanowią także osoby w tzw. wieku produkcyjnym, które z powodu bezrobocia lub zbyt niskich dochodów, nie dysponują wystarczającymi środkami na

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

utrzymanie, szukając wsparcia z uwagi na trudności w rozwiązywaniu innych istotnych problemów.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

Tabela 30 Powody przyznania pomocy społecznej w MOPS w Kętrzynie w latach 2010 – 2014

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	2010		2011		2012		2013		2014	
		Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
1	Ubóstwo	1.028	2.265	1.048	2.139	1078	2.134	1147	2.289	1138	2.252
2	Sieroctwo	0	0	0	0	1	3	1	1	2	2
3	Bezdomność	42	45	48	51	44	47	42	47	41	46
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	80	395	73	361	81	401	104	487	121	554
5	Bezrobocie	1.014	2.451	978	2.273	983	2.212	1.053	2.376	1.002	2.247
6	Niepełnosprawność	659	1.349	578	1.098	560	984	482	833	525	863
7	Długotrwała lub ciężka choroba	523	1.046	483	922	483	834	435	785	446	802
8	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	285	852	238	700	233	651	249	703	237	694
	w tym: rodziny niepełne	274	750	231	695	228	630	242	670	229	653
	rodziny wielodzietne	12	75	9	49	8	39	7	35	11	54
9	Przemoc w rodzinie	17	49	6	17	9	26	9	29	10	34
10	Alkoholizm	215	346	233	346	241	313	240	314	227	290
11	Narkomania	6	11	12	19	14	21	12	19	12	18
12	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	37	49	43	56	37	43	36	40	34	44

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie

Najczęstszą formą pomocy udzielanej przez MOPS była pomoc w postaci dożywiania. Przyjmowała ona trzy formy – świadczenia pieniężne na dożywianie (1046 osób), korzystanie z posiłków w punktach żywieniowych współpracujących z MOPS (811 osób) oraz pomoc rzeczowa na dożywianie (580 osób). W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2014 roku objęto pomocą 397 dzieci do 6 roku życia, 549 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 1485 pozostałych osób.

Kolejną formą wsparcia są zasiłki okresowe, które wypłacono 975 osobom. Przysługują one w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Zasiłek może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Oprócz wyżej wymienionych popularną formą wsparcia są także zasiłki celowe przeznaczone m.in. na leczenie, opał, schronienie, posiłki czy sprawienie pogrzebu (352 osoby), zasiłki stałe (279 osób) oraz pomoc rzeczowa (246 osób).

W ostatnich latach liczba osób korzystających z danego rodzaju świadczenia MOPS utrzymuje się na podobnym poziomie, jednak zwiększają się corocznie wydatki na to przeznaczone.

Obecnie występujące problemy w sferze społecznej w mieście sprawiają, że zabezpieczenie finansowe, rzeczowe i niematerialne w ramach pomocy społecznej jest niezbędne. Niestety środki, jakimi dysponują instytucje pomocy społecznej są często niewystarczające w stosunku do występujących na terenie miasta potrzeb. Szczególną trudność stanowi złożoność i zasięg problemów społecznych miasta, gdzie dziedziczenie biedy i bezrobocie staje się dla wielu rodzin codziennością, stale rośnie liczba osób oczekujących pomocy, zarówno materialnej, jak i szeroko rozumianego poradnictwa.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

Tabela 31 Świadczenia przyznawane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie w latach 2010-2014

	Rodzaj świadczenia	2010		2011		2012		2013		2014	
		Liczba osób	Kwota pomocy	Liczba osób	Kwota pomocy	Liczba osób	Kwota pomocy	Liczba osób	Kwota pomocy	Liczba osób	Kwota pomocy
1	zasiłki stałe	267	894.879	274	985.149	267	1.023.828	273	1.169.126	279	1.212.534
2	zasiłki okresowe	888	1.112.407	882	1.233.421	897	1.284.210	1.012	1.900.659	975	1.888.105
3	zasiłki celowe (własne)	397	127.728	368	94.400	372	103.242	361	125.852	352	93.460
4	pomoc rzeczowa	236	33.979	392	40.362	272	35.100	287	32.110	246	27.430
5	schronienie	9	6.577	12	10.941	5	5.618	6	3.856	16	13.594
6	dożywianie – świadczenia pieniężne	1.144	535.000	1.036	586.572	1.074	591.780	1.010	534.323	1.046	465.737
7	dożywianie - posiłki	673	304.999	718	339.558	796	351.510	808	418.307	811	409.926
8	dożywianie - pomoc rzeczowa	221	9.000	327	28.870	424	26.710	19	989	580	91.980
9	usługi opiekuńcze – zadanie własne	80	446.865	77	413.909	73	458.442	80	323.454	77	298.909
10	specjalistyczne usługi opiekuńcze – zadanie zlecone	6	23.693	18	43.558	17	57.636	15	67.376	15	67.666
11	Dom Pomocy Społecznej	24	415.609	24	424.858	22	475.152	24	487.277	23	541.418

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie

2.4.5 Grupy wymagające wsparcia

Osoby bezrobotne, ubogie, bezdomne

Wysokie wskaźniki bezrobocia w mieście są jednym z głównych problemów społeczno-gospodarczych miasta. Szczególnie długotrwałe bezrobocie powoduje pobawienie osoby przez długi okres czasu środków do życia, co jest jednym z powodów występowania ubóstwa w mieście⁸.

Ubóstwo jest najbardziej powszechnym powodem udzielania pomocy przez MOPS w Kętrzynie. Problem ubóstwa w 2014 roku dotyczył 1138 rodzin (2252 osób). W ostatnich latach liczba ta utrzymuje się na podobnym poziomie. Częstymi przyczynami ubóstwa jest bezrobocie, niepełnosprawność oraz wielodzietność. Formy wsparcia w przypadku ubogich osób, oprócz wsparcia finansowego, przewidują różnorodne działania dobrane do specyficznego powodu pozostawania w ubóstwie.

Skrajną formą ubóstwa jest bezdomność, która według MOPS w ciągu 2014 roku dotyczyła 46 osób. Na dzień 31.12.2014 roku na terenie miasta Kętrzyn odnotowano 26 osób bezdomnych. Wśród tych osób jest 24 mężczyzn i 2 kobiety (3 osoby są w ośrodku dla osób uzależnionych, 11 osób przebywa w schroniskach, 1 osoba przebywa w mieszkaniu chronionym, 11 osób nie posiada stałego miejsca przebywania (przebywa u znajomych, kolegów, często zmieniają miejsce pobytu). Problem bezdomności w mieście utrzymuje się za zbliżonym poziomie od 2010 roku. Pomoc osobom bezdomnym świadczona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie obejmuje: zapewnienie miejsca w schronisku lub noclegowni, systematyczną pomoc finansowa w formie zasiłków celowych na leki, odzież, dojazd do placówek medycznych, w tym odwykowych, dożywienie poprzez zapewnienie bezpłatnych obiadów w stołówce MOPS, wydawanie żywności z magazynu (program PEAD).

Zidentyfikowane przez MOPS w Kętrzynie potrzeby związane z występującym zjawiskiem bezdomności w mieście oraz z problemem osób zagrożonych eksmisją są następujące⁹:

- utworzenie ogrzewalni dla osób bezdomnych, które nie wyrażają zgody na zmianę swojej sytuacji życiowej,

⁸ Szczegółowa analiza skali problemu bezrobocia została przedstawiona w rozdziale 2.5.3

⁹ Sprawozdanie z działalności za rok 2014 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie

- rozwój budownictwa specjalnego i komunalnego oraz utworzenie w gminie programu oddłużeniowego dla mieszkańców, którzy są zagrożeni eksmisją oraz wykazują chęć współpracy w celu likwidacji swojego zadłużenia,
- zapewnienie miejsc pracy w pracach interwencyjnych lub publicznych dla osób bezdomnych, które wykazują chęć zmiany swojej sytuacji,
- udostępnienie łaźni dla osób nie posiadających łaźienki i osób bezdomnych.

Opieka nad dziećmi i rodzina

Dane dotyczące osób korzystających z pomocy MOPS w Kętrzynie wskazują na dużą skalę problemów jakie napotykają rodziny. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w 2014 roku z pomocy skorzystało 237 rodzin, w których żyły 694 osoby. Aż 94% spośród tych rodzin to rodziny niepełne, a 6% rodziny wielodzietne. Świadczy to, że coraz bardziej powszechny kryzys rodziny jest przyczyną wielu dysfunkcji i problemów społecznych. Coraz większa skala problemu dotyczy osób, które zgłosiły się do MOPS z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa. W latach 2010-2014 liczba takich osób zwiększyła się o 40%, a liczba rodzin, które dotknął ten problem o 66% (w 2010 roku 395 osób z 80 rodzin, w 2014 roku 554 osoby z 121 rodzin). W środowiskach zagrożonych patologią, przemocą lub utratą prawa do opieki nad dziećmi pracują stale asystenci rodziny. W ramach pomocy społecznej wypłacane są świadczenia rodzinne, na które składają się zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia opiekuńcze oraz zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Jako wsparcie działań na rzecz kętrzyńskich dużych rodzin funkcjonuje „Kętrzyńska Karta Rodziny 3+”, która uprawnia do korzystania z 50% zniżki na ofertę kin, koncertów, obiektów sportowo-rekreacyjnych, na korzystanie z ponadprogramowej oferty przedszkoli miejskich, a także na opłatę w żłobku miejskim. W 2014 roku było 857 osób (172 rodziny) uprawnionych do korzystania z „Kętrzyńskiej Karty Rodziny 3+”. Dodatkowo na terenie gminy realizowany jest rządowy program dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”. W 2014 roku rodzin uprawnionych do korzystania z „Karty Dużej Rodziny” z terenu miasta było 89, jednak na dzień 31.12.2014 r. karty wydano dla 61 rodzin (299 osób).

Niezwykle poważnym problemem na terenie miasta jest przemoc w rodzinie. Zgodnie z informacjami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na koniec 2014 roku na terenie miasta wydano 281 Niebieskich Kart, które dotyczyły 187 rodzin. Przemoc stosuje się głównie wobec kobiet, które stanowią 83% ofiar w mieście. Istotnym jest, że w przypadku stosowania przemocy wobec mężczyzn sprawcą są zarówno kobiety oraz mężczyźni. Szacunkowa liczba dzieci, które doznają przemocy psychicznej z uwagi na bycie świadkami przemocy wobec rodziców wynosi ok. 70% dzieci w rodzinach, gdzie wszczęto procedurę Niebieskiej Karty. W 2014 roku było 13 oficjalnie zarejestrowanych

przypadków stosowania wobec dzieci bezpośredniej przemocy lub zaniedbania, z czego 7 dzieci zostało odebranych rodzicom z powodu rażących zaniedbań. W 2 przypadkach zachowań przemocowych dopuściły się osoby nieletnie. Z danych Zespołu wynika również, że 18 osób starszych doświadczyło przemocy lub zaniedbania, a sprawcami owych zachowań są dzieci lub małżonek/były małżonek. Przemoc wobec osób starszych związana jest, głównie z uzależnieniem sprawcy przemocy i zaniedbań. Procedura Niebieskiej Karty objęła również przypadki stosowania przemocy wobec 16 osób niepełnosprawnych. W ciągu 11 miesięcy odnotowano 17 przypadków rodzin, gdzie sprawcą bądź ofiarą przemocy była osoba chora lub z zaburzeniami psychicznymi. Sporządzonych zostało 7 wniosków do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka, 13 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. do prokuratury, skierowano 17 osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym.

Dane obrazujące skalę stosowania przemocy w rodzinie w 2014 roku przedstawiają również statystyki innych instytucji, przedstawione poniżej:

Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie:

- ogółem doszło do 574 interwencji domowych,
- pod wpływem alkoholu znajdowało się 232 sprawców, których zatrzymano do wytrzeźwienia,
- sporządzono 246 Niebieskich Kart.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- wszczęto 9 procedur Niebieskich Kart,
- skierowano 5 wniosków do Sądu Rodzinnego z uwagi na podejrzenie przemocy lub zaniedbania względem małoletnich dzieci,
- w III kwartale 62 osoby skorzystały ze wsparcia psychologa, w tym 15 regularnie, oraz 28 z pomocy radcy prawnego. Podjęto 6 interwencji kryzysowych spowodowanych przemocą w rodzinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- przyjęto 114 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, z czego 14 miało związek z osobami stosującymi przemoc wobec najbliższych,
- do Sądu zostało skierowanych 12 wniosków o zastosowanie leczenia wobec osób uzależnionych dopuszczających się przemocy,
- wszczęto 4 Niebieskie Karty.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- 4 osoby stosujące przemoc objęto programem korekcyjno – edukacyjnym, z czego 1 osoba ukończyła ww. program,
- 5 kobiet i 12 dzieci przebywało w Punkcie Interwencji Kryzysowej.

Tabela 32 Ilość sporządzonych Niebieskich Kart według podmiotów uprawnionych

Nazwa instytucji	2011	2012	2013	30.X.2014
Komenda Powiatowa Policji	21	77	157	267
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	1	3	4	9
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	1	9	4
Służba zdrowia	0	1	0	1
Oświata	0	0	0	0
Zespół Interdyscyplinarny/przesłanie dokumentów	0	0	2	2

Źródło: Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta Kętrzyn na rok 2015

Analizując powyższe dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie należy wziąć pod uwagę fakt, że przypadki takie są często ukrywane. Ofiary przemocy boją się zgłosić do odpowiednich służb i instytucji, przez co skala problemu może być znacznie niedoszacowana. Z drugiej strony rejestruje się również przypadki nadużywania procedury Niebieskiej Karty np. do celów rozwodowych (tj. osiągnięcia korzystniejszego dla danej osoby rozwiązania małżeństwa) lub poprzez rodziny skonfliktowane, przejawiające agresję obustronną. W blisko połowie wszczętych procedur Niebieskiej Karty faktycznie nie dochodzi do przemocy domowej.

Osoby niepełnosprawne

Istotnym problemem społecznym ostatnich lat jest widoczny wzrost liczby osób niepełnosprawnych. Na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku problem niepełnosprawności dotyczył 9919 mieszkańców powiatu kętrzyńskiego, którzy stanowili 15% ludności powiatu. Osoby niepełnosprawne prawnie stanowią 70,3% wszystkich osób niepełnosprawnych, w tym 34% osób to osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Pozostałe osoby to niepełnosprawni biologicznie (29,7%), spośród których 7,3% odczuwa całkowite ograniczenie sprawności. Zgodnie z danymi statystycznymi wśród osób niepełnosprawnych 46,1% stanowią mężczyźni, a 53,9% kobiety.

Tabela 33 Osoby niepełnosprawne w powiecie kętrzyńskim w 2012 roku

Osoby niepełnosprawne razem	9919
A. Osoby niepełnosprawne prawnie, w tym:	6972
o stopniu niepełnosprawności znacznym	2374

o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym	2531
o stopniu niepełnosprawności lekkim	1445
o stopniu niepełnosprawności nieustalonym	237
B. Osoby niepełnosprawne biologicznie, w tym:	2947
odczuwające ograniczenie sprawności całkowite	214
odczuwające ograniczenie sprawności poważne	697
odczuwające ograniczenie sprawności umiarkowane	2035

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego 2011

Z powodu niepełnosprawności MOPS w Kętrzynie oferuje wsparcie 863 osobom z 525 rodzin. W ramach Ośrodka pomoc osobom niepełnosprawnym udzielana jest między innymi poprzez Środowiskowy Dom Samopomocy. Tą formą pomocy objęte zostały 23 osoby, z czego koszty pobytu 21 osób pokrywane były całkowicie ze środków publicznych. Na opłatę za podopiecznych przebywających w Środowiskowego Domu Samopomocy wydatковано w 2014 roku kwotę 541 417,92 zł. Ośrodek wnikliwie rozpatruje wnioski o skierowanie do domów pomocy społecznej i czyni starania, aby osoby jak najdłużej pozostawały w środowisku lokalnym przy wsparciu rodziny i pomocy instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Często jednak zdarzają się sytuacje, kiedy nie jest konieczne umieszczenie osoby w Domu Pomocy Społecznej, jednak rodzina mimo wszystko próbuje cedować obowiązki na instytucje tj. MOPS, ZOL, DPS. W ostatnich latach wzrasta też liczba wniosków składanych do sądu o ubezwłasnowolnienie i umieszczenie.

W 2013 roku zostało utworzone mieszkanie chronione na terenie miasta Kętrzyn (ul. Kaszubska 7), dla osób niepełnosprawnych, częściowo zdolnych do samodzielnej egzystencji. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego trybu życia lub zastępuje pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Szczególny rodzaj wsparcia został przewidziany dla dzieci niepełnosprawnych w postaci zasiłku w ramach świadczeń rodzinnych. W 2014 roku zostały wypłacone 123 świadczenia przeznaczone na kształcenie i rehabilitację dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia i 1210 świadczeń powyżej 5 roku życia. Dodatkowo udzielane jest również wsparcie w postaci świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Oprócz zasiłków i innych świadczeń pieniężnych praca z osobami niepełnosprawnymi polega na organizacji różnego rodzaju form aktywizujących, takich jak imprezy kulturalno-artystyczne czy aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych. W działania skierowane do osób niepełnosprawnych aktywnie włączają się następujące instytucje:

- Warmińsko - Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych "Amicus",
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Umysłowo i Ich Rodzin „STO”,
- TPD Koło Pomocy Dzieciom o Niepełnej Sprawności Ruchowej,
- Polski Związek Głuchych Koło Terenowe PZG w Kętrzynie,
- Polski Związek Niewidomych Koło w Kętrzynie,
- Mazurskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Warsztat Terapii Zajęciowej,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Chorych Niepełnosprawnych „Mazury”.

Pomimo aktywnej działalności instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i innych podmiotów wciąż istnieje wiele potrzeb w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych. Samo zwiększenie wsparcia materialnego, choć jest bardzo ważne, okazuje się jednak niewystarczające. Istnieją braki w zakresie infrastruktury dla osób niepełnosprawnych, takich jak świetlice środowiskowe i kluby. Konieczne jest także stworzenie warunków rozwoju profesjonalnej opieki specjalistycznej osób niepełnosprawnych poprzez kształcenie kadry pielęgniarek i lekarzy, rozwój poradni specjalistycznych zajmujących się pomocą dla ludzi niepełnosprawnych (w tym doradztwo, terapia, rehabilitacja) oraz rozwój domowych usług w zakresie stacjonarnej opieki długoterminowej. Zadaniem dla publicznych służb zatrudnienia jest rozwój poradnictwa zawodowego i promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Na terenie miasta konieczne jest przeprowadzenie pilnych prac polegających na likwidacji barier architektonicznych stanowiących istotne ograniczenia dla osób niepełnosprawnych. Wiele obiektów, w tym obiektów publicznych nie jest przystosowanych do osób niepełnosprawnych, przez co osoby takie nie mają szans stać się użytkownikami przestrzeni publicznych w mieście. Miasto Kętrzyn w ramach Miejskiego Planu Likwidacji Barier Architektonicznych ustaliło najpilniejsze prace w tym zakresie polegające m.in. na oznaczeniu przejść dla pieszych guzami ostrzegawczymi, zamontowanie poręczy w miejscach gdzie jest to niezbędne, dostosowanie podjazdów oraz wejść do budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową oraz dostosowanie budynków instytucji publicznych do użytku przez osoby niepełnosprawne (budynku Urzędu Miasta, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej).

Osoby uzależnione

Nadmierne spożywanie alkoholu jest przyczyną występowania wielu innych patologii, takich jak m.in. przemoc w rodzinie, kradzieże i rozboje, a nawet bezdomność, przez co bardzo negatywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa innych mieszkańców miasta. Skalę problemu zwiększa również fakt, że problem ten nie dotyczy jedynie osoby uzależnionej, ale całego najbliższego otoczenia.

Uzależnienia są częstą przyczyną korzystania z pomocy społecznej. W 2014 roku MOPS w Kętrzynie udzielił 290 osobom mającym problemy z nadużywaniem alkoholu, które żyją w 227 rodzinach. Problem narkomanii dotyczył 18 osób z 12 rodzin. Świadczenia z MOPS dla osób uzależnionych obejmują świadczenia pieniężne, rzeczowe, poradnictwo prawne oraz psychologiczne.

Instytucją, która aktywnie zajmuje się problemem uzależnień w Kętrzynie jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej kompetencji należy między innymi rozpatrywanie spraw o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W 2014 roku Komisja zajmowała się 114 takimi sprawami, z czego jedynie 6 osób było zmotywowanych do leczenia w Poradni Uzależnień. Liczba spraw wzrosła o 16 w stosunku do 2013 roku. Komisja w 2014 roku skierowała do Sądu Rejonowego wnioski wobec 20 osób o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego oraz 36 osób skierowała do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Zgodnie z danymi Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie nadużywanie alkoholu jest czynnikiem znacznie zakłócający porządek publiczny w mieście. W 2014 roku podczas 350 interwencji policji osoby okazały się pod wpływem alkoholu (wzrost o 100 w stosunku do 2013 roku). Do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych zatrzymane były 232 osoby dorosłe (192 w 2013 roku). Policja zatrzymała również 20 osób nieletnich pod wpływem alkoholu. Osoby nietrzeźwe stanowią niebezpieczeństwo w ruchu drogowym. Policja w 2014 roku na terenie powiatu kętrzyńskiego zatrzymała 83 osoby nietrzeźwe (zawartość alkoholu powyżej 0,5 promila) oraz 17 osób po spożyciu alkoholu (zawartość alkoholu 0,2-0,5 promila). Na terenie miasta zatrzymano 29 osób nietrzeźwych, czyli 35% wszystkich przypadków w powiecie, oraz 6 osób po spożyciu alkoholu (35% zatrzymań w powiecie).

Pomoc osobom uzależnionym w postaci terapii świadczy Poradnia Leczenia Uzależnień. Z terapii skorzystały 354 osoby. Wśród pacjentów Poradni 209 osób uzależnionych było od alkoholu oraz 57 osób uzależnionych od kilku substancji, z czego 31 osób to osoby poniżej 18 r.ż. W poradni zarejestrowanych było także 26 osób współuzależnionych.

Tabela 34 Dane dotyczące problemu uzależnień w Kętrzynie w latach 2013 i 2014

Wyszczególnienie	2013	2014
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie		
Liczba osób, którym udzielono pomocy w związku z problemem alkoholowym	314	290
Liczba osób, którym udzielono pomocy w związku z uzależnieniem od narkotyków	19	18
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
Liczba spraw dot. obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym:	98	114
liczba osób skierowanych do biegłych	28	36
liczba osób skierowanych do Sądu	26	20
liczba osób zmotywowanych do leczenia w Poradni Uzależnień	8	6
Komenda Powiatowa Policji		
Liczba osób będących pod wpływem alkoholu podczas interwencji	250	350
Liczba osób powyżej 18 r.ż. zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniu policyjnym	192	232
Liczba nieletnich zatrzymanych pod wpływem alkoholu	28	20
Poradnia Leczenia Uzależnień w Kętrzynie		
Osoby, które skorzystały z terapii dla osób uzależnionych, w tym:	341	354
osoby uzależnione od alkoholu	248	209
osoby uzależnione od kilku substancji	53	57
osoby do 18 r.ż. uzależnione od kilku substancji	19	31
osoby współuzależnione	21	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych w Gminnym programie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Kętrzyn na rok 2015

W 2014 roku zostało przeprowadzone badanie mające na celu zdiagnozowanie stosunku młodych mieszkańców miasta do substancji psychoaktywnych¹⁰. Badaniem objęci zostali uczniowie klas piątych szkół podstawowych. Zgodnie z badaniem prawie ¼ dzieci miała kontakt z alkoholem kiedy miała 7 lat lub mniej. Do picia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni przyznało się 9% ankietowanych chłopców i 8% dziewczynek. Zgodnie z deklaracjami 28% chłopców i 35% dziewczynek nie mają oni dużych problemów z zakupem alkoholu mimo tego, że sprzedaż alkoholu osobom do 18 roku życia jest w Polsce zabroniona.

¹⁰ Raport z ogólnopolskiego badania ankietowego Młodzi i substancje psychoaktywne przeprowadzonego wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w 2014 roku

2.4.6 Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie miasta znajduje się Powiatowa Komenda Policji w Kętrzynie. W zakresie zapewnienia porządku publicznego jej działanie wspiera Straż Miejska, a także Państwowa Straż Pożarna. Dodatkowo za zadania z zakresu bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego na terenie miasta odpowiedzialna jest Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kętrzynie.

Na podstawie danych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Kętrzynie najczęstszymi rodzajami przestępstw są kradzieże cudzej rzeczy, kradzieże z włamaniem oraz uszkodzenie rzeczy. Różne kategorie przestępstw w poszczególnych latach występowały z mniejszą lub większą częstotliwością więc ciężko jest zauważyć ogólną tendencję dotyczącą wzrostu lub spadku przestępczości w mieście. Na uwagę jednak zasługuje fakt znacznego wzrostu w 2014 roku liczby wszczętych przestępstw dotyczących kradzieży samochodów. Miejscami, w których najczęściej dochodzi do popełnienia przestępstw są ulice Bolesława Chrobrego, Gen. Władysława Sikorskiego, Obrońców Westerplatte oraz Poznańska. Ogólna wykrywalność przestępstw na terenie powiatu kętrzyńskiego w 2014 roku wyniosła 77,3% i w porównaniu do innych powiatów województwa warmińsko-mazurskim była na średnim poziomie.

Tabela 35 Wybrane kategorie przestępstw popełnionych na terenie miasta Kętrzyna w latach 2010-2014

Kategoria przestępstw	Liczba przestępstw wszczętych				
	2010	2011	2012	2013	2014
Rozboje	15	11	12	5	9
Bójka i pobicie	14	23	16	10	9
Kradzież cudzej rzeczy	85	95	124	83	102
Kradzież z włamaniem	86	101	102	58	93
Uszkodzenie rzeczy	70	44	50	44	35
Kradzież samochodu	5	5	3	4	12
Uszczerbek na zdrowiu	17	15	16	4	13

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie

W strukturze wykroczeń zdecydowanie dominują wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi komunikacji, których w 2014 roku było 5954. Powszechne również są wykroczenia przeciwko mieniu (891 w 2014 roku) oraz przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (851 w 2014 roku).

Tabela 36 Wybrane wykroczenia w Kętrzynie w latach 2012-2014

Wykroczenia przeciwko:	Liczba ujawnionych wykroczeń		
	2012	2013	2014
porządkowi i spokojowi publicznemu	376	510	394
bezpieczeństwu osób i mienia	97	157	80
bezpieczeństwu i porządkowi komunikacji	6781	6360	5954
osobie	1	0	0
mieniu	919	792	891
obyczajowości publicznej	136	124	106
urządzeniom użytku publicznego	70	123	108
przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	505	1035	853

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie

Zjawiskiem bardzo powszechnym, jednak często trudnym do wykrycia jest występowanie przemocy domowej¹¹. Jest to częsta przyczyna interwencji Policji. W 2014 roku liczba interwencji domowych w rodzinach objętych Niebieską Kartą wrosła prawie dwukrotnie w porównaniu z rokiem poprzednim. Łączna liczba pokrzywdzonych wyniosła 806 osób, z czego 506 to kobiety, 106 mężczyzn i 194 małoletni. Ogólna liczba sprawców wyniosła 803, z czego aż 63% była pod wpływem alkoholu. W 4 przypadkach zaistniała konieczność udzielenia pomocy medycznej ofiarom. Miejscami, w których najczęściej dochodzi do interwencji domowych Policji są ulice: Bolesława Chrobrego, Gen. Władysława Sikorskiego, Królowej Jadwigi, Powstańców Warszawy, Różana oraz Stanisława Moniuszki.

Tabela 37 Dane Komendy Powiatowej Policji dotyczące zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Kętrzyn w latach 2010-2014

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013	2014
liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinach objętych procedurą NK		227	327	140	332	574
liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	kobiety	209	296	127	291	506
	mężczyźni	18	31	13	41	106
	małoletni	171	185	75	167	194

¹¹ Szerzej występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie w rozdziale 2.5.5 Grupy wymagające wsparcia

liczba sprawców przemocy domowej	ogółem	398	512	215	499	806
	zatrzymanych ogółem	121	163	56	141	253
	pod wpływem alkoholu	197	228	41	120	508
liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej		7	6	1	5	4
liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w której była prowadzona procedura NK		27	38	18	13	51

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie

Liczba zdarzeń drogowych na terenie miasta w 2014 roku wyniosła 533, z czego kolizji drogowych było 496 i 37 wypadków drogowych. W ich wyniku 33 osoby zostały ranne, a 9 osób poniosło śmierć. Od 2011 roku obserwujemy wzrost liczby zdarzeń drogowych o 10%. Najczęstszą przyczyną występowania wypadków drogowych w Kętrzynie jest nadmierna prędkość kierowców, niedostosowana do przepisów drogowych lub aktualnych warunków jazdy.

Tabela 38 Zdarzenia drogowe w Kętrzynie w latach w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba zdarzeń drogowych	531	486	487	494	533
Liczba kolizji drogowych	492	438	449	457	496
Liczba wypadków drogowych	39	48	38	37	37
Liczba osób rannych	46	57	40	38	33
Liczba ofiar śmiertelnych	12	5	4	5	9

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie

Działania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa w mieście oraz poprawy wykrywalności przestępstw wspomaga, działający od 2009 roku, zmodernizowany system monitoringu wizyjnego. Kamery na bieżąco rejestrują sytuację w mieście, a w momencie popełnienia przestępstwa ułatwiają funkcjonariuszom Policji natychmiastowe zatrzymywanie sprawców wykroczeń. W celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców władze miasta planują rozbudowę obecnego systemu kamer monitoringowych o kolejne punkty.

Wpływ na poziom bezpieczeństwa związanego zarówno z przestępczością, jak i z występowaniem wypadków drogowych szczególnie z udziałem pieszych, ma odpowiednie oświetlenie miasta. Zgodnie z sugestiami Policji na terenie miasta istnieją 42 miejsca, które są niedostatecznie doświetlone, szczególnie dotyczy to przejść dla pieszych.

2.4.7 Organizacje pozarządowe

W granicach miasta Kętrzyn działalność prowadzą łącznie 92 organizacje pozarządowe. Aktywność sektora pozarządowego koncentruje się na różnorodnych płaszczyznach życia publicznego, a wiele organizacji zajmuje się również działalnością o charakterze

interdyscyplinarnym. Główne obszary działalności kętrzyńskich organizacji pozarządowych to pomoc społeczna, ochrona zdrowia, edukacja, upowszechnianie kultury i sportu, wychowanie, sztuka, ochrona dziedzictwa narodowego, krajoznawstwo, organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży, ochrona bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie patologiom społecznym oraz propagowanie samozatrudnienia i przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Pod względem działań rewitalizacyjnych szczególną rolę pełnią stowarzyszenia i fundacje, których działalność statutowa polega na pomocy grupom najbardziej wymagających wsparcia.

Spośród wszystkich organizacji 10 posiada status organizacji pożytku publicznego, dzięki czemu są one uprawnione do otrzymywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Tabela 39 Organizacje pożytku publicznego uprawnione do otrzymywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w Kętrzynie

Nazwa organizacji	Obszary działań
Kętrzyńskie Stowarzyszenie Integracji Społecznej - Klub Abstynenta "Dromader"	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans Pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą Ochrona i promocja zdrowia Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
Kętrzyński Klub Tańca Sportowego Kormoran	Ochrona i promocja zdrowia Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego Taniec Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu Turystyka i krajoznawstwo Wypoczynek dzieci i młodzieży
Towarzystwo Miłośników Ziemi Kętrzyńskiej im. Zofii Licharewej	Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka, swobód obywatelskich oraz działań wspomagających rozwój demokracji Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu Turystyka i krajoznawstwo Wypoczynek dzieci i młodzieży
Mazurskie Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym Zatrudnianie, oferowanie miejsc pracy niepracującym osobom niepełnosprawnym Szkolenia, podnoszenie kwalifikacji niepracujących osób niepełnosprawnych Prowadzone placówki dla bezrobotnych: Warsztat Terapii Zajęciowej
Kętrzyńskie Towarzystwo „Amazonki”	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych Ochrona i promocja zdrowia

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

Kętrzyńskie Stowarzyszenie Oświatowe	Działalność charytatywna Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Warmińsko – Mazurski Oddział Miejski w Kętrzynie	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechnianie i ochrona praw dziecka Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie
Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami	Ekologia i Ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego, prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przestrzegania praw zwierząt, działania zmierzające do zmniejszenia populacji bezdomnych i zwierząt
Stowarzyszenie im. Arno Holza dla porozumienia Polsko-Niemieckiego w Kętrzynie	Działalność na rzecz integracji europejskiej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze stron internetowych <http://www.pozYTEK.gov.pl/> oraz <http://bazy.ngo.pl/>

Miasto dostrzegając potencjał i zaangażowanie organizacji pozarządowych od lat powierza im realizację części zadań publicznych w oparciu o corocznie uchwalane Programy Współpracy Gminy Miejskiej Kętrzyn z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Głównym celem programu jest podnoszenie jakości życia mieszkańców miasta poprzez realizację zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W ramach wspomnianego Programu określa się priorytetowe zadania w sferze pożytku publicznego.

W 2014 roku Urząd Miasta przeprowadził 4 otwarte konkursy ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu Gminy Miejskiej Kętrzyn. W ramach konkursów organizacje pozarządowe otrzymały dotacje w łącznej kwocie 722 642,50 zł, w tym na działania w zakresie:

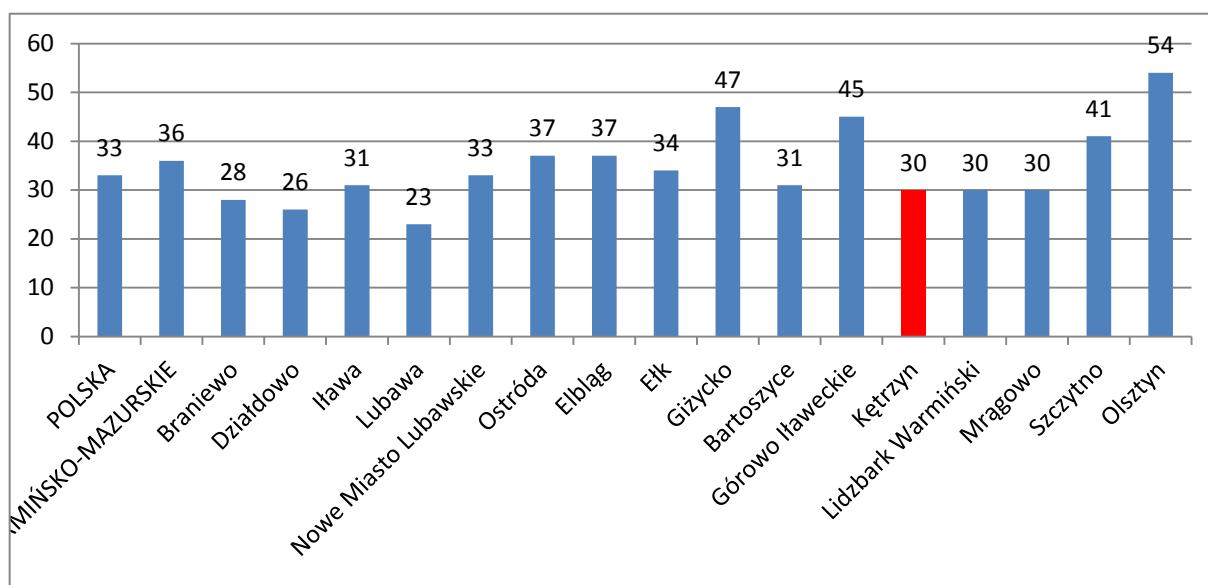
- nauka, edukacja oświata i wychowanie – 44 310,00 zł,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – 420 332,50 zł,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 21 000,00 zł,
- turystyka i krajoznawstwo – 1 000,00 zł,
- ochrona i promocja zdrowia – 18 000,00 zł,
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego – 2 500,00 zł,
- upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji – 3 000,00 zł,
- integracja europejska - rozwijanie kontaktów między społeczeństwami – 10 000,00 zł,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym – 5 000,00 zł,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 195 000,00 zł,

Środki planowane na realizację Programu w 2015 roku określa się w wysokości 850 000 zł.

W porównaniu do innych gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego Kętrzyn charakteryzuje się średnią wartością wskaźnika wyrażającego liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców (30). Najwyższe wartości wskaźnik ten osiągnął w Olsztynie (54) oraz Giżycku (47).

Wykres 13 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w gminach miejskich i miastach na prawach powiatu w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

2.4.8 Identyfikacja problemów

1. Kętrzyn posiada niekorzystną strukturę demograficzną na tle województwa i kraju, głównie ze względu na niski udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym
2. Zmniejszająca się liczba urodzeń, liczba zawieranych małżeństw oraz ujemny przyrost naturalny przyczynia się do negatywnych prognoz demograficznych dla miasta.
3. Wyraźny proces starzenia się społeczeństwa miasta, oznaczający konieczność stworzenia odpowiedniej oferty zgodnie z zapotrzebowaniem i oczekiwaniami wzrastającej liczby mieszkańców w starszym wieku.
4. Duży odpływ mieszkańców Kętrzyna do innych ośrodków miejskich w celu poszukiwania lepszych perspektywy znalezienia pracy i bardziej komfortowego życia.

5. Kętrzyn znajduje się w czołówce gmin miejskich województwa warmińsko-mazurskiego pod względem największego udziału osób bezrobotnych. Szczególnym problemem jest bardzo duży udział osób w wieku 25-34 lata wśród osób bezrobotnych oraz duży udział osób długotrwale bezrobotnych, co świadczy o strukturalnym charakterze bezrobocia w mieście.
6. Niedopasowanie wykształcenia i kwalifikacji osób bezrobotnych do zapotrzebowania na rynku pracy.
7. Wzrastające, jednak wciąż niewystarczające, wydatki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, które stanowią znaczny udział wydatków z budżetu miasta.
8. Postępujący kryzys rodziny, który objawia się bardzo dużą liczbą rodzin niepełnych wśród osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie.
9. Coraz powszechniejszy problem występowania przemocy w rodzinie.
10. Istniejące braki w zakresie infrastruktury dla osób niepełnosprawnych oraz konieczność rozwoju profesjonalnej opieki specjalistycznej osób niepełnosprawnych.
11. Na terenie miasta konieczne jest przeprowadzenie pilnych prac polegających na likwidacji barier architektonicznych stanowiących istotne ograniczenia dla osób niepełnosprawnych.
12. Wzrastający problem spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych przez osoby nieletnie.

3. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI W ZAKRESIE ROZWOJU SPOŁECZNEGO GOSPODARCZEGO I PRZESTRZENNEGO KĘTRZYNA

Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025 jest jednym z dokumentów o charakterze planistycznym, opracowanych na potrzeby programowania rozwoju społeczno-gospodarczego miasta. Zapisy Programu zgodne są więc z najważniejszymi dokumentami planistycznymi określającymi politykę rozwoju kraju, województwa oraz miasta.

Strategia rozwoju kraju 2020

Jest to główny dokument określający strategię rozwojową kraju do 2020 roku. Strategia została stworzona w celu przyspieszenia rozwoju Polski w najbliższych latach. SRK jest częścią systemu zarządzania rozwojem kraju. Stanowi bazę dla 9 strategii zintegrowanych, które realizują założone w niej cele i uszczegóławiają ją. Zakłada ona dwukierunkowe działania – z jednej strony likwidację istniejących barier rozwojowych, z drugiej wykorzystanie najmocniejszych stron gospodarki Polski. Według SRK koncentracja funduszy powinna nastąpić w trzech głównych obszarach strategicznych:

1. Konkurencyjna gospodarka - wyznaczone cele:

- Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej;
- Wzrost wydajności gospodarki;
- Zwiększenie innowacyjności gospodarki;
- Rozwój kapitału ludzkiego;
- Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych;
- Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko;
- Zwiększenie efektywności transportu.

2. Spójność społeczna i terytorialna - wyznaczone cele:

- Integracja społeczna;
- Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych;
- Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

3. Sprawne i efektywne państwo - wyznaczone cele:

- Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem;
- Zapewnienie środków na działania rozwojowe;

- Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego

Strategia jest podstawą programową dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Cel główny Strategii województwa brzmi: „Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy”. Strategia opiera się na koncepcji trzech płaszczyzn rozwoju, obejmujących: ludzi, gospodarkę i relacje między człowiekiem a gospodarką. Zostały one osadzone w środowisku przyrodniczym, ponieważ to w nim odbywają się wszelkie działania człowieka. Na tej podstawie wyróżniono trzy priorytety strategiczne:

1. Konkurencyjna gospodarka,
2. Otwarte społeczeństwo,
3. Nowoczesne sieci.

Cele strategiczne wynikają z przyjętych trzech priorytetów i uwzględniają fakt występowania zależności między nimi. Dlatego sformułowano 4 cele strategiczne:

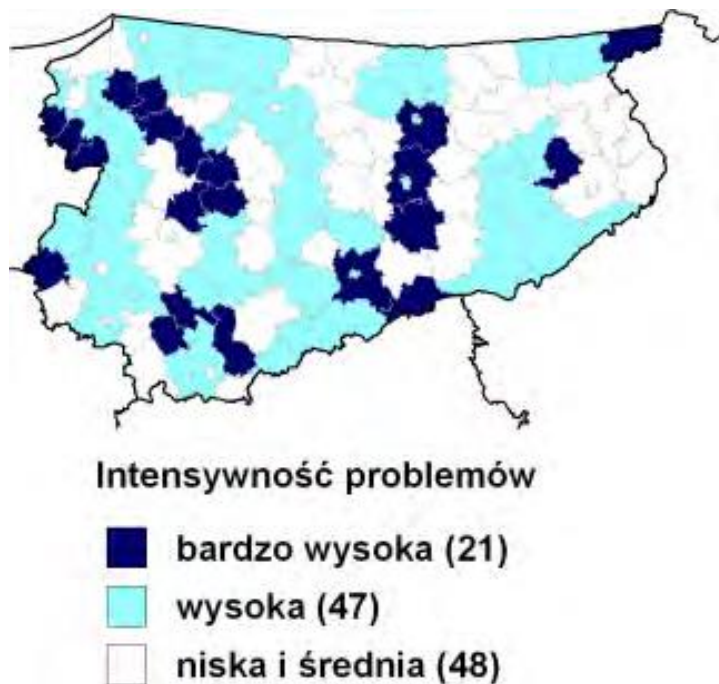
- wzrost konkurencyjności gospodarki,
- wzrost aktywności społecznej,
- wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych,
- nowoczesna infrastruktura rozwoju.

Istotnym elementem Strategii jest delimitacja obszaru województwa na 9 Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI). Wyznaczenie OSI wynika z idei koncentracji interwencji na określonych zagadnieniach w ściśle zdiagnozowanej przestrzeni. Konsekwencją wyznaczenia OSI jest terytorialne podejście do Programów Operacyjnych realizowanych przez Samorząd Województwa. Miasto Kętrzyn zostało włączone do następujących OSI, które mają istotny wpływ na zagadnienia związane z rewitalizacją miasta.

1. **Obszary o słabym dostępie do usług publicznych** - obszary te zostały wybrane na podstawie wskaźników charakteryzujących usługi publiczne. W 3-stopniowej skali intensywności problemu (bardzo wysoka / wysoka / średnia i niska) miasto Kętrzyn zakwalifikowane zostało jako obszar wysokiej intensywności problemu. Efektem działań na tych obszarach ma być wzrost dostępu do usług publicznych, aktywizacja społeczna, poprawa połączeń komunikacyjnych z lokalnymi ośrodkami wzrostu oraz wzrost przedsiębiorczości.

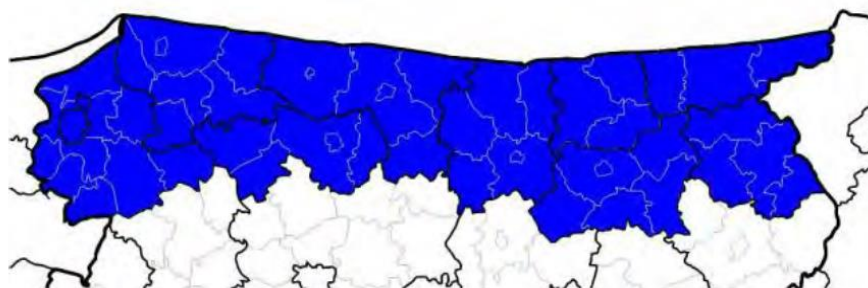
Rycina 5 OSI o słabym dostępie do usług publicznych

Źródło: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

2. **Obszary przygraniczne** – planowana interwencja na tych obszarach powinna prowadzić do intensyfikacji współpracy międzynarodowej. Dużą szansą dla tych terenów jest obecnie wprowadzenie małego ruchu przygranicznego. Szansą na zdynamizowanie rozwoju lokalnego jest poprawa powiązań komunikacyjnych w pasie przygranicznym oraz utworzenie i wypromowanie produktów turystycznych.

Rycina 6 OSI Obszary przygraniczne

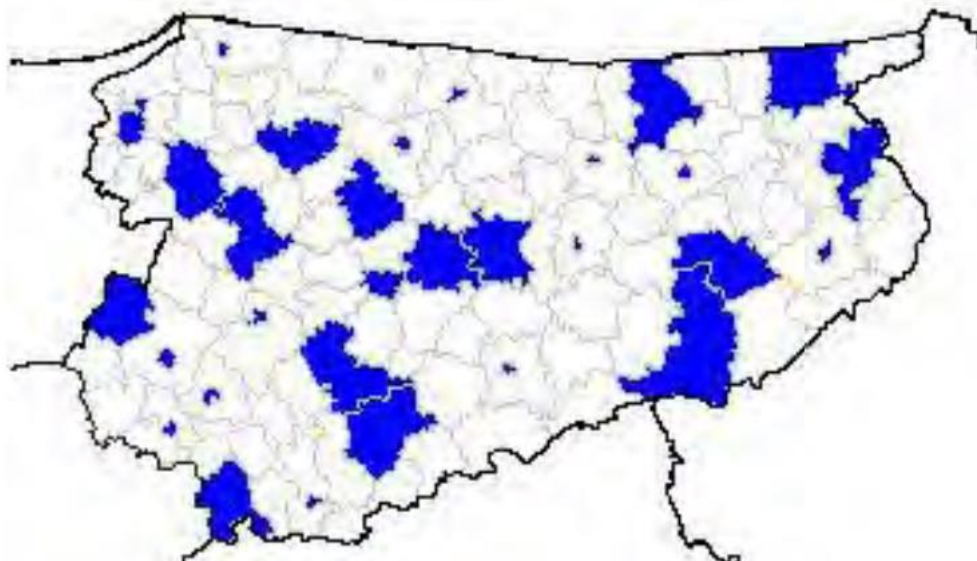
Źródło: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

3. **Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji** – w wyniku prowadzenia działań planowanych w strategii w miastach tych ma nastąpić wzrost kapitału społecznego, podniesienie jakości edukacji, wzrost przedsiębiorczości, rewitalizacja miast, wzrost jakości życia, wzrost współpracy międzygminnej; poprawa połączeń komunikacyjnych

z otoczeniem (rynki pracy), specjalizacja miast i miasteczek i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej terenu. **Zaliczenie Kętrzyna do tego obszaru podkreśla szczególną potrzebę jak najszybszej realizacji działań rewitalizacyjnych dotyczących sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej.**

Rycina 7 OSI wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji

Źródło: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

Problemem tych obszarów jest utrata konkurencyjności małych i średnich miast w wyniku silnej konkurencji zewnętrznej oraz pogarszającej się sytuacji w gminach otaczających te miasta.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

RPO WiM 2014-2020 jest następcą Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013. Koncentruje się na sprawach warmińsko-mazurskiej gospodarki i kształceniu dla niej kadr, zmiany sytuacji na rynku pracy, poprawie dostępu do usług publicznych, energii i efektywności energetycznej, środowiska przyrodniczego, wypełniania luk w systemie transportowym, rewitalizacji miast i ich ubogich społeczności oraz ograniczania ubóstwa w regionie.

W ramach Programu jedna z osi priorytetowych została w całości poświęcona obszarom wymagającym rewitalizacji.

Oś Priorytetowa – Obszary wymagające rewitalizacji

- Priorytet inwestycyjny 9b „Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich”
 - Cel szczegółowy „Lepsza jakość życia społeczności zamieszkujących obszary problemowe”

W rezultacie interwencji w ramach priorytetu zakłada się zwiększenie liczby nowych/przebudowanych/przekształconych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach.

W ramach osi priorytetowej wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wynikające z lokalnych programów rewitalizacji. Procesie opracowania programów rewitalizacji powinien rozpoczynać się od określenia granic obszarów, wymagających restrukturyzacji czy rewitalizacji, zbadania zjawisk kryzysowych i wypracowania odpowiedzi na te zjawiska wraz z przygotowaniem odpowiednich projektów społecznych, ekonomicznych i inwestycyjnych. Obszary rewitalizowane będą wyznaczone z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru, wynikająca m.in. ze znacznego oddalenia od rynku pracy czy niewystarczającego dostępu do dobrej jakości niedrogich usług publicznych.

Strategia Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego w powiązaniu z celami tematycznymi funduszy strukturalnych na lata 2014-2020

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, **Rewitalizacja** to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie **społeczne** oraz **gospodarcze** lub **przestrzenno-funkcjonalne** lub **techniczne** lub **środowiskowe**), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Założenia wynikające z Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025 zostały zaakcentowane i obejmują kwestie celów i zadań realizacyjnych Strategii Rozwoju Kętrzyńskiego Obszaru Funkcjonalnego w powiązaniu z celami tematycznymi funduszy strukturalnych na lata 2014-2020, w następującym zakresie:

Cel 1 Rozwinięty kapitał ludzki i społeczny

Szczegółowy kierunek 1.1 Wzmacnianie kapitału społecznego i kreatywnego KOF

Zadania realizacyjne:

- Prowadzenie programów rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem sfery społecznej

Szczegółowy kierunek 1.2 Rozwijanie kapitału ludzkiego

Zadania realizacyjne:

- **Poprawa infrastruktury i dostępności do usług zdrowotnych**
- **Zmniejszanie bezrobocia poprzez tworzenie przedsiębiorstw ekonomii społecznej**

Cel priorytetowy 2 **Rozwinięta infrastruktura zaspokajająca potrzeby mieszkańców, przedsiębiorców i turystów**

Szczegółowy kierunek 2.1 Wykorzystanie istniejącego potencjału KOF do rozwoju turystyki i rekreacji

Zadania realizacyjne:

- **Rozbudowa i modernizacja obiektów bazy sportowej i rekreacyjnej**

Szczegółowy kierunek 2.2 Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych

Zadania realizacyjne:

- **Remont i modernizacja (w tym termomodernizacja) budynków użyteczności publicznej**

Cel priorytetowy 3 **Wysoki poziom zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych KOF**

Szczegółowy kierunek 3.1 Wykorzystanie efektywnych technologii energetycznych

Zadania realizacyjne:

- **Modernizacja systemów grzewczych i oświetleniowych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii**
- **Budowa nowego najbardziej energooszczędnego oświetlenia ulicznego i oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej**
- **Wspieranie efektywności energetycznej i inteligentnego zarządzania oraz wykorzystywania OZE w budynkach użyteczności publicznej**

Szczegółowy kierunek 3.3 Zachowanie dorobku kulturowego

Zadania realizacyjne:

- **Rewitalizacja obiektów zabytkowych oraz dostosowanie ich do celów edukacyjno-kulturalnych i turystycznych**
- **Rozszerzenie nowoczesnej i atrakcyjnej oferty kulturalnej**
- **Zwiększenie dostępu do obiektów zabytkowych**

Celu priorytetowy 4 **Wysoki poziom konkurencyjności i innowacyjności gospodarki KOF**

Szczegółowy kierunek 4.2 Wzrost poziomu przedsiębiorczości i innowacyjności

Zadania realizacyjne:

- **Wspieranie ekonomii społecznej i innowacji społecznych**
- **Tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości**

Strategie, programy, plany i polityki miejskie

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2025

Jest to główny dokument strategiczny miasta, określający kierunki rozwoju do 2025 roku. W dokumencie zostały określone cele priorytetowe w trzech obszarach, bo których zaproponowano szczegółowe kierunki działań:

- 1. Obszar społeczny - Cel 1. Wyższy poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta**
 - 1.1 Zmniejszenie poziomu bezrobocia
 - 1.2 Poprawa poziomu opieki zdrowotnej dla mieszkańców i osób przyjezdnych
 - 1.3 Zapewnienie odpowiednich warunków na wszystkich poziomach edukacji
 - 1.4 Budowanie społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o tożsamość i tradycje lokalne
 - 1.5 Rozwój oferty opiekuńczej i aktywizującej dostosowanej do potrzeb mieszkańców
- 2. Obszar zasobów i potencjałów – Cel 2. Rozbudowa technicznej infrastruktury podnoszącej komfort życia mieszkańców i dostępność miejsc oraz atrakcji turystycznych**
 - 1.1 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej i sieciowej
 - 1.2 Poprawa infrastruktury mieszkaniowej
 - 1.3 Zapewnienie odpowiednich warunków infrastrukturalnych dla mieszkańców, turystów i inwestorów
 - 1.4 Poprawa standardu obiektów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych oraz zwiększenie oferty
 - 1.5 Zapewnienie wysokiej jakości stanu środowiska naturalnego
- 3. Obszar gospodarki i promocji - Cel 3. Rozwój gospodarczy miasta przy wykorzystaniu potencjału lokalnego**
 - 3.1 Zapewnienie warunków do konkurencyjnego i innowacyjnego rozwoju gospodarczego
 - 3.2 Zwiększenie promocji oferty turystyczno-gospodarczej miasta
 - 3.3 Zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej i okołoturystycznej

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kętrzyn

Studium jest podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju przestrzennego miasta. Określony w studium cel główny rozwoju Kętrzyna to stworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego i przestrzennego miasta Kętrzyna - konkurencyjnym w stosunku do innych miast półn.-wsch. części województwa warmińsko-mazurskiego. Zakłada się zrównoważony, nie powodujący konfliktów rozwój (ekorozwój) przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturalny zharmonizowany z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Do osiągnięcia celu głównego służyć mają następujące cele strategiczne rozwoju:

4. Poprawa powiązań komunikacyjnych w mieście dla potrzeb ruchu wewnątrzmiastowego i tranzytowego:
 - północnej części miasta ze śródmieściem i dzielnicą przemysłowo-składową,
 - części miasta leżących na północ od torów kolejowych,
 - przeprowadzenie tranzytu ciężkiego z ominięciem śródmieścia.
5. Przygotowanie terenów pod budowę nowych miejsc pracy oraz pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej w celu poprawy warunków mieszkaniowych i zaspokojenie potrzeb mieszkańców zgodnie z ich aspiracjami.
6. Poprawa i rozwój różnorodnych form obsługi ruchu turystycznego i podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta.
7. Renaturalizacja doliny rzeki Guber i wzmożona ochrona środowiska w oparciu o stały monitoring zanieczyszczeń wód i atmosfery .

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Gminy Miejskiej Kętrzyn

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn jest dokumentem strategicznym wyznaczającym kierunki działań i cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, podwyższenia efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Najistotniejszym elementem Planu jest etap wdrożeniowy, obejmujący wpisane w harmonogramie inwestycje i zadania, za realizację którego odpowiedzialny jest Burmistrz. To na nim spoczywa odpowiedzialność realizowanej polityki ekologicznej Gminy i od realizacji założeń wpisanych do Planu zależy wpływ na życie mieszkańców i środowisko naturalne omawianego obszaru.

Celem opracowania jest m.in.:

Wskazanie działań służących poprawie jakości powietrza w Gminie Miejskiej Kętrzyn

Ułatwienie podejmowania decyzji o lokalizacji inwestycji przemysłowych, usługowych i mieszkaniowych

Umożliwienie maksymalnego wykorzystania energii odnawialnej

Zwiększenie efektywności energetycznej

Szacuje się, że w wyniku realizacji założeń planu zostaną osiągnięte wskaźniki w postaci:

- Redukcja emisji CO₂ o 8,40% w roku 2020 w porównaniu do 2013 r.
- Wzrost zużycia energii ze źródeł odnawialnych o 0,27%,
- Zwiększenie efektywności energetycznej o 8,92% w roku 2020 w porównaniu do 2013 r.

Kluczowym obszarem problemowym jest emisja wynikająca z istnienia sektora mieszkalnego na terenie Gminy. Jednocześnie jak wskazuje analiza największym emitorem emisji CO₂ jest węgiel kamienny dlatego, też niezbędne jest skupienie działań na tym sektorze. Długoterminowa strategia niskoemisyjna Gminy Miejskiej Kętrzyn do 2020 r. zawarta w Planie gospodarki niskoemisyjnej będzie obejmować działania polegające na:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej,
- termomodernizacji budynków sektora mieszkaniowego,
- zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,
- ograniczeniu zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej,
- zwiększeniu efektywności energetycznej działań, zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń pochodzącej z sektora transportu.

Program Rewitalizacji poprzez założony cel operacyjny Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji jest w pełni zgodny z założeniami Programu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Kętrzyn 2015-2020

Celem głównym Strategii jest stworzenie wszystkim mieszkańcom Kętrzyna warunków do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej na miarę potrzeb i możliwości. Zaplanowane działania skupiają się przede wszystkim na utrzymaniu i rozwoju funkcjonującego systemu pomocy społecznej, opartego na współpracy wielu instytucji i organizacji pozarządowych, organizacji i realizacji profesjonalnych rozwiązań problemów społecznych, aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych, zagrożonych lub dotkniętych wyłączeniem społecznym oraz edukacji społecznej.

Celem głównym Strategii jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin poprzez profesjonalne wspieranie w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb, przewycięzaniu trudnych sytuacji życiowych i problemów opiekuńczo – wychowawczych, podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia, aktywizacji oraz integracji ze środowiskiem. Realizować go będą cele szczegółowe:

1. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia

2. Doskonalenie systemu wsparcia dzieci i młodzieży w rodzinach dysfunkcyjnych
3. Organizacja systemu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym i wymagającym wsparcia
4. Osoby starsze i niepełnosprawne
5. Osoby uzależnione
6. Osoby bezdomne

Programy i plany miasta Kętrzyn

Oprócz wyżej wymienionych dokumentów strategicznych miasto posiada szereg programów i planów dotyczących różnorodnych aspektów funkcjonowania miasta. Ich zapisy i ustalenia również dotyczą problemów będących przedmiotem zainteresowania programu rewitalizacji. Są to w szczególności:

1. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2012-2016
2. Program ochrony środowiska dla Kętrzyna na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016
3. Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe dla Miasta Kętrzyna
4. Roczny Program Współpracy Gminy Miejskiej Kętrzyn z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2015 rok
5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Kętrzyn na rok 2015
6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Kętrzyn na rok 2015
7. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Miejskiej Kętrzyn Aktualizacja na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016
8. Koncepcja usług społecznych na rzecz integracji grup wrażliwych ze społecznością lokalną dla miasta Kętrzyn
9. Program rozwoju usług społecznych w mieście Kętrzyn

4. ZASIĘGI PRZESTRZENNE OBSZARÓW REWITALIZOWANYCH

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (zwane dalej: *Wytyczne w zakresie rewitalizacji*) definiują obszar zdegradowany, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Natomiast stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk **społecznych** (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych przeprowadzona w Rozdziale 1 ze szczególnym uwzględnieniem sfer: społecznej, gospodarczej i przestrzennej, pozwoliła na przedstawienie zjawisk kryzysowych na terenie Kętrzyna na podstawie istniejących faktów. W dalszej kolejności przedstawione w diagnozie fakty, trendy i tendencje w zakresie zjawisk kryzysowych na terenie Kętrzyna zostały przeanalizowane przez *Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Kętrzyn w perspektywie programowo-finansowej UE 2014-2020* (zwany dalej: *Zespół ds. rewitalizacji*) powołany Zarządzeniem nr 257/15 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 21.10.2015 r.

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji* skalę negatywnych zjawisk powinny odzwierciedlać mierniki rozwoju opisujące ww. sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy. Z związku z powyższym, że statystyka publiczna udostępnia bardzo skromny zakres informacji pozwalających na obrazowanie zróżnicowania wewnątrzmijskich zjawisk i procesów, Zespół ds. rewitalizacji przyjął następujące kryzysowe mierniki (wskaźniki) do oceny i delimitacji obszarów zdegradowanych. Wyznaczenie odpowiednich mierników (wskaźników) związane jest także z dostępnością rzetelnych danych posiadanych przez poszczególne instytucje z terenu miasta Kętrzyn. Dla zapewnienia porównywalności pomiędzy obszarami, większość mierników przeliczono na 100 mieszkańców. **Nowe podejście do zagadnienia rewitalizacji na lata 2014-2020**, przewiduje, że to aspekt społeczny jest najistotniejszy w działaniach rewitalizacyjnych, w związku z czym mierniki (wskaźniki) w tym zakresie uznane zostały za kluczowe.

Podstawowe wnioski z przeprowadzonej diagnozy (Rozdział 1) oraz definicja stanu kryzysowego (koncentracja negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących ze zjawiskiem gospodarczym) pozwoliły na wypracowanie następujących mierników (wskaźników) do wyboru obszarów zdegradowanych:

Tabela 40 Opis wskaźników wyboru obszarów zdegradowanych/rewitalizowanych

KRYTERIUM	SPOŁECZNE				GOSPODARCZE		
	1	2	3	4	5	6	7
Wskaźnik	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 osób	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 100 osób	Liczba interwencji domowych na 100 osób	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEiDG na 100 osób	Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej
Definicja wskaźnika	Osoby korzystające ze świadczeń ogółem to suma pobierających poszczególne rodzaje świadczeń pieniężnych i niepieniężnych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.. Jest to rzeczywista liczba osób korzystających ze świadczeń, która wskazuje korzystającego jeden raz niezależnie od ilości i rodzaju przyjętych	Stopę bezrobocia długotrwałego rozumie się jako stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.	Liczba przestępstw stwierdzonych ogółem	Liczba interwencji domowych	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową tj. Dla mężczyzn – 65 lat i więcej, dla kobiet – 60 lat i więcej).	Liczba podmiotów zarejestrowanych w CEiDG w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym niż gimnazjalnym w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z Ustawą z dnia 16.10.1991 r. o

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

	świadczeń.						zatrudnieniu i bezrobociu pozostają bez pracy i nie uczą się w szkole, są zdolne do pracy oraz gotowe do podjęcia pracy
Źródło danych za 2014r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie, Urząd Miasta Kętrzyn	Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie	Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie	Urząd Miasta Kętrzyn	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie

Zadaniem Miasta (Gminy) na etapie programowania rewitalizacji jest zidentyfikowanie sytuacji kryzysowej, a spośród niej wyznaczenie konkretnego obszaru lub obszarów o relatywnie najgorszej sytuacji, tym samym predestynowanych do objęcia kompleksową interwencją w zakresie rewitalizacji. Z uwagi, że Kętrzyn nie posiada istniejących i historycznych granic dzielnic samorządowych, obszary kryzysowe zostały wyznaczone w procesie porównania wewnątrzmijskiego w zakresie wskaźników określonych w tabeli 40 w stosunku do ludności zamieszkałej na poszczególnych ulicach/adresach miasta. Wynika to także z mocno zróżnicowanej tkanki miejskiej Kętrzyna, gdzie tereny zamieszkałe występują jednocześnie lub w najbliższym otoczeniu zabudowy usługowej, przemysłowej, terenów niezagospodarowanych.

Delimitację przeprowadzono analizując natężenie mierników w stosunku do ludności zamieszkałej na poszczególnych ulicach/adresach miasta. Kryterium stanu kryzysowego spełniają ulice/adresy, na których występuje przynajmniej 1 z 3 mierników w sferze społecznej, współwystępując przynajmniej w 1 z 3 mierników sfery gospodarczej.

Na podstawie dokonanej analizy sytuacja kryzysowa została zidentyfikowana na następujących zamieszkałych ulicach Kętrzyna.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

Tabela 41 Ulice Kętrzyna spełniające kryterium stanu kryzysowego

KRYTERIUM	SPOŁECZNE									GOSPODARCZE						Podsumowanie	Liczba mieszkańcó w	
	1		2		3		4		SUMA PUNKTÓW SPOŁECZNE	5		6		7				SUMA PUNKTÓW GOSPODARCZ E
Wskaźniki	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 osób		Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym		Liczba przestępstw na 100 osób		Liczba interwencji domowych na 100 osób			Punkty	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEiDG na 100 osób		Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych		Punkty	
Obszar/adres	Wartość wskaźnika	Punktacja	Wartość wskaźnika	Punktacja	Wartość wskaźnika	Punktacja	Wartość wskaźnika	Punktacja	Wartość wskaźnika		Punktacja	Wartość wskaźnika	Punktacja	Wartość wskaźnika	Punktacja	Wartość wskaźnika		Punktacja
ul. Adama Asnyka	37,42	1	9,00%	1	0,00	0	2,58	1	3	16,13%	0	3,87	0	43,75%	1	1	sytuacja kryzysowa	155
ul. Adama Mickiewicza	19,78	1	14,29%	1	1,10	1	5,49	1	4	12,09%	0	12,09	1	40,00%	1	2	sytuacja kryzysowa	91
ul. Andrzeja Samulowskiego	22,00	1	3,03%	0	0,00	0	6,00	1	2	22,00%	1	10,00	1	0,00%	0	2	sytuacja kryzysowa	50
ul. Andrzeja Struga	39,47	1	11,11%	1	2,63	1	2,63	1	4	13,16%	0	7,89	1	20,00%	0	1	sytuacja kryzysowa	38
ul. Bogumiła Linki	15,38	1	12,00%	1	0,00	0	0,00	0	2	25,64%	1	5,13	0	0,00%	0	1	sytuacja kryzysowa	39
ul. Bydgoska	12,21	1	6,25%	0	0,94	1	0,94	0	2	20,19%	1	5,16	0	15,38%	0	1	sytuacja kryzysowa	213
ul. Fryderyka Chopina	42,80	1	18,52%	1	1,20	1	10,00	1	4	13,60%	0	6,80	1	45,24%	1	2	sytuacja kryzysowa	250
ul. Cicha	9,17	0	8,11%	1	0,92	1	0,92	0	2	14,68%	0	6,42	1	22,22%	0	1	sytuacja kryzysowa	109
ul. Cukrownicza	54,00	1	25,71%	1	2,00	1	24,00	1	4	22,00%	1	4,00	0	72,73%	1	2	sytuacja kryzysowa	50
ul. Dolna	0,00	0	8,33%	1	0,00	0	3,33	1	2	6,67%	0	10,00	1	0,00%	0	1	sytuacja kryzysowa	30

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

ul. Dworcowa	37,50	1	6,25%	0	1,79	1	7,14	1	3	25,00%	1	48,21	1	40,00%	1	3	sytuacja kryzysowa	56
ul. Gdańska	3,82	0	5,32%	0	5,10	1	3,18	1	2	12,10%	0	7,01	1	11,11%	0	1	sytuacja kryzysowa	157
ul. Gen . Władysława Sikorskiego	16,28	1	10,07%	1	2,07	1	4,24	1	4	13,71%	0	4,93	0	37,28%	1	1	sytuacja kryzysowa	2027
ul. Henryka Sienkiewicza	11,54	1	5,95%	0	0,00	0	2,31	1	2	20,00%	1	11,54	1	25,00%	0	2	sytuacja kryzysowa	130
ul. Hugo Kołłątaja	1,20	0	4,00%	0	1,20	1	2,41	1	2	16,87%	0	7,23	1	33,33%	1	2	sytuacja kryzysowa	83
ul. Jerzego Lanca	23,53	1	4,76%	0	8,82	1	0,00	0	2	11,76%	0	11,76	1	50,00%	1	2	sytuacja kryzysowa	34
ul. Juliusza Słowackiego	11,36	1	7,58%	1	0,45	0	1,36	0	2	22,27%	1	4,09	0	26,67%	1	2	sytuacja kryzysowa	220
ul. Michała Kajki	25,97	1	13,64%	1	0,00	0	3,31	1	3	6,08%	0	4,42	0	53,13%	1	1	sytuacja kryzysowa	181
ul. Kasztanowa	24,44	1	6,06%	0	2,22	1	0,00	0	2	8,89%	0	15,56	1	50,00%	1	2	sytuacja kryzysowa	45
ul. Kaszubska	28,49	1	10,09%	1	2,91	1	0,58	0	3	11,05%	0	2,91	0	47,06%	1	1	sytuacja kryzysowa	172
ul. Konstantego I. Gałczyńskiego	25,00	1	15,79%	1	0,00	0	0,00	0	2	21,88%	1	3,13	0	360,00%	1	2	sytuacja kryzysowa	32
ul. Mikołaja Kopernika	25,37	1	17,48%	1	1,46	1	5,37	1	4	10,73%	0	0,49	0	42,86%	1	1	sytuacja kryzysowa	205
ul. Marii Curie-Skłodowskiej	9,95	0	9,73%	1	2,49	1	4,98	1	3	18,91%	0	3,98	0	37,50%	1	1	sytuacja kryzysowa	201
ul. Mazowiecka	11,60	1	8,44%	1	0,00	0	2,82	1	3	10,66%	0	7,52	1	22,86%	0	1	sytuacja kryzysowa	319
ul. Mazurska	14,24	1	8,49%	1	0,61	0	2,30	1	3	26,19%	1	7,66	1	25,00%	0	2	sytuacja kryzysowa	653
ul. Nowe Osiedle	20,00	1	8,89%	1	0,00	0	2,86	1	3	11,43%	0	2,86	0	66,67%	1	1	sytuacja kryzysowa	70
ul. Parkowa	20,45	1	14,29%	1	2,27	1	0,00	0	3	27,27%	1	4,55	0	33,33%	1	2	sytuacja kryzysowa	44
ul. Plac Słowiański	11,63	1	9,68%	1	2,33	1	4,65	1	4	2,33%	0	2,33	0	80,00%	1	1	sytuacja kryzysowa	43
Ul. Poczтовая	31,34	1	4,17%	0	0,00	0	4,48	1	2	11,94%	0	26,87	1	0,00%	0	1	sytuacja kryzysowa	67
ul. Pomorska	21,57	1	11,11%	1	0,98	1	0,98	0	3	9,80%	0	0,98	0	36,36%	1	1	sytuacja kryzysowa	102

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

ul. Stanisława
A.
Poniatowskieg
o

	4,17	0	7,69%	1	1,39	1	0,00	0	2	19,44%	0	2,78	0	33,33%	1	1	sytuacja kryzysowa	72
ul. Powstanców Warszawy	10,04	0	7,76%	1	0,92	1	3,04	1	3	27,87%	1	4,23	0	27,59%	1	2	sytuacja kryzysowa	757
ul. Poznańska	14,44	1	10,96%	1	1,98	1	2,35	1	4	16,91%	0	1,85	0	31,46%	1	1	sytuacja kryzysowa	810
ul. Rataja	14,29	1	14,29%	1	0,00	0	0,00	0	2	42,86%	1	7,14	1	100,00%	1	3	sytuacja kryzysowa	14
ul. Romualda Traugutta	25,68	1	9,26%	1	4,05	1	4,05	1	4	9,46%	0	55,41	1	66,67%	1	2	sytuacja kryzysowa	74
ul. Rycerska	9,09	0	7,27%	1	0,00	0	6,82	1	2	28,41%	1	5,68	1	50,00%	1	3	sytuacja kryzysowa	88
ul. Rynkowa	9,76	0	4,17%	0	9,76	1	2,44	1	2	17,07%	0	24,39	1	33,33%	1	2	sytuacja kryzysowa	41
ul. Składowa	11,11	1	21,05%	1	7,41	1	0,00	0	3	14,81%	0	11,11	1	50,00%	1	2	sytuacja kryzysowa	27
ul. Stanisława Wyspiańskiego	12,85	1	6,09%	0	0,56	0	3,35	1	2	17,32%	0	6,70	1	23,08%	0	1	sytuacja kryzysowa	179
ul. Szpitalna	13,73	1	9,09%	1	1,96	1	0,00	0	3	15,69%	0	7,84	1	0,00%	0	1	sytuacja kryzysowa	51
ul. Władysława Jagiełły	9,86	0	4,89%	0	2,46	1	2,82	1	2	18,31%	0	20,42	1	46,15%	1	2	sytuacja kryzysowa	284
ul. Władysława Orkana	16,90	1	8,89%	1	2,82	1	1,41	0	3	16,90%	0	5,63	1	42,86%	1	2	sytuacja kryzysowa	71
ul. Władysława Reymonta	8,83	0	9,71%	1	0,63	0	2,52	1	2	24,92%	1	6,94	1	30,00%	1	3	sytuacja kryzysowa	317
ul. Wojska Polskiego	9,43	0	6,53%	0	2,43	1	2,96	1	2	18,06%	0	17,25	1	35,48%	1	2	sytuacja kryzysowa	371
ul. Zatorze	21,31	1	11,36%	1	1,64	1	1,64	0	3	4,92%	0	11,48	1	42,86%	1	2	sytuacja kryzysowa	61

Źródło: Opracowanie własne

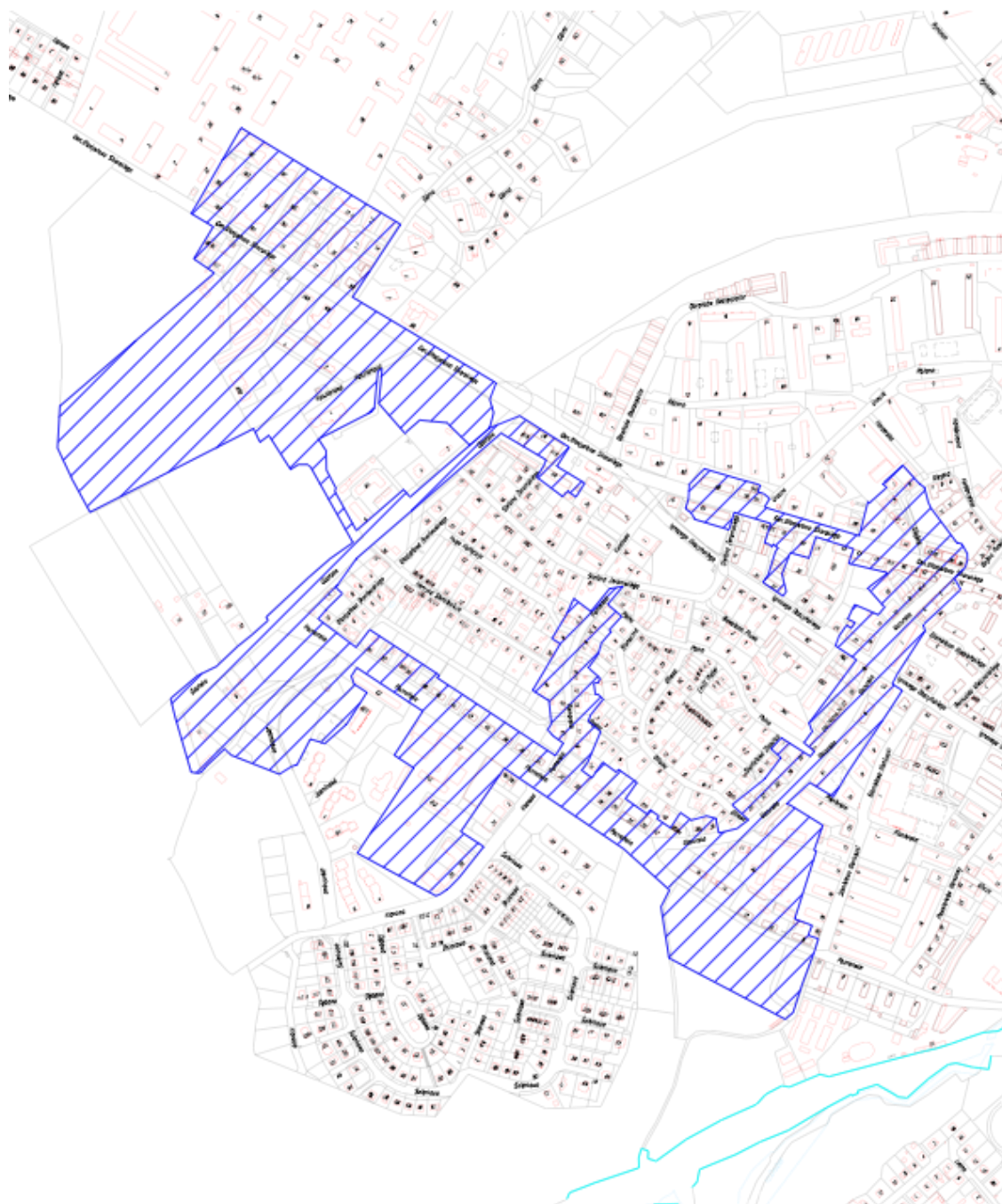

W powyższej tabeli przedstawione zostały ulice Kętrzyna, na których występuje stan kryzysowy. Kryterium kryzysu na podstawie wyznaczonych mierników spełniają **45 ulic** zamieszkałe przez **9 083** mieszkańców, na **127** wszystkich badanych ulic w Kętrzynie zamieszkałych przez **27 391** mieszkańców. Stan kryzysowy został więc zidentyfikowany na ulicach zamieszkałych przez **33,16%** mieszkańców miasta. Należy także zwrócić uwagę, że na poszczególnych fragmentach miasta (badanych ulicach) występuje zróżnicowana sytuacja kryzysowa charakteryzująca się większym lub mniejszym kryzysem (suma punktów uzyskanych w danym wskaźniku – tabela 41). Natomiast docelowa wielkość obszaru rewitalizowanego nie może przekraczać 30% ludności miasta. W dalszych pracach nad wyborem obszaru rewitalizowanego poszczególne ulice, na których zidentyfikowano stan kryzysowy, były jeszcze analizowane na odrębnych ich fragmentach zamieszkania.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu kryzysowego w Kętrzynie dalsze prace Zespołu ds. rewitalizacji dotyczyły wyboru obszarów rewitalizowanych. W oparciu o wewnętrzne uwarunkowania miasta Kętrzyna oraz istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, wyznaczone zostały granice obszarów rewitalizowanych, na których występuje szczególna koncentracja zjawisk kryzysowych. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji* przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji brano przede wszystkim pod uwagę, że obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym obszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni gminy** oraz zamieszkałych przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**. W wyniku przeprowadzonych prac, popartych szczegółowymi analizami, w Programie Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025, wyznaczone zostały 3 obszary rewitalizowane, które zostały zaprezentowane na poniższych mapach.

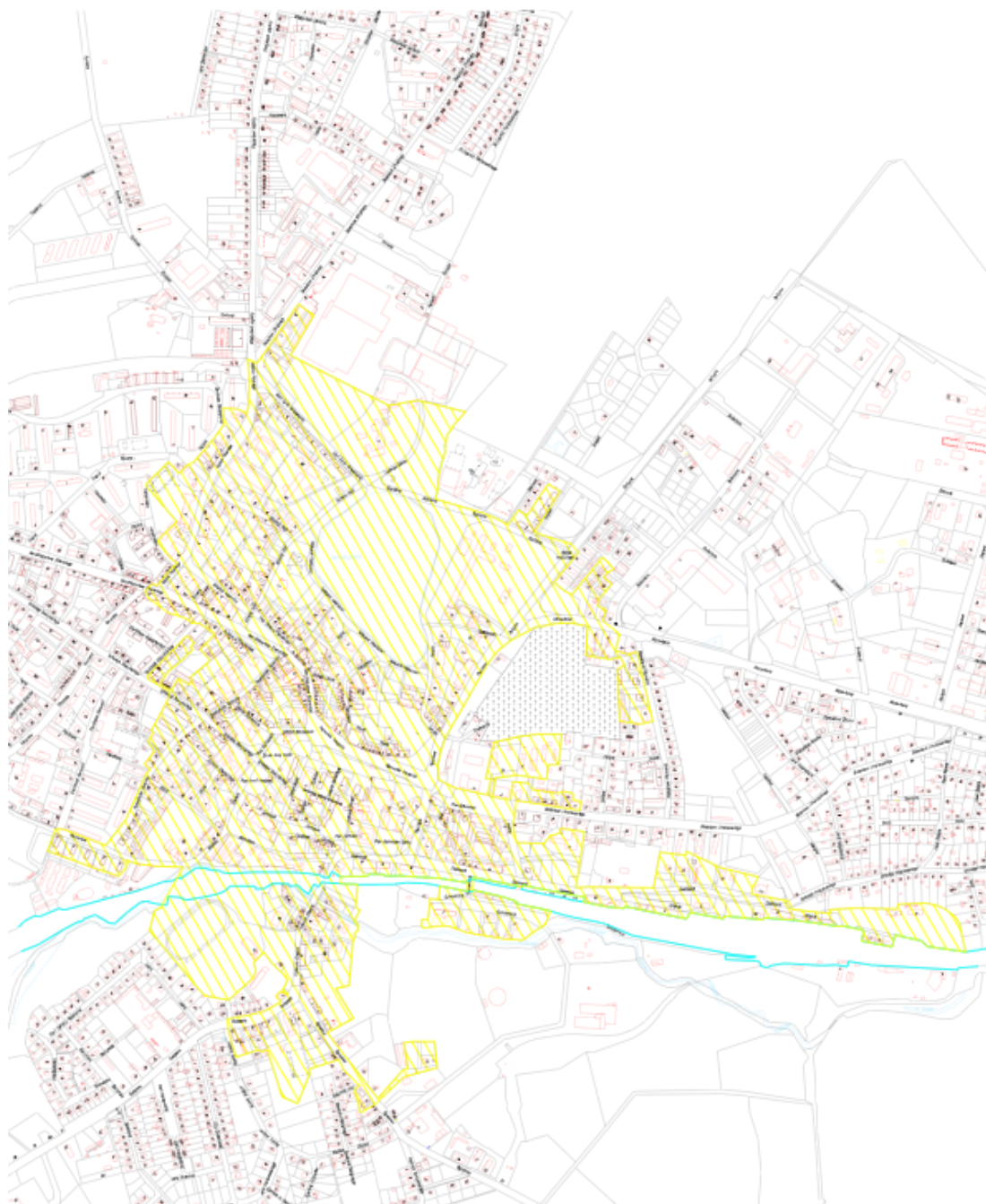

Rycina 8 Obszar rewitalizowany I

Rycina 9 Obszar rewitalizowany II

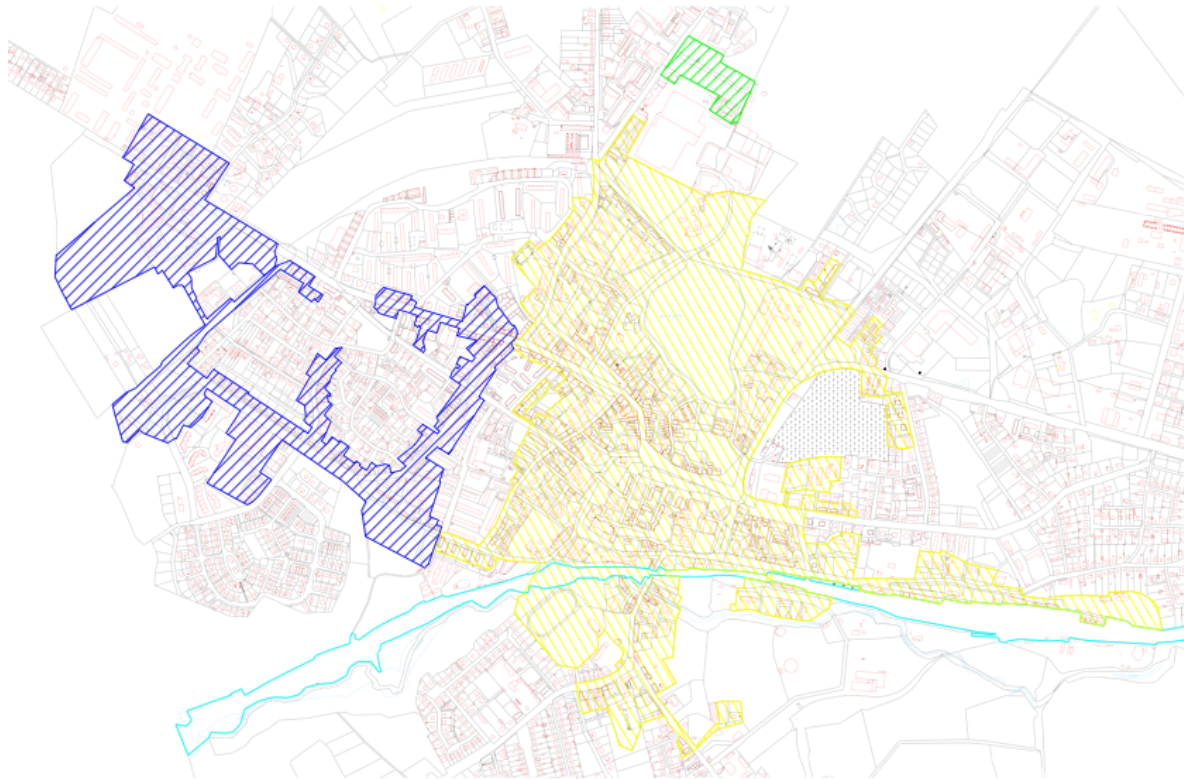

Rycina 10 Obszar rewitalizowany III

Rycina 11 Obszary rewitalizowane Miasta Kętrzyn

Obszary rewitalizowane zostały wybrane zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, ze względu na zidentyfikowanie stanu kryzysowego w sferze społecznej, który współwystępuje ze stanem kryzysowym w sferze gospodarczej. Dodatkowo przy wyznaczaniu obszarów uwzględniono występujące w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji* ograniczenia co do wielkości (nie więcej niż 20% powierzchni gminy) i liczby ludności (nie więcej niż 30% mieszkańców gminy).

Obszar I – zajmuje powierzchnię 45,07 ha oraz zamieszkiwany jest przez 2275 mieszkańców Kętrzyna. Obszar charakteryzuje się przede wszystkim funkcją mieszkalną i usługową. W granicach obszaru znajdują się ul. Gen. Władysława Sikorskiego (36, 38, 40, 42, 44, 46, 51, 53, 54, 54A, 55, 56, 58, 65, 67, 67A, 67B, 69, 69A, 73, 76A, 76B, 76C, 76D, 76E, 76F, 76H, 77, 77A, 79, 81), ul. Miejska (1, 3, 5, 7, 9), ul. Poznańska (8, 10, 12, 14, 16, 19a, 19b, 20, 21, 21A, 21B, 22, 22A, 23, 23B, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 50A, 52, 54), ul. Polna (1, 2), ul. Górna (1E, 1F, 1G), ul. Gdańska (7, 9, 11), ul. Klonowa 2B, ul. Ignacego Daszyńskiego (22, 27, 32), oraz ulice: Kasztanowa, Pomorska, Mazurska.

Obszar II – zajmuje powierzchnię 122,55 ha oraz zamieszkiwany jest przez 5848 mieszkańców Kętrzyna. Obszar charakteryzuje się funkcją mieszkalną oraz koncentracją usług ogólnomiejskich. W granicach obszaru znajdują się ul. Bolewstawa Chrobrego (2, 4, 6), ul. Wojska Polskiego (1, 3a, 3b, 3c), ul. Powstańców Warszawy (14, 16), ul. Targowa (1, 3), ul. Poznańska (3, 5, 6, 7, 9, 11), ul. Gen. Władysława Sikorskiego (2, 3, 4, 5, 6, 7, 7A, 8, 9, 9A, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22a, 23, 24, 24a, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 34a), ul. Mazowiecka (2, 3, 3A, 3B, 4, 5, 7), ul. Władysława Reymonta (9, 11, 13, 15), ul. Bolewstawa Limanowskiego (3, 3a, 5, 9, 9a, 11), ul. Krótka (1, 2, 3), ul. Ogrodowa (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15), ul. Bogumiła Linki 1, ul. Bydgoska (3, 4, 5, 7, 9, 11, 11A, 11B, 13, 13A, 20), ul. Ignacego Daszyńskiego (2a, 4, 6, 8, 8A, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 17a, 19) ul. Romualda Mielczarskiego (1, 3, 5, 7,9) oraz ulice: Marii Curie-Skłodowskiej, Szpitalna, Michała Kajki, Mikołaja Reja, Tadeusza Kościuszki, Adama Asnyka, Poczтовая, Romualda Traugutta, Jerzego Lanca, Kaszubska, Rybna, Plac Marsz. J. Piłsudskiego, Mikołaja Kopernika, Szkolna, Powstańców Warszawy, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Wilcza, Wileńska, Zamkowa, Zjazdowa, Staromiejska, Rycerska, Ludwika Osińskiego, Konstantego I. Gałczyńskiego, Andrzeja Struga, Plac Słowiański, Dworcowa, Zatorze, Cukrownicza, Fryderyka Chopina.

Obszar III - zajmuje powierzchnię 3,09 ha oraz zamieszkiwany jest przez 44 mieszkańców Kętrzyna. Obszar charakteryzuje się funkcją mieszkalną oraz terenem zieleni parkowej. W granicach obszaru znajduje się ul. Parkowa.

Struktura obszarów rewitalizowanych w zakresie powierzchni oraz liczby ludności w stosunku do wartości dla miasta przedstawia się następująco:

Tabela 42 Obszary wyznaczone do rewitalizacji – liczba mieszkańców i powierzchnia

	Powierzchnia (ha)	%	Ludność ¹²	%
Obszar I	45,07	4,35%	2275	8,31%
Obszar II	122,55	11,84%	5848	21,35%
Obszar III	3,09	0,30%	44	0,16%
Suma Obszary	170,70	16,49%	8167	29,82%
Miasto Kętrzyn	1035	100%	27391	100%

Wyznaczone obszary rewitalizowane charakteryzują się stanem kryzysowym w sferze społecznej, który współwystępuje ze stanem kryzysowym w sferze gospodarczej. Stan ten określają następujące mierniki (wskaźniki) obszarów rewitalizowanych, które przedstawiają wartości kryzysowe w stosunku do wartości dla Miasta Kętrzyna.

¹² zameldowania stałe

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

Tabela 43 Wskaźniki obszarów rewitalizowanych Kętrzyna

KRYTERIUM	SPOŁECZNE								GOSPODARCZE								Podsumowanie	Liczba mieszkańc ów
	1		2		3		4		SUMA PUNKTÓ W SPOŁECZ NE	5		6		7		SUMA PUNKTÓ W GOSPODAR CZE		
Wskaźniki	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 osób		Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym		Liczba przestępstw na 100 osób		Liczba interwencji domowych na 100 osób			Punkty	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEiDG na 100 osób		Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych		Punkty	
Obszar/adre s	Wartość wskaźni ka	Punktac ja	Wartość wskaźni ka	Punktac ja	Wartość wskaźni ka	Punktac ja	Wartość wskaźni ka	Punktac ja	Wartość wskaźni ka		Punktac ja	Wartość wskaźni ka	Punktac ja	Wartość wskaźni ka	Punktac ja	Punkty		Podsumowanie
Obszar I	14,20	1	9,14%	1	1,41	1	1,76	0	3	18,15%	0	1,49	1	28,89%	1	2	sytuacja kryzysowa	2275
Obszar II	17,24	1	9,91%	1	1,71	1	3,28	1	4	17,56%	0	6,75	0	37,58%	1	1	sytuacja kryzysowa	5848
Obszar III	20,45	1	17,39%	1	2,27	1	0,00	0	3	27,27%	1	4,55	1	33,33%	1	3	sytuacja kryzysowa	44
Miasto Kętrzyn	7,19		6,95%		0,88	0	2,10	0		19,92%		5,44	0	25,84%				27391

5. OKREŚLENIE WIZJI I CELÓW REWITALIZACJI – EFEKTY REWITALIZACJI

Określenie wizji i celów rewitalizacji nastąpiło w trakcie pracy warsztatowej *Zespołu ds. rewitalizacji*. Warsztaty strategiczne w tym zakresie odbyły się w dniach 24, 25 lutego 2016 r. Do analizy nad wizją i celami rewitalizacji wykorzystano przede wszystkim diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych przeprowadzoną w Rozdziale 1 Programu ze szczególnym uwzględnieniem sfer: społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz zidentyfikowanych problemów. Do analizy nad wizją i celami rewitalizacji wykorzystano także fakty, zjawiska, trendy i tendencje zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2025. W trakcie pracy warsztatowej niezbędnej do określenia założeń rewitalizacji Kętrzyna, dążono do skupienia się na czynnikach, trendach i faktach, tak pozytywnych, jak i negatywnych, kluczowych dla przyszłości obszarów zdegradowanych. Dokonano więc selekcji celów, dla ujawnienia, które czynniki są najważniejsze dla procesu rewitalizacji w Kętrzynie, bez względu na ich charakter. Na tej podstawie w trakcie prac *Zespołu ds. rewitalizacji* sformułowane zostały cele (założenia) strategiczne dla procesu rewitalizacji w Kętrzynie. Jednocześnie inne ważne zagadnienia zostały przeformułowane na cele operacyjne.

Cele strategiczne dla realizacji Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025

ŁAD SPOŁECZNY

A. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizowanym

1. Wykorzystanie sprzyjających warunków założeń polityki rewitalizacji na lata 2014-2020 do realizacji prospołecznych przedsięwzięć.
2. Wzmocnienie polityki prorodzinnej na obszarze rewitalizacji.
3. Wykreowanie oferty opiekuńczo-pielęgnacyjnej, rehabilitacyjnej oraz programu integracji wielopokoleniowej do wsparcia kapitału osób starszych.
4. Utworzenie przyjaznych i atrakcyjnych miejsc integracji i wsparcia społecznego na obszarze rewitalizacji.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- a) Aktywizacja i integracja społeczna oraz zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 15-64.
- b) Wspieranie rodziny w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do dorosłego życia poprzez działania wychowawcze, edukacyjne, opiekuńcze i profilaktyczne.

- c) Podtrzymywanie aktywności osób starszych oraz aktywizowanie do twórczego udziału w życiu społecznym i kulturalnym.
- d) Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych osób w podeszłym wieku, chorych, niepełnosprawnych.
- e) Promowanie równości szans, aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, zwiększenie szans na zatrudnienie, szybki dostęp do specjalistów, staże, praktyki zawodowe.
- f) Poprawa jakości życia oraz wspieranie włączenia społecznego mieszkańców obszaru rewitalizowanego poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze, sporcie i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat.

ŁAD PRZESTRZENNY

B. Podniesienie jakości ładu przestrzennego na obszarze rewitalizacji

1. Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji.
2. Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego.
3. Poprawa dostępu i podniesienie jakości do podstawowych usług społecznych i zdrowotnych.
4. Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- a) Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz poprawa efektywności energetycznej.
- b) Intensyfikacja poczucia wpływu mieszkańców na najbliższe otoczenie zamieszkania.
- c) Rozwianie przestrzeni publicznych jako miejsc przyjaznych, służących odpoczynkowi mieszkańców, zwłaszcza osób starszych i rodzin z dziećmi.
- d) Zapewnienie dostępności przestrzeni publicznej dla jak najszerszej grupy mieszkańców, w tym osób niepełnosprawnych, do jak największej aktywizacji w zakresie dziedzin życia sportowo-kulturalnego.
- e) Poprawa warunków do świadczenia usług wysokiej jakości w zakresie wsparcia społecznego i zdrowotnego.

ŁAD GOSPODARCZY

C. Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

1. Wykorzystanie tradycji przemysłu spożywczo-przetwórczego dla aktywizacji trwale bezrobotnych na obszarze rewitalizacji.

2. Wykorzystanie sprzyjających warunków do realizacji partnerskich przedsięwzięć gospodarczych do ograniczenia sytuacji kryzysowych na obszarze rewitalizacji.
3. Wykorzystanie potencjałów ekonomii społecznej w rozwoju gospodarczym obszaru rewitalizacji.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- a) Rozwijanie przedsiębiorczości poprzez tradycje, obyczaje i specjalizacje regionu.
- b) Rozwijanie i wspieranie rzemiosła zawodów dawnych.
- c) Tworzenie kierunków edukacyjnych, w tym przede wszystkim szkolnictwa zawodowego pod potrzeby przedsiębiorstw.
- d) Wsparcie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej.

Zgodnie z zasadami tworzenia celów strategicznych w dokumentach planowania strategicznego, jednym z głównych elementów prac jest opracowanie wizji, jako stanu obszaru po przeprowadzeniu planowanych zmian. Wizja powinna być zapisem możliwie krótkim, oryginalnym, nacechowanym emocjonalnie i lokalnie. W trakcie prac Zespołu ds. rewitalizacji wypracowano następującą wizję.

WIZJA

Żyjemy, mieszkamy, pracujemy w lepszym otoczeniu. Młodzi, starsi, osoby z trudnościami, mają tu swoje miejsce do realizacji pasji oraz marzeń. Tu jest przyjaźnie i atrakcyjne. Mamy wszystko co nam potrzeba.

Celem ostatecznym Programu, którego osiągnięcie będzie bezpośrednim efektem przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych, jest odwrócenie obecnej niekorzystnej sytuacji na obszarach rewitalizowanych, rozumiane jako spadek intensywności zjawisk kryzysowych (niekorzystnych), najbardziej istotne z punktu widzenia interesariuszy Programu są zjawiska takie jak:

- Poziom ubóstwa,
- Poziom bezrobocia długotrwałego,
- Poziom przestępczości,
- Poziom aktywności gospodarczej,
- Poziom edukacji.

6. PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

6.1 Planowane podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nazwa projektu	Transgraniczne Centrum Kultury Fizycznej - przebudowa stadionu miejskiego w Kętrzynie
Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn Ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn oraz Partnerzy: Kętrzyński Klub Sportowy GRANICA KĘTRZYN Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kętrzynie Kętrzyński Klub Taekwondo TYGRYS Uczniowski Klub Sportowy OLIMP Uniwersytet III Wieku w Kętrzynie Stowarzyszenie „Złota Jesień” Środowiskowy Dom Samopomocy Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kętrzynie Kętrzyńskie Towarzystwo "AMAZONKI" Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom o niepełnej sprawności ruchowej w Kętrzynie Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Dorosłych niepełnosprawnych umysłowo i Ich Rodzin w Kętrzynie „Sto”
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Fryderyka Chopina 20; 11 -400 Kętrzyn dz. nr. 118, 132/2; 131/6; 135/8, obręb 7

Zakres realizowanych zadań	<p>Stadion Miejski o powierzchni 3,7569 ha w Kętrzynie położony jest nad rzeką Guber. Wybudowany został w latach 1921 – 1937.</p> <p>Założeniem projektu jest przebudowa i modernizacja stadionu miejskiego wraz z nowym zagospodarowaniem terenu na potrzeby Transgranicznego Centrum Kultury Fizycznej w celu wzbogacenia i rozwoju funkcji sportowych oraz turystyczno-rekreacyjnych.</p> <p>Konieczność przebudowy stadionu wynika zarówno ze złego stanu infrastruktury sportowej jak również z uwagi na niekorzystny aspekt społeczny.</p> <p>Zakres inwestycji obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none">• budowę 6 torowej bieżni prostej do biegów na 100 i 110 m oraz 4 torowej bieżni okrężnej o długości 400 m wokół boiska z nawierzchnią z trawy naturalnej;• budynek zaplecza sportowego wraz z trybuną dla 442 widzów;• budynek kasowy;• budynek garażowy;• budowę boiska do piłki nożnej z nawierzchnią z trawy naturalnej o wymiarach 64x100m;• budowę boiska treningowego do piłki nożnej z nawierzchnią z trawy syntetycznej o wymiarach oliniowania 34x54m;• budowę boiska rekreacyjnego, wielofunkcyjnego (oliniowanie do koszykówki, siatkówki i tenisa) z nawierzchnią z poliuretanu o wymiarach 17,25x31,25m;• dwukierunkową i jednościeżkową skocznnię do skoku w dal i trójskoku;• jedną dwustronną skocznnię do skoku o tyczce;• jeden rozbieg wraz z zeskokiem do skoku wzwyż;• jedną rzutnię do pchnięcia kulą z sektorem rzutów o nawierzchni z trawy naturalnej;• jedną rzutnię do rzutu oszczepem;• jedną rzutnię do rzutu dyskiem i młotem z klatką ochronną;• budowę parkingów i układu dróg dojazdowych;• budowę ciągów pieszych i przestrzeni publicznej wraz z placem zabaw;• budowę oświetlenia sportowego dla areny głównej, boiska treningowego oraz boiska wielofunkcyjnego;• budowę oświetlenia typu parkowego dla terenu parkingu;• budowę oświetlenia dla ogólnodostępnej przestrzeni
-----------------------------------	---

	<p>publicznej;</p> <ul style="list-style-type: none">• budowę piłkochwyłów;• budowę ogrodzenia zewnętrznego do wysokości ok. 2,5m częściowo na murach oporowych lub prefabrykowanych elementach betonowych;• budowę ogrodzenia o wysokości 2,5m wydzielającego strefę dla kibiców przyjezdnych;• budowę ogrodzenia o wysokości 1,20m oddzielającego część sportową od przestrzeni ogólnodostępnej;• wykonanie dodatkowych przyłączy elektrycznych kanalizacji teletechnicznej związanych z organizacją zawodów lekkoatletycznych;• budowę przyłączy: kanalizacji deszczowej, kanalizacji sanitarnej i wody (zgodnie z zakresem projektów branży sanitarnej);• budowę wewnętrznych instalacji sanitarnych, elektroenergetycznych i teletechnicznych (zgodnie z zakresem projektów branżowy elektrycznej);• budowę ścian oporowych (zgodnie z zakresem projektu konstrukcji);• budowę schodów terenowych w tym głównych schodów wejściowych na teren obiektu od strony południowo wschodniej (zgodnie z zakresem projektu konstrukcji). <p>Działania uzupełniające:</p> <p>Aby osiągnąć cele niezbędna jest realizacja projektów komplementarnych realizowanych m.in. ze środków EFRR, EFS, programów rządowych np. ASOS, FIO, PFRON.</p> <p>Projekt zintegrowany przewiduje organizację zajęć sportowo-rehabilitacyjno- rekreacyjnych. Grupę docelowa stanowić będą zarówno dzieci, młodzież i osoby starsze, w tym niepełnosprawne.</p> <p>Planowane są następujące zajęcia sportowe dla osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zajęcia lekkoatletyczne• Koszykówka• Piłka siatkowa,• Piłka siatkowa na siedząco,• Zajęcia na siłowni,• Mini hokej,• Nauka jazdy na wózkach inwalidzkich,• Taekwondo,
--	---

	<ul style="list-style-type: none">• Boule ,• Piłka Ręczna,• Tenis Stołowy• Choreoterapia i muzykoterapia,• Aerobik• Nordic-walking <p>Planowana jest kontynuacja różnego rodzaju imprez, pikników integracyjnych pod hasłem "Sport dla każdego" oraz zawodów i rozgrywek sportowych pn. "Paraolimpiada" (coroczna impreza sportowa organizowana w Kętrzynie w ramach współpracy międzynarodowej).</p> <p>Wydarzenia cieszą się ogromnym zainteresowaniem podczas których uczestnicy mogą aktywnie spędzać czas poprzez uprawianie takich dyscyplin jak: mini piłka nożna, plażowa piłka siatkowa, tenis stołowy, bule. Nowo wybudowany kompleks będzie idealnym miejscem spełniającym wszystkie wymogi w zakresie organizacji tego typu imprez i z pewnością przyczyni się do popularyzacji idei sportu wśród osób niepełnosprawnych.</p> <p>Organizacja powyższych zajęć oraz wydarzeń sportowych przyczyni się do realizacji podpisanego przez Gminę Miejską Kętrzyn, a stowarzyszeniami tj.: Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Kętrzyńskie Towarzystwo AMAZONKI, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom o niepełnej sprawności ruchowej, Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Dorosłych niepełnosprawnych umysłowo i Ich Rodzin w Kętrzynie „Sto” porozumienia o współpracy na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych w zakresie wykorzystania Transgranicznego Centrum Kultury wraz z towarzyszącą infrastrukturą sportową m.in. boisk, skoczni, rzutni, bieżni prostej, bieżni okrężnej, hali oraz siłowni budynku zaplecza sportowego.</p> <p>Zajęcia skierowane do seniorów:</p> <ul style="list-style-type: none">• zajęcia usprawniające na siłowni w budynku zaplecza sportowego oraz siłowni zewnętrznej• zajęcia rehabilitacyjne - gimnastyka kręgosłupa,• nordic walking,
--	--

	<ul style="list-style-type: none">• gimnastyka z elementami jogi. <p>Zajęcia skierowane do wszystkich mieszkańców miasta:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Treningi piłki ręcznej w ramach poszczególnych grup szkoleniowych.<ul style="list-style-type: none">- dzieci do 12 lat- młodzież 13-19 lat2. Treningi lekkoatletyczne w ramach poszczególnych grup szkoleniowych:<ul style="list-style-type: none">- dzieci do 12 lat- młodzież gimnazjalna3. Treningi specjalistyczne w piłce siatkowej w ramach poszczególnych grup szkoleniowych:<ul style="list-style-type: none">- młodziczki 13-16 lat- kadetki 14-16 lat- juniorki 17-19 lat4. Treningi specjalistyczne w piłce siatkowej w ramach poszczególnych grup szkoleniowych:<ul style="list-style-type: none">- młodzik 13-16 lat- kadet 14-16 lat- junior 17-19 lat5. Treningi taekwondo w ramach poszczególnych grup szkoleniowych:<ul style="list-style-type: none">-dzieci do 9 lat-młodzicy 10-11 lat-juniorzy młodszy (Cadet) 12-14 lat-juniorzy 15-17 lat-młodzieżowcy 18-21 lat-seniorzy6. Treningi zapaśnicze w ramach poszczególnych grup szkoleniowych:<ul style="list-style-type: none">-dzieci do 9 lat-młodzicy 10-11 lat
--	---

	<p>-juniorzy młodszy (Cadet) 12-14 lat</p> <p>-juniorzy 15-17 lat</p> <p>-młodzieżowcy 18-21 lat</p> <p>-seniorzy</p> <p>7. Treningi piłki nożnej w ramach poszczególnych grup szkoleniowych:</p> <ul style="list-style-type: none">- żaki 9-8 lat- orliki 11-10 lat- młodziki 13-12 lat- trampkarze 15-14 lat- juniorzy młodszy 17-16 lat- juniorzy starsi 19-18 lat- seniorzy (rocznik Nielimitowany). <p>Ponadto organizowane będą różnego rodzaju turnieje, zawody i mecze w określonych powyżej kategoriach wiekowych.</p> <p>Dzięki realizowanym zajęciom sportowym przewidywany jest udział coraz większej liczby mieszkańców Kętrzyna w zawodach sportowych oraz rozgrywkach, a także reprezentowanie Miasta na arenie krajowej.</p> <p>W ramach projektu planowane są działania realizowane przy wsparciu z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi 11.</p> <p><u>Działanie 11.2</u> <i>Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <u>Podziałanie 11.2.1</u> Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych. <p><u>Typ projektu:</u> Opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci i młodzieży zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych.</p> <p>Celem zadania jest podniesienie świadomości i uwrażliwienie dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli na problem</p>
--	---

	<p>występujących wad postawy ciała.</p> <p>W ramach projektu upowszechniane będą działania edukacyjne, promocyjne, korygująco – kompensacyjne i poznawcze.</p> <p>Uczestnicy zapoznają się z różnymi dyscyplinami sportowymi, podstawowymi konkurencjami lekkoatletycznymi oraz wezmą udział w różnorodnych grach i zabawach ruchowych. Taka forma prowadzenia zajęć będzie miała na celu wszechstronny rozwój psychofizyczny młodej osoby o wartości korygująco-kompensujące, profilaktyczne (korygowanie i zapobieganie wadom postawy) oraz poznawcze.</p> <ul style="list-style-type: none">• <u>Podziałanie 11.2.3</u> Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym. <p><u>Typ projektu:</u> Realizacja zintegrowanych usług aktywizacyjno-integracyjnych na rzecz rodzin pn. "Program przeciwdziałania poprzez sport agresji oraz pogłębiającej się marginalizacji społecznej dzieci i młodzieży obszaru rewitalizowanego".</p> <p>Celem przedsięwzięcia jest zredukowanie poziomu agresji i marginalizacji społecznej wśród młodych ludzi poprzez stworzenie im możliwości udziału w różnych formach aktywności fizycznej. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne; obozy sportowo-rekreacyjne; imprezy sportowe; szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry trenersko-instruktorskiej; specjalistyczne poradnictwo, promocja zdrowego stylu życia i odżywiania się; promocja pozytywnych zachowań w sporcie w ramach idei fair play oraz kształtowanie postaw poszanowania prawa to tylko nieliczne działania które przyczynią się do zredukowania poziomu agresji oraz marginalizacji dzieci i młodzieży z obszarów zdegradowanych.</p>
Szacowana wartość	30 689 000 zł (koszty inwestycyjne)
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Poprawa wizerunku miasta,• Poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie miasta,• Poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznej w mieście,

	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie stopnia integracji społecznej mieszkańców, • Aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia sportowo-kulturalnego, • Poprawa jakości życia mieszkańców, • Podniesienie atrakcyjności społecznej obiektu, • Wykreowanie otwartych, estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych integrujących różne grupy społeczne i wiekowe, • Zwiększenie aktywności sportowo-rekreacyjnej mieszkańców, • Podniesienie poziomu sprawności fizycznej wśród dzieci i młodzieży • Rozwój psychofizyczny młodych mieszkańców uczestniczących w programie. • Ukazanie dzieciom i młodzieży możliwości aktywnego wypoczynku w sposób społecznie pożądany bez alkoholu, narkotyków i innych używek. • Promocja Gminy Miejskiej Kętrzyna na arenie krajowej oraz międzynarodowej
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru, Ankiety i wywiady z uczestnikami i trenerami, Raporty trenerów i animatorów, Listy obecności
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Utworzenie galerii sztuki współczesnej w sali gotyckiego zamku w Kętrzynie
Podmiot/y realizujący/e	Muzeum im. W. Kętrzyńskiego pl. Zamkowy 1 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	pl. Zamkowy 1 11-400 Kętrzyn Dz. nr 587 obręb 6
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Remont ścian i remont stropów w sali na I piętrze zamku, wymiana stolarki drzwiowej i okiennej • Zakup i instalacja systemów wystawienniczych w sali przeznaczonej na galerię/zakup sprzętu rtv do audiodyskrypcji

	<ul style="list-style-type: none">• Zakup stałej kolekcji sztuki• Organizacja wystaw sztuki, organizacja cyklu zajęć edukacyjnych - muzealne spotkania ze sztuką dla środowisk z utrudnionym dostępem do kultury (uczniów szkół wiejskich z terenu powiatu, ośrodka szkolno- wychowawczego w Kętrzynie, domu dziecka w Kętrzynie, pensjonariuszy DPS w Kętrzynie)
Szacowana wartość	488 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Zmniejszenie energochłonności budynku• Podniesienie atrakcyjności społecznej obiektu,• Wykreowanie otwartych, estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni• Rozszerzenie oferty kulturalnej i turystycznej• Rozszerzenie oferty skierowanej do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Usunięcie barier architektonicznych w dostępie do zasobów Muzeum im. W. Kętrzyńskiego
Podmiot/y realizujący/e	Muzeum im. W. Kętrzyńskiego pl. Zamkowy 1 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	pl. Zamkowy 1 11-400 Kętrzyn Dz. nr 587 obręb 6
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none">• Stworzenie dokumentacji : projektu technicznego z uzgodnieniami, programu konserwatorskiego, z kosztorysem i pozwoleniem na budowę• Przebudowa klatki schodowej w zamku/ instalacja windy• Konserwacja bruku na dziedzińcu zamkowym i na Placu Zamkowym• Wymiana instalacji wodno- kanalizacyjnej na dziedzińcu• Przeprowadzenie cyklu zajęć edukacyjnych dla osób

	niepełnosprawnych, uczniów Ośrodka szkolno-wychowawczego w Kętrzynie, pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Kętrzynie, członków kętrzyńskiego koła PZN
Szacowana wartość	550 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych• Poprawa warunków technicznych budynku• Rozszerzenie oferty kulturalnej i turystycznej miasta• Rozszerzenie oferty skierowanej do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych• Stworzenie oferty skierowanej do osób niepełnosprawnych
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru, Certyfikaty/dyplomy, Listy obecności
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Kompleksowy remont Cerkwii p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kętrzynie oraz warsztaty związane z nauką śpiewu cerkiewnego i pisania ikon
Podmiot/y realizujący/e	Parafia Prawosławna ul. Limanowskiego 9 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Limanowskiego 9 11 -400 Kętrzyn
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none">• Kompleksowy remont budynku Cerkwii, remont elewacji wraz z dachem, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont podłogi, remont ogrodzenia, wymiana instalacji elektrycznej oraz ogrzewania, renowacja fresków,• Organizacja warsztatów związanych z nauką śpiewu cerkiewnego i pisania ikon
Szacowana wartość	600 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Poprawa warunków technicznych budynku• Zmniejszenie energochłonności budynku• Zwiększenie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej budynku• Rozszerzenie oferty kulturalnej skierowanej do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych

Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Listy obecności.
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Budowa Domu Seniora w Kętrzynie
Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn Ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Rynkowa 11 -400 Kętrzyn Dz. nr 2 obręb 8 Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, służący realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt obejmuje budowę domu opieki społecznej wraz z zagospodarowaniem otoczenia oraz zakup niezbędnego sprzętu medycznego i pozostałego wyposażenia.</p> <p>Wszystkie urządzenia medyczne są konieczne dla zapewnienia całodobowej opieki mieszkańcom domu opieki (usługi opiekuńcze), a także ich rekonwalescencji (usługi wspomagające, zabiegi).</p> <p>W ramach projektu powstanie:</p> <ul style="list-style-type: none">- świetlica,- sala zajęć manualnych,- sala komputerowa,- sala rehabilitacyjna.- gabinet zabiegowy np. masaż, hydromasaż <p>Zostaną zorganizowane:</p> <ul style="list-style-type: none">- zajęcia terapeutyczne np.: zajęcia plastyczne (rysunek,

	<p>malarstwo i wyklejanki), haft i wyszywanie, dziewiarstwo i szycie, wyrób zabawek miękkich, rzeźbę, prace w drewnie, fotografię i filmy wideo, zajęcia kulinarne, pielęgnację kwiatów i zieleni oraz prace porządkowe na terenie obiektu,</p> <ul style="list-style-type: none">- zajęcia terapii psycho-motorycznej,- spotkania towarzyskie, spacer, imprezy okolicznościowe, wyjazdy integracyjne. <p>Ponadto zagospodarowane zostanie otoczenie budynku.</p> <p>Celem projektu jest wsparcie sektora pomocy i integracji społecznej poprzez budowę domu pomocy społecznej pozwalającego na komfortowy pobyt osób starszych w różnym stanie zdrowia/sprawności fizycznej, z uwzględnieniem zapewnionej na właściwym poziomie podstawowej opieki medycznej i rehabilitacyjnej.</p> <p>Aby osiągnąć cel niezbędna jest realizacja projektów komplementarnych realizowanych m.in. ze środków EFRR, EFS, programów rządowych np. ASOS, FIO, PFRON, Senior-Wigor</p> <p>Prowadzenie różnego rodzaju działań mających na celu integrację i aktywizację osób starszych, w tym zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych, kulturalnych, prozdrowotnych, itp.</p>
Szacowana wartość	6 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Aktywizacja i integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem społecznym• Stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju różnych form aktywności społecznej osób starszych• Rozwój infrastruktury usług społecznych poprawa jakości ich świadczenia• Wzrost aktywności organizacji pozarządowych• Poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznej w mieście,

	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie stopnia integracji społecznej mieszkańców, • Poprawa stanu środowiska poprzez zastosowanie nowoczesnych energooszczędnych technologii; • Powstanie wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych poprawiających jakość życia mieszkańców, • Zrównoważony rozwój miasta – zapewnienie na wysokim poziomie wsparcia osobom starszym • Rozwój systemów wsparcia umożliwiających zaspokojenie specyficznych dla wieku podeszłego potrzeb, w szczególności osobom starszym o ograniczonej samodzielności, • Zwiększenie dostępności, podniesienie jakości usług społecznych oraz wspierania działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Utworzenie przyjaznych i atrakcyjnych miejsc integracji i wsparcia społecznego na obszarze rewitalizacji.

Nazwa projektu	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej „SIŁA”
Podmiot/y realizujący/e	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie ul. Pocztowa 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	Gimnazjum Nr 2 ul. Wojska Polskiego 9, 11 -400 Kętrzyn dz.124/4 obręb 1
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie pozwoleń i odpowiednich dokumentów do utworzenia CIS, utworzenie Rady CIS do realizacji projektu • Remont pomieszczeń, dostosowanie pomieszczeń do realizacji działań, doposażenie pracowni • Promocja CIS – plakaty, ulotki, Konferencja otwierająca • Rekrutacja do CIS • Zatrudnienie kadry specjalistycznej (psycholog, pedagog, terapeuta), zatrudnienie stałej kadry prowadzącej obiekt <p>Realizacja działań w projekcie :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>reintegracja społeczna</u>: warsztaty z psychologiem, szkoła dla rodziców, warsztaty edukacyjno – motywacyjne, warsztaty

	<p>terapeutyczne, wyjazdy integracyjne, wsparcie w organizowaniu imprez okolicznościowych, utworzenie grupy wsparcia, wsparcie terapeuty, pomoc w rozwiązywaniu spraw nieuregulowanych prawnie, praca wolontarystyczna</p> <p>2. <u>reintegracja zawodowa</u>: współpraca z OHP i PUP odnośnie ofert pracy, podpisanie porozumienia PAI z PUP, realizacja doradztwa zawodowego, przeprowadzenie kursów i szkoleń przygotowujących do zawodu lub przekwalifikujących, praktyki i staże zawodowe. Nawiązanie współpracy z przedsiębiorcami, utworzenie 3 pracowni usług: krawieckich, drobnych prac remontowych, dziewiarskich (dostosowane do potrzeb uczestników i rynku pracy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie Ośrodkiem – koszty utrzymania
Szacowana wartość	1 150 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie zakresu oferty skierowanej do osób wykluczonych zawodowo i społecznie • Zmniejszenie zjawiska wykluczenia zawodowego i społecznego, • Pozytywne kształtowanie postaw społecznych, wychowawczych, • Poprawa sytuacji społecznej i rodzinnej osób korzystających z usług Ośrodka.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Ankiety i wywiady z uczestnikami i trenerami, Raporty trenerów i animatorów, Listy obecności
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Utworzenie przyjaznych i atrakcyjnych miejsc integracji i wsparcia społecznego na obszarze rewitalizacji.

Nazwa projektu	Utworzenie Kętrzyńskiego Centrum Seniora „Pierwiosnek”
Podmiot/y realizujący/e	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie ul. Pocztowa 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Sikorskiego 46 11 -400 Kętrzyn dz. nr 142/2 obręb 1
Zakres realizowanych	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie budynku do potrzeb osób starszych wg.

zadań	<p>przewidzianych standardów ujętych w Programie Wieloletnim „Senior Wigor”- utworzenie 3 sal: rehabilitacji, wypoczynku, wspólnego działania.</p> <ul style="list-style-type: none">• Dostosowanie części budynku dla potrzeb stowarzyszeń działających na rzecz osób starszych stowarzyszenia: Złota Jesień, Niedźwiadki, Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów”• Zagospodarowanie przestrzeni przy budynku oraz parku: ogród rekreacyjny z wiatą (miejsce na grilla, ognisko), atlas do ćwiczeń dla osób starszych, ścieżka zdrowia• utworzenie 3 sal: rehabilitacji, wypoczynku, relaksacyjnej – wyposażenie sal• Stworzenie pracowni tematycznych: czytelnia, muzyczna, teatralna, krawiecka, informatyczna, kulinarna, rękodzieła artystycznego - doposażenie• Zarządzanie Centrum – zatrudnienie specjalistów, kadry obsługującej, koszty utrzymania• Działania integracyjne: nawiązanie współpracy ze stowarzyszeniami z pobliskich powiatów, wyjazdy integracyjne ,organizacja Kabaretów Seniora i innych spotkań związanych z osobami starszymi, nawiązanie współpracy z organizacjami młodzieżowymi, placówkami oświatowymi i opiekuńczymi , stworzenie programów pokoleniowych, wolontariat.
Szacowana wartość	2 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie zakresu oferty skierowanej do osób starszych• Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego• Aktywizacja środowiska osób starszych• Integracja środowiska osób starszych
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Ankiety i wywiady z uczestnikami i trenerami, Raporty trenerów i animatorów, Listy obecności
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykorzystanie sprzyjających warunków do realizacji partnerskich przedsięwzięć społecznych do ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji.

Nazwa projektu	Świetlica Środowiskowa „Trampolina”
Podmiot/y realizujący/e	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie Ul. Pocztowa 11 11-400 Kętrzyn

Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Sikorskiego 72 11 -400 Kętrzyn dz. nr 39/14,39/13 obręb 1
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none">• Dostosowanie pomieszczeń (przebudowa – remont, kręgielnia, pracownia i sale do prowadzenia zadań opiekuńczych i specjalistycznych)• Wyposażenie pomieszczeń i dostosowanie do pracy z dziećmi (uwzględniając bariery dla osób niepełnosprawnych)• Zagospodarowanie przestrzenne przy budynku (boisko, plac zabaw, ogródek)• Grupy zabawowe dla dzieci w wieku 1-5, Szkoła dla rodziców, wsparcie pedagogiczne i psychologiczne• Zajęcia dla dzieci i ich rodziców w przedziale wiekowym 6-13<ul style="list-style-type: none">- zajęcia socjoterapeutyczne- wsparcie logopedy- warsztaty komunikacyjne- warsztaty korekcyjne- warsztaty profilaktyczne• Zajęcia dla młodzieży w wieku 14-18 lat• Przeprowadzenie działań animacyjnych, socjoterapeutycznych, organizowanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań, pomoc w nauce i nadrabianiu zaległości, rozpowszechnienie idei wolontariatu, warsztaty z przedsiębiorczości i ekonomii, włączenie w prace na rzecz Ośrodka, warsztaty samodzielnego przygotowania posiłku, wsparcie psychologa i pedagoga• Praca podwórkowa – połączenie elementów pedagogiki zabawy z pedagogiką ulicy, pomoc dzieciom w ich potrzebach, prowadzenie mediacji między uczestnikami• Zatrudnienie specjalistów i kadry zarządzającej• Prowadzenie świetlicy, koszty utrzymania
Szacowana wartość	2 300 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Zwiększenie zakresu oferty skierowanej do osób wykluczonych zawodowo i społecznie• Zmniejszenie zjawiska wykluczenia zawodowego i społecznego,• pozytywne kształtowanie postaw społecznych, wychowawczych,• poprawa sytuacji społecznej i rodzinnej osób korzystających z usług Ośrodka.
Sposób oceny i zmierzenia	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Ankiety i

rezultatów	wywiady z uczestnikami i trenerami, Raporty trenerów i animatorów, Listy obecności
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykorzystanie sprzyjających warunków do realizacji partnerskich przedsięwzięć społecznych do ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji.

Nazwa projektu	Spółdzielnia Socjalna „Zielona Dolina”
Podmiot/y realizujący/e	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie Ul. Pocztowa 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	Pomieszczenie magazynowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ul. Sikorskiego 61A 11 -400 Kętrzyn dz. nr 6/2 obręb 6
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych osób w podeszłym wieku, chorych, niepełnosprawnych • Przygotowanie i dostarczanie posiłków, pomoc w spożywaniu posiłków, utrzymywanie czystości najbliższego otoczenia osoby chorej, dokonywanie zakupów, ustalanie wizyt lekarskich, pomoc w regulowaniu opłat, pomoc w organizacji czasu wolnego, sprzątanie, mycie okien. • Wynajęcie lub zagospodarowanie przestrzeni składającej się z dwóch pomieszczeń (biuro spółdzielni, magazyn) dostosowanie pomieszczeń do działań spółdzielni • Rekrutacja • Wyposażenie biura i magazynu w środki potrzebne do realizacji zadań spółdzielni • Zatrudnienie kadry • Realizacja działań wynikających z opieki nad osobami chorymi
Szacowana wartość	642.000,00 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie wsparcia kierowanego do osób chorych i niepełnosprawnych, • Zmniejszenie zjawiska wykluczenia zawodowego i społecznego, • Pozytywne kształtowanie postaw społecznych,

	<p>wychowawczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa sytuacji społecznej i rodzinnej osób korzystających z usług Spółdzielni Socjalnej. • Wzrost przedsiębiorczości na terenie miasta. • Wzrost aktywności mieszkańców miasta.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Ankiety i wywiady z uczestnikami i trenerami, Raporty trenerów i animatorów, Listy obecności
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykorzystanie potencjałów ekonomii społecznej w rozwoju gospodarczym obszaru rewitalizacji.

Nazwa projektu	Budowa przedszkola integracyjnego - zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej w Kętrzynie
Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn Ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	Ul. Wierzbowa 11-400 Kętrzyn dz. Nr 308 obręb 2 Projekt realizowany poza obszarem rewitalizacji, służący realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie projektu budowlanego Budowa przedszkola wraz ze żłobkiem • Zagospodarowanie terenów przyległych do aktywnego i bezpiecznego korzystania przez dzieci • Wyposażenie pomieszczeń przedszkola i żłobka <p>Działania uzupełniające:</p> <p>Aby osiągnąć cele niezbędna jest realizacja projektów komplementarnych realizowanych m.in. ze środków EFRR, EFS, programów rządowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wspomagające rozwój dzieci finansowane ze środków EFS i programów rządowych • Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami

	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej, umożliwiającej takim dzieciom udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności; • Dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów; • Wydłużenie godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego; • Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, szczególnie z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych; • Kształtowanie i rozwijanie u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych; • Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych.
Szacowana wartość	6 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa istniejącej przestrzeni publicznej Kętrzyna • Poprawa dostępności i jakości infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej dla dzieci na terenie miasta Kętrzyn • Poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznych w mieście • Podniesienie stopnia integracji społecznej mieszkańców • Aktywizacja mieszkańców, w szczególności rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola i żłobka w różnych dziedzinach życia (zawodowej, edukacyjnej, kulturalnej) • Zahamowanie odpływu mieszkańców • Wykreowanie wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych integrujących mieszkańców miasta
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wzmocnienie polityki prorodzinnej na obszarze rewitalizacji.

Nazwa projektu	Utworzenie Regionalnego Centrum Hipoterapii oraz Rekreacji Konnej poprzez rewitalizację Stada Ogierów w Kętrzynie
-----------------------	--

Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn Ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	Stado Ogierów ul. Bałtycka 1, 11 -400 Kętrzyn Dz. nr 62/1 obręb 3
Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt zakłada rewitalizację Stada Ogierów oraz nadanie nowych funkcji poprzez stworzenie na terenie Stada Regionalnego Ośrodka Rekreacji Konnej i Hipoterapii.</p> <ul style="list-style-type: none">• Rewitalizacja istniejących budynków• Utworzenie Regionalnego Ośrodka Hipoterapii i Rekreacji Konnej• Powstanie muzeum historii konia trakeńskiego• Zagospodarowanie przyległych terenów• Adaptacja budynków, stworzenie zaplecza konferencyjno-hotelowego <p>Działania uzupełniające:</p> <p>Aby osiągnąć cele niezbędna jest realizacja projektów komplementarnych realizowanych m.in. ze środków EFRR, EFS, programów rządowych np. ASOS, FIO, PFRON, Senior-Wigor</p> <ul style="list-style-type: none">• Prowadzenie różnego rodzaju działań wspierających funkcjonowanie Regionalnego Centrum Hipoterapii oraz Rekreacji Konnej poprzez rewitalizację Stada Ogierów w Kętrzynie• Projekty edukacyjne, szkoleniowe, informacyjne i mobilizujące aktywność obywatelską, społeczną, opiekuńczą
Szacowana wartość	4 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Aktywizacja i integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem społecznym• Stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju rehabilitacji• Wprowadzenie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości• Poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych poprzez ich konserwację i restaurację,

	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa ładu przestrzennego i estetyki miasta poprzez uporządkowanie historycznej strefy ochrony konserwatorskiej, zagospodarowanie terenów, adaptację terenu na cele turystyczne, edukacyjne, kulturalne, rehabilitacyjne • Nadanie nowych funkcji budynkom i terenom zrewitalizowanym • Kreowanie pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizowanych • Stworzenie bezpiecznej i wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej o wysokiej jakości wraz ze zrównoważonym wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektu kętrzyńskiego zamku
Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn Muzeum im. W. Kętrzyńskiego pl. Zamkowy 1 Stowarzyszenie „Konik Mazurski” Plac Zamkowy 1 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	Plac Zamkowy 1 11 -400 Kętrzyn Dz. nr 587 obręb 6
Zakres realizowanych	Rewitalizacja zamku wraz z otoczeniem, odtworzenie

<p>zadań</p>	<p>zdegradowanych elementów w oparciu o wyniki badań archeologicznych i architektonicznych oraz kwerend archiwalnych w celu rekonstrukcji zniszczonych elementów, obiektów.</p> <p>Zakres działań obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wymianę istniejącej iluminacji obiektu, na instalację w systemie oświetlenia ledowego;• Kompleksową wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, parapetów wewnętrznych i okapników zewnętrznych;• Ocieplenie strychu w północnym skrzydle Zamku;• Modernizację i wymianę centralnego ogrzewania - instalacja grzewcza c.o. winna zostać przystosowana do systemowego kompleksowego zarządzania energią poprzez zamontowanie odpowiedniego sprzętu zarządzającego- sterującego;• Wymianę i rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej z uwzględnieniem oszczędności zużycia wody;• Wymianę pokrycia dachowego z obróbką blacharską z uwzględnieniem wymiany rynien i rur spustowych, remont kominów i instalacji odgromowej;• Remont elewacji obiektu;• Wymiana instalacji elektrycznej i dostosowanie jej do potrzeb i ilości opraw oraz bezpieczeństwa. Wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne, instalacja elektryczna winna zostać przystosowana do systemowego kompleksowego zarządzania energią poprzez zastosowanie inteligentnych systemów zarządzania użytkowaniem energii• Konserwacja bruku na dziedzińcu zamkowym i Placu zamkowym remont lica muru zamku (oczyszczenie i uzupełnienie gotyckich ścian ceglanych)• Remont muru obwodowego zamku i rewitalizacja międzymurza.• Przeprowadzenie sezonowego cyklu historycznych imprez plenerowych• Przeprowadzenie cyklu lekcji muzealnych w plenerze - przestrzeni historycznej• Odtworzenie przestrzeni historycznej poprzez rekonstrukcję warsztatów rzemiosł dawnych• Przygotowanie przestrzeni wystawienniczej na terenie międzymurza zamku• Wydzielenie i wyeksponowanie stanowisk archeologicznych <p>Działania uzupełniające:</p> <p>Aby osiągnąć cele niezbędna jest realizacja projektów komplementarnych realizowanych np. ze środków EFRR, EFS,</p>
---------------------	---

	<p>programów rządowych np. MkiDN, ASOS, FIO, PFRON, środków własnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie tożsamości mieszkańców oraz podtrzymanie tradycji regionalnych poprzez organizację wydarzeń związanych z historią miasta, kreowaniem produktów lokalnych. • Działania mające na celu rozszerzenie oferty turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej miasta
Szacowana wartość	6 000 000,00 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie rangi Zamku oraz Muzeum w wachlarzu produktów turystycznych województwa; • Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta oraz regionu; • Poszerzenie oferty turystycznej i edukacyjno-rekreacyjnej; • Stworzenie i rozwój produktów turystycznych; • Wykreowanie otwartych, estetycznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych integrujących różne grupy społeczne i wiekowe; • Rozwój przedsiębiorczości, szczególnie w branżach związanych z turystyką, rzemiosłem zawodów dawnych (oddziaływanie na otoczenie powodować będzie rozwój innych komplementarnych działalności); • Poprawa estetyki miasta; • Kreowanie życia kulturalnego i społecznego w regionie oraz budowy więzi, poczucia tożsamości i przynależności do regionu; • Ochrona i wykorzystanie walorów kulturowych obiektów zabytkowych • Odtworzenie przestrzeni historycznej na terenie międzymurza zamku
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy Typu A
Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn Ul. Wojska Polskiego 11

	11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Sikorskiego 76 H 11 -400 Kętrzyn dz. nr 38/6 obręb 1
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza potrzeby sytuacji gminy w zakresie występujących na jej terenie problemów, w tym liczby osób z zaburzeniami psychicznymi i ich potrzeb • Pozyskanie lokalu w którym zlokalizowany będzie ŚDS • Analiza zasobów kadrowych • Pozyskanie środków na dostosowanie i standaryzację Ośrodka Wsparcia • Uruchomienie filii
Szacowana wartość	3 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Niesienie pomocy i przeciwdziałanie izolacji oraz marginalizacji społecznej osobom z chorobą Alzheimera oraz zespołami otępiennymi • Pomoc w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego członków grupy docelowej • Zapewnienie profesjonalnego wsparcia terapeutycznego/socjalnego/psychologicznego • Utworzenie punktu wsparcia – zapewnienie krótkoterminowej opieki całodobowej mającej na celu zapewnienie opieki podczas sytuacji kryzysowych np. zaplanowany wyjazd leczniczy lub służbowy opiekuna.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Utworzenie przyjaznych i atrakcyjnych miejsc integracji i wsparcia społecznego na obszarze rewitalizacji.

Nazwa projektu	Budowa Kompleksu Rekreacyjnego Na Górcie Poznańskiej W Kętrzynie
Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn Ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Poznańska

projektu)	11 -400 Kętrzyn dz. nr 878,602, obręb 6
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none">• Budowa kompleksu rekreacyjnego w skład którego wchodzi: plac zabaw dla dzieci, Liniarium, Boisko do gry w bule, boisko do gry w siatkówkę, wybieg dla psów, skatepark, zielona siłownia.• Zorganizowanie zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.
Szacowana wartość	5 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Stworzenie dodatkowego miejsca rekreacyjno-wypoczynkowego• Zmniejszenie patologii w danej dzielnicy miasta poprzez zorganizowanie zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży• Wykreowanie estetycznej i wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej integrującej różne grupy społeczne i wiekowe
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Centrum Rękodzieła i Kultury Ludowej w Kętrzynie
Podmiot/y realizujący/e	Stowarzyszenie „Konik Mazurski” Plac Zamkowy 1 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	pl. Zamkowy 1 11-400 Kętrzyn
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none">• Przeprowadzenie prac remontowych i dostosowujących do potrzeb osób niepełnosprawnych w dwóch salach i pomieszczeniu gospodarczym znajdujących się w Kętrzyńskim zamku z przeznaczeniem na Centrum Rękodzieła i Kultury Ludowej.• Prowadzenie zajęć w wyremontowanych pomieszczeniach w

	<p>następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty: rękodzieło, taniec ludowy, muzykowanie, nauka pieśni i piosenek. • Prezentacja dorobku na konkursach i przeglądach artystycznych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym • Organizowane warsztaty skierowane będą do wszystkich chętnych: dzieci, młodzieży a także osób dorosłych oraz mieszkańców miast partnerskich Kętrzyna i państw ościennych (obwód Kaliningradzki).
Szacowana wartość	1 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie kultury niematerialnej, ratowanie dziedzictwa kulturowego poprzez naukę rękodzieła, muzykowanie, taniec i inne formy artystyczne • Propagowanie wiedzy o ludziach i innych kulturach, życiu codziennym, wierzeniach, obrzędach itp. • Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych • Aktywizacja i integracja społeczeństwa • Integracja ponadlokalna i międzynarodowa
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Ankiety i wywiady z uczestnikami, Certyfikaty/dyplomy
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Rewitalizacja budynku dawnego Gimnazjum księcia Albrechta w Kętrzynie
Podmiot/y realizujący/e	Parafia Rzymskokatolicka Św. Jerzego Ul. Zamkowa 5 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	ul. Zamkowa 4a 11 -400 Kętrzyn Dz. nr 517, Obręb 6
Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie koniecznych prac rozbiórkowych i wyburzeniowych wewnątrz budynku • Roboty murarskie i konstrukcyjne • Remont dachu i stropów drewnianych

	<ul style="list-style-type: none">• Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej• Remont podłóg i posadzek• Remont elewacji i elementów zewnętrznych budynku• Przeprowadzenie prac wykończeniowych wewnątrz budynku• Organizacja w wyremontowanych pomieszczeniach Centrum Edukacyjno-Kulturalnego oraz schroniska młodzieżowego
Szacowana wartość	5 000 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Nadanie nowych funkcji budynkowi Gimnazjum i terenom rewitalizowanym• Poprawa jakości życia mieszkańców w tym dzieci i młodzieży z grup defaworyzowanych• Ochrona i wykorzystanie walorów kulturowych, w tym obiektów zabytkowych• Poprawa estetyki miasta
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.

Nazwa projektu	Doposażenie techniczno-materialne i dydaktyczne kętrzyńskich placówek oświatowych
Podmiot/y realizujący/e	Gmina Miejska Kętrzyn Ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn
Lokalizacja (miejsca przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa nr 1 Ul. Mikołaja Kopernika 12 11-400 Kętrzyn Szkoła Podstawowa nr 3 Ul Bydgoska 1 11-400 Kętrzyn

	<p>Szkoła Podstawowa nr 4 Ul. Moniuszki 11 11-400 Kętrzyn</p> <p>Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła 2 Ul. Wojska Polskiego 9 11-400 Kętrzyn</p> <p>Zespół Szkół nr 1 z Oddziałem Integracyjnym Ul. Kazimierza Wielkiego 12 11-400 Kętrzyn</p> <p>Miejskie Przedszkole Integracyjne Malinka</p> <p>Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 3 Ul. Bydgoska 1 11-400 Kętrzyn</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<ul style="list-style-type: none">• Akcja promocyjno-informacyjna wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.• Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.• Realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej, umożliwiającej takim dzieciom udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności;• Dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów;• Wydłużenie godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego;• Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, szczególnie z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie

	<p>współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych;</p> <ul style="list-style-type: none">• Kształtowanie i rozwijanie u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych;• Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych.• Kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) oraz działań z obszaru doradztwa zawodowego,• Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego,• Wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki,• Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu,• Kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki,• Wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej,:• Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,• Kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.• Programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania.
Szacowana wartość	1 500 000 zł
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none">• Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych• Kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy (matematyczno-przyrodniczych, ICT, językowych) oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej), w tym zapewnienie

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

	zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	Sprawozdanie z realizacji projektu, Raport finansowy, Protokoły odbioru
Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Wzmocnienie polityki prorodzinnej na obszarze rewitalizacji.

6.2 Planowane pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Wnioskodawca	Nazwa projektu	Zakres zadania oraz prognozowane rezultaty	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia projektu)	Cel rewitalizacji, który realizuje projekt	Szacowana wartość
1	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej	Zakres zadania: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej wymianę pokrycia dachowego modernizacja i przebudowa instalacji centralnego ogrzewania wymiana obecnego systemu oświetlenia na system oświetlenia ledowego wymiana sieci elektrycznej docieplenie elewacji budynku ocieplenie ścian wewnętrznych strychów, stropu strychów, ocieplenia ścian wewnętrznych strychów zastosowanie źródeł odnawialnych renowacja elewacji (izolacji cieplnej	11 -400 Kętrzyn Budynki znajdujące się w obszarach wyznaczonych do rewitalizacji: - Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II, ul. Wojska Polskiego 9, - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego, ul. Mikołaja Kopernika 12, - Przedszkole Niepubliczne	Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji.	20 000 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			<p>zewnątrznych elementów działowych - ścian, stropów, dachów)</p> <p>remont kominów i instalacji odgromowej</p> <p>modernizacja i wymiana instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych opraw, biorąc pod uwagę oszczędności w zużyciu wody, zarządzanie energią i infrastrukturą</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach</p> <p>Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków</p> <p>Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach</p> <p>Poprawa estetyki tkanki miejskiej</p> <p>Poprawa dostępności i jakości infrastruktury budynków użyteczności publicznej</p>	<p>„PUCHATEK” , ul. Sikorskiego 46,</p> <p>- Przedszkole Niepubliczne „KRASNAL”, ul. Chrobrego 16F/15,</p> <p>- Baszta, ul. Romualda Traugutta 2,</p> <p>- Kompleks rekreacyjno – sportowy „Kętrzynianka”, ul. Szpitalna,</p> <p>- Zamek Krzyżacki w Kętrzynie, Plac Zamkowy 1,</p>		
2	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-	Zagospodarowanie pustych przestrzeni dla rozwoju funkcji	Oświetlenie energooszczędne m. in. przy ul. Diehla	ul. Diehla ul. Sikorskiego	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni	2 100 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

	400 Kętrzyn	turystyczno-rekreacyjnych	<p>Zagospodarowanie terenu na miejsce turystyczno – rekreacyjne przy ul. Sikorskiego w Kętrzynie wraz z małą architekturą</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>podniesienie stopnia integracji mieszkańców aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia społeczno- kulturalnego</p> <p>nadanie nowych funkcji obszarom zrewitalizowanym</p> <p>poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej</p> <p>wzrost prestiżu obszaru rewitalizowanego</p> <p>poprawa estetyki miasta</p> <p>poprawa bezpieczeństwa</p> <p>kreowanie pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizowanych</p>	11 -400 Kętrzyn	publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego	
--	-------------	----------------------------------	---	-----------------	--	--

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

3	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	„Ogród Ekologiczny – miniarboretum”	<p>Zakres zadania:</p> <p>Opracowanie dokumentacji projektowej</p> <p>Wykonanie zadania zgodnie z dokumentacją projektową. Szczegółowy zakres zostanie ustalony przed przystąpieniem do ogłoszenia przetargu</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców co w efekcie pozwoli na zachowanie potencjału środowiskowego regionu</p> <p>Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży obszaru rewitalizowanego</p> <p>poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznych</p>	Ul. M. Curie Skłodowskiej, 11-400 Kętrzyn Dz Nr 28/2, 27/2	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego	600 000 zł
4	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	Remont budynku miejskiej Biblioteki Publicznej w Kętrzynie	<p>Zakres zadania:</p> <p>Remont dachu budynku (wymiana bednarki i okien dachowych), remont elewacji budynku bez wymiany okien w budynku, wymiana szyb w ogrodzie zimowym (oranżerii) na atermiczne, podświetlenie budynku.</p>	Ul. Mickiewicza 1, 11-400 Kętrzyn Dz. nr 508 Obręb 6	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego,	1 200 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			Prognozowane rezultaty: Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej		turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego	
5	Wspólnota Mieszkaniowa Ul. Słowackiego 6 W Kętrzynie	Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Słowackiego 6 w Kętrzynie	Zakres zadania: Kompleksowa termomodernizacja budynku wraz z remontem dachu w celu poprawy efektywności energetycznej budynku i zmniejszenia emisyjności Prognozowane rezultaty: Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach	Ul. Słowackiego 6 11-400 Kętrzyn Dz. nr 6-470/1	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	250 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			Poprawa estetyki tkanki miejskiej			
6	Wspólnota Mieszkaniowa Ul. Powstańców Warszawy 17 W Kętrzynie	Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Powstańców Warszawy 17 w Kętrzynie	Zakres zadania: Remont dachu oraz elewacji budynku w celu poprawy efektywności energetycznej budynku i zmniejszenia emisyjności Prognozowane rezultaty: Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	Ul. Powstańców Warszawy 17 11-400 Kętrzyn	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	250 000 zł
7	Wspólnota Mieszkaniowa Ul Daszyńskiego 14 w Kętrzynie	Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Daszyńskiego 14 w Kętrzynie	Zakres zadania: Remont dachu oraz elewacji oraz odwodnienie budynku w celu poprawy efektywności energetycznej budynku i zmniejszenia emisyjności Prognozowane rezultaty:	Ul. Daszyńskiego 14 11-400 Kętrzyn Dz. nr 3-274	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	450 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			<p>Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach</p> <p>Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków</p> <p>Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach</p> <p>Poprawa estetyki tkanki miejskiej</p>			
8	<p>Wspólnota Mieszkaniowa Ul. Bałtycka 1A W Kętrzynie</p>	<p>Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Bałtyckiej 1A w Kętrzynie</p>	<p>Zakres zadania:</p> <p>Remont klatek schodowych w budynku wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwi wejściowych</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach</p> <p>Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków</p> <p>Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach</p>	<p>Ul. Bałtycka 1A 11-400 Kętrzyn Dz. nr 3-62/5</p>	<p>Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego</p>	<p>75 000 zł</p>

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			Poprawa estetyki tkanki miejskiej			
9	Wspólnota Mieszkaniowa Ul. Chopina 15 w Kętrzynie	Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Chopina 15 w Kętrzynie	Zakres zadania: Remont dachu oraz elewacji budynku w celu poprawy efektywności energetycznej budynku i zmniejszenia emisyjności Prognozowane rezultaty: Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	Ul. Chopina 15 11-400 Kętrzyn Dz. nr 7/364	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	500 000 zł
10	Wspólnota Mieszkaniowa Ul. Sikorskiego 76 G W Kętrzynie	Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Sikorskiego 76 G w Kętrzynie	Zakres zadania: Remont dachu i kominów w budynku a także remont elewacji i wzmocnienie konstrukcji ścian nośnych klamrami. Remont klatki schodowej Prognozowane rezultaty: Poprawa jakości życia w modernizowanych	Ul. Sikorskiego 76 G 11-400 Kętrzyn Dz. nr 1-38/3	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	300 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			budynkach Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej			
11	Wspólnota Mieszkaniowa Ul. Kasztanowa 4 w Kętrzynie	Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Kasztanowej 14 w Kętrzynie	Zakres zadania: Remont dachu oraz elewacji budynku w celu poprawy efektywności energetycznej budynku i zmniejszenia emisyjności Prognozowane rezultaty: Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	Ul. Kasztanowa 4 11-400 Kętrzyn Dz. nr 1-174/1	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	200 000 zł
12	Wspólnota Mieszkaniowa ul.	Modernizacja techniczna budynku	Zakres zadania: Remont elewacji budynku w celu poprawy	Ul. Parkowa 3A 11-400 Kętrzyn	Poprawa dostępności i jakości zasobu	250 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

	Parkowa 3A w Kętrzynie	przy ulicy Parkowej 3A w Kętrzynie	efektywności energetycznej budynku i zmniejszenia emisyjności Prognozowane rezultaty: Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	Dz. nr 3-19/3	mieszkaniowego	
13	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	Stworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości w Kętrzynie	Zakres zadania: Powstanie inkubatora przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora, otoczenia budynków. Remont obecnych pomieszczeń na cele inkubatora i Centrum Obsługi Inwestora. Wyposażenie pomieszczeń w sprzęt komputerowy, telewizyjny, krzesła biurka, szafy itp. Zakup programów komputerowych. Prognozowane rezultaty: stworzenie dodatkowych miejsc pracy -	ul. Dworcowa 6 dz. nr 592,593,594,595 obręb 6	Wykorzystanie sprzyjających warunków do realizacji partnerskich przedsięwzięć gospodarczych do ograniczenia sytuacji kryzysowych na obszarze rewitalizacji	2 500 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			<p>zmniejszenie bezrobocia w mieście Kętrzyn</p> <p>Wspieranie młodych ludzi w realizowaniu ich pomysłów biznesowych</p> <p>Zwiększenie liczby przedsiębiorstw, również tych działających w oparciu o nowatorskie działania</p> <p>Promowanie firm</p> <p>Wsparcie prawne</p> <p>Wzrost przedsiębiorczości na terenie miasta</p>			
14	Wspólnota Mieszkaniowa budynku przy ulicy Sikorskiego 55 w Kętrzynie	Modernizacja techniczna budynku przy ulicy Sikorskiego 55 w Kętrzynie	<p>Zakres zadania:</p> <p>Modernizacja i docieplenie podłogi na strychu budynku.</p> <p>Wymiana desek podłogowych na całej powierzchni strychu oraz wykonanie izolacji podłogi strychu w taki sposób by podnieść efektywność energetyczną budynku.</p> <p>Ocieplenie stropów piwnic w budynku - natrysk pianki poliuretanowej bądź natrysk zaprawy termoizolacyjnej na stropy piwnic w budynku.</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p>	Ul. Sikorskiego 55 11-400 Kętrzyn Dz. nr 6-45/1	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	200 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			<p>Poprawa jakości życia w modernizowanych budynkach</p> <p>Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków</p> <p>Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach</p> <p>Poprawa estetyki tkanki miejskiej</p>			
15	<p>Starostwo Powiatowe w Kętrzynie</p> <p>Plac Grunwaldzki 1</p> <p>11-400 Kętrzyn</p>	<p>Przebudowa i rozbudowa basenu krytego</p>	<p>Zakres zadania:</p> <p>Wprowadzenie funkcji rekreacyjnych. Rozbudowa o zaplecze szatniowo-sanitarne. Wymiana technologii wody basenowej. Zastosowanie technologii solarnej do podgrzewania wody basenowej.</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków</p> <p>Rozszerzenie oferty sportowej i rekreacyjnej w mieście</p> <p>Poprawa atrakcyjności sportowej i rekreacyjnej</p>	<p>Ul. Poznańska 21</p> <p>11-400 Kętrzyn</p> <p>Dz. nr 911/8 obręb 6</p>	<p>Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.</p>	<p>14 000 000 zł</p>

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			obiektu Zastosowanie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii			
16	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Termomodernizacja budynku Zarządu Dróg Powiatowych	Zakres zadania: Przystosowanie do funkcji biurowych i ocieplenie budynku. Budowa ogrzewania budynku w oparciu o kocioł gazowy. Prognozowane rezultaty: Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	Ul. Bałtycka 20 11-400 Kętrzyn Dz. nr 7/11 obręb 4	Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji	600 000 zł
17	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Modernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Kętrzynie	Zakres zadania: Wymiana pokrycia dachowego w budynku Starostwa Powiatowego w Kętrzynie Prognozowane rezultaty: Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w	Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn Dz. nr 216/5 obręb 3	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i	300 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej		kulturalnego obszaru rewitalizowanego.	
18	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Termomodernizacja budynków przy ulicy Sikorskiego 76 w Kętrzynie	Zakres zadania: Termomodernizacja budynków przy ul. Sikorskiego 76 (budynek A, C, D, H). Adaptacja budynków do nowej funkcji i ich termomodernizacja (ściany, C.O, poddasze) w oparciu o lokalną kotłownię na paliwo gazowe. Prognozowane rezultaty: Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	Ul. Sikorskiego 76 11-400 Kętrzyn Dz. nr 38/6 obręb 1	Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji	2 000 000 zł
19	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Rozbudowa Szpitala Powiatowego w Kętrzynie	Zakres zadania: Budowa lądowiska dla śmigłowców przy Szpitalu Powiatowym w Kętrzynie. Realizacja uzależniona od umowy z NFZ na prowadzenie oddziału ratownictwa medycznego. Prognozowane rezultaty:	Ul. M. Skłodowskiej-Curie 2 11-400 Kętrzyn Dz. nr 28/6 obręb 3	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego,	2 000 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

					turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.	
20	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Modernizacja budynków użyteczności publicznej należących do Starostwa Powiatowego w Kętrzynie	Zakres zadania: Kompleksowa wymiana oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej stanowiących własność Starostwa Powiatowego w Kętrzynie. Wymiana starych opraw oświetleniowych na oprawy o mniejszym zapotrzebowaniu na energię. Prognozowane rezultaty: Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	ul. Wojska Polskiego 12 Dz. nr 413 obręb 3, ul. Powstańców Warszawy 2 Dz. nr 181 obręb 3, Ul. M. Skłodowskiej-Curie 2 11-400 Kętrzyn Dz. nr 28/6 obręb 3	Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji	1 000 000 zł
21	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej należących do	Zakres zadania: Montaż odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej stanowiących własność Starostwa Powiatowego w Kętrzynie. Realizacja uzależniona od	ul. Wojska Polskiego 12 11-400 Kętrzyn Dz. nr 413 obręb 3, ul. Powstańców	Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce	4 000 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

	Starostwa Powiatowego w Kętrzynie	przeprowadzenia rachunku ekonomicznego opłacalności przedsięwzięcia. Prognozowane rezultaty: Zmniejszenie energochłonności modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej	Warszawy 2 11-400 Kętrzyn Dz. nr 181 obręb 3, Ul. M. Skłodowskiej-Curie 2 11-400 Kętrzyn Dz. nr 28/6 obręb 3 Ul. Poznańska 21 11-400 Kętrzyn Dz. nr 28/6 obręb 3, Ul. Klonowa 2B 11-400 Kętrzyn Dz. nr 911/8 obręb 6, Ul. Wileńska 16 11-400 Kętrzyn Dz. nr obręb 3, Pl. Grunwaldzki 1	UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji	
--	--	--	---	--	--

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

				11-400 Kętrzyn Dz. nr 502 obręb 6,		
22	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Rozbudowa Szpitala Powiatowego w Kętrzynie	Zakres zadania: Budowa dodatkowego skrzydła Szpitala Powiatowego w Kętrzynie. Budowa od strony parku nowego skrzydła zawierającego blok operacyjny, oddział intensywnej terapii, oddział ratunkowy Prognozowane rezultaty:	Ul. M. Skłodowskiej-Curie 2 11-400 Kętrzyn Dz. nr 28/6 obręb 3	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.	15 000 000 zł
23	Starostwo Powiatowe w Kętrzynie Plac Grunwaldzki 1 11-400 Kętrzyn	Modernizacja budynków przy ulicy Sikorskiego 76 A i H w Kętrzynie	Zakres zadania: Zmiana sposobu użytkowania i termomodernizacja budynków przy ulicy Sikorskiego 76 A i H w Kętrzynie na Warsztaty Terapii Zajęciowej. Adaptacja budynków do nowej funkcji i ich termomodernizacja (ściany, C.O, poddasze) w oparciu o lokalną kotłownię na paliwo gazowe. Prognozowane rezultaty: Zmniejszenie energochłonności	Ul. Sikorskiego 76 A i H, 11 -400 Kętrzyn Dz. nr 28/6 obręb 3,	Wykorzystanie wysokiego priorytetu ochrony środowiska i wsparcia proekologicznych rozwiązań w polityce UE i polskiego rządu do działań proekologicznych na obszarze rewitalizacji	7 000 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			modernizowanych budynków Zmniejszenie zagrożenia przeciwpożarowego w modernizowanych budynkach Poprawa estetyki tkanki miejskiej			
24	Kętrzyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o. o. w Kętrzynie ul. R. Traugutta 27 11-400 Kętrzyn	Budowa dwóch budynków mieszkalnych przez KTBS w Kętrzynie	Zakres zadania: Budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych Prognozowane rezultaty: Rozszerzenie oferty mieszkaniowej miasta Zagospodarowanie przestrzenne nieużytków na terenie miasta Poprawa estetyki miejskiej	11-400 Kętrzyn, ul. Jaśminowa Dz. nr 6-910/1 6-910/2 6-619/3 6-623/1 6-616/3 6-611/2 6-612	Poprawa dostępności i jakości zasobu mieszkaniowego	12 000 000 zł
25	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	Iluminacja kętrzyńskich budynków kamienic i	Zakres zadania: budowa iluminacji obiektów architektonicznych na terenie miasta Kętrzyn Prognozowane rezultaty: poprawa stanu zagospodarowania i jakości	Iluminacja kamienicy zlokalizowanej przy ulicy Plac Piłsudskiego 2,	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-	240.000 zł.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			przestrzeni publicznych podniesienie stopnia integracji mieszkańców aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia społeczno- kulturalnego nadanie nowych funkcji obszarom zrewitalizowanym wzrost prestiżu obszaru rewitalizowanego poprawa estetyki miasta , Podniesienie atrakcyjności turystycznej,	Plac Piłsudskiego 3 11 -400 Kętrzyn	sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego	
26	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	Iluminacja kętrzyńskich budynków kamienic	Zakres zadania: budowa iluminacji obiektów architektonicznych na terenie miasta Kętrzyn Prognozowane rezultaty: poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznych podniesienie stopnia integracji mieszkańców aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia społeczno- kulturalnego nadanie nowych funkcji obszarom	11 -400 Kętrzyn Iluminacja kamienic zlokalizowanych przy: Plac Piłsudskiego 3 Plac Piłsudski ego 5 Plac Piłsudskiego 6 Plac Piłsudskiego 7	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego	3 053 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			zrewitalizowanym wzrost prestiżu obszaru rewitalizowanego poprawa estetyki miasta , Podniesienie atrakcyjności turystycznej,	Plac Piłsudskiego 8 Plac Piłsudskiego 9 Plac Piłsudskiego 10 Plac Piłsudski ego 11 Plac Piłsudski ego 12 ul. Powstańców Warszawy 1 ul. Traugutta 27 ulicy Sikorskiego 24 budynek Łoży Masońskiej Zamek im. W. Kętrzyńskiego Pomnik Wojciecha Kętrzyńskiego Murów obronne wraz z basztą – (ul.		
--	--	--	---	--	--	--

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

				Traugutta, ul. Osińskiego, ul. Struga, ul. Daszyńskiego) Uzupełnienie iluminacji budynku Ratusza przy Placu Piłsudskiego 1		
27	Gmina Miejska Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11 11-400 Kętrzyn	Przebudowa systemu oświetlenia drogowego i parkowego w Kętrzynie	Zakres zadania: Przebudowa systemu oświetlenia drogowego i parkowego w zakresie wymiany słupów oświetlenia drogowego oraz budowa nowych latarni, przebudowa, budowa linii oświetlenia drogowego oraz zmiana systemu sterowania systemem oświetlenia drogowym Prognozowane rezultaty: zmniejszenie wydatków na oświetlenie drogowe oraz inne korzyści społeczne i ekologiczne tj. poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa wizerunku gminy, zmniejszenie emisji	Obszar Miasta Kętrzyn	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego	4 000 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

			gazów cieplarnianych i inne efekty ekologiczne.			
28	Gmina Kętrzyn ul. Tadeusza Kościuszki 2 11-400 Kętrzyn	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wokół obiektu Urzędu Gminy w Kętrzynie ul. Tadeusza Kościuszki 2 wraz z przeprowadzeniem prac remontowych obiektu zabytkowego.	Zakres zadania: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wokół obiektu - instalacja nowego ogrodzenia - nowa nawierzchnia (utwardzenie placu) - zagospodarowanie terenów zielonych - remont ogrodzenia (szczegółowy opis)/ Prace remontowe w obiekcie - remont dachu wraz z impregnacja konstrukcji drewnianej - stolarka okienna - elewacja - zagospodarowanie poddasza (docieplenie)	ul. Tadeusza Kościuszki 2 11-400 Kętrzyn Dz. nr 148 149/3 151/4 Obręb 3	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu potencjału rekreacyjno-sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.	4 200 000 zł
29	Kętrzyńskie Centrum Kultury ul. Gen. Sikorskiego 24A	Mazurski Festiwal Filmów Historycznych i Wojennych	Zakres zadań: przegląd filmów o tematyce wojskowej, wojennej, batalistycznej i historycznej wzbogaconej o prelekcje i panele dyskusyjne	Kino "Gwiazda" w Kętrzynie ul. Gen. Sikorskiego	Wykreowanie wysokiej dostępności i standardu przestrzeni publicznej do wzrostu	450 000 zł

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

	11-400 Kętrzyn Fundacja Edukacji Historycznej „Park Militariów”	WALKIRIA	<p>Wszystkie pokazy filmowe, prelekcje oraz panele dyskusyjne będą bezpłatne dla wszystkich widzów/uczestników.</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>stworzenie pola do społecznej debaty dotyczącej ważnych dla polskiej kultury tematów jak m.in. sposoby przedstawiania historii</p> <p>stworzenie miejsca wymiany myśli, w którym różne środowiska będą mogły zabrać głos na rzadko poruszane do tej pory tematy</p> <p>włączenie młodych twórców filmowych w ogólnokrajową debatę dotyczącą sposobów przedstawiania historii i wojny w kinie</p> <p>zaprezentowanie szerszej publiczności dzieł spoza oficjalnego obiegu dystrybucyjnego, promujących nowy język i oryginalną formę filmową.</p>	24A 11-400 Kętrzyn Amfiteatr w Kętrzynie ul. Gen. Sikorskiego 24A 11-400 Kętrzyn	potencjału rekreacyjno- sportowego, turystycznego i kulturalnego obszaru rewitalizowanego.	
--	--	-----------------	---	--	---	--

7. ZAPEWNIENIE KOMPLEMENTARNOŚCI REWITALIZACJI

Osiągnięcie celów rewitalizacji musi być zagwarantowane poprzez trafnie dobrane projekty, które zostaną zrealizowane na obszarze rewitalizowanym. Program Rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego i środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jaki jego otoczeniem. W części projektów realizacja działań technicznych warunkuje realizację tzw. projektów miękkich, w innych projekty inwestycyjne uzupełniają się z działaniami miękkimi. Na etapie tworzenia planu finansowego Programu Rewitalizacji projekty zostały podzielone na podstawowe (zawierające komponent inwestycyjny oraz działania miękkie) oraz pozostałe, które są przedsięwzięciami uzupełniającymi o mniejszej skali oddziaływania..

Projekty podstawowe charakteryzują się tym, że ich realizacja wpłynie w największym stopniu na poprawę sytuacji na obszarze rewitalizowanym. Projekty te dopełniają się tematycznie, sprawiając, że Program Rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji w możliwie jak największych aspektach. Projekty podstawowe w części miękkiej zostały skierowane do wybranych interesariuszy obszaru rewitalizowanego. W części infrastrukturalnej są natomiast niezbędne dla realizacji projektów miękkich, będąc głównie inicjatywą władz lokalnych. Istotną rolę odgrywają także projekty pozostałe, które są przedsięwzięciami uzupełniającymi o mniejszej skali oddziaływania.

Wyrowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego to proces związany z osiągnięciem zaplanowanych celów, których realizacja wiąże się ze sposobem zapewnienia odpowiednich mechanizmów koordynacji. Zgodnie z definicją rewitalizacji to władze lokalne są inicjatorem działań rewitalizacyjnych, dlatego też odpowiadają za cały proces rewitalizacji. Burmistrz Miasta ze względu na swoje zadania i możliwości jest inicjatorem procesu, angażując jak największą liczbę lokalnych partnerów. W celu zapewnienia jak największej komplementarności działań rewitalizacyjnych Burmistrz Kętrzyna powołał *Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Kętrzyn w perspektywie programowo-finansowej UE 2014-2020* (Zarządzenie nr 257/15 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 21.10.2015 r.). Rolą powołanego zespołu będzie prowadzenie efektywnego dialogu z wszystkimi interesariuszami, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi użytkownikami, organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorcami. Mechanizm ten warunkuje skuteczność procesu rewitalizacji, poprzez prowadzenie możliwie jak najszerszych konsultacji planowanych projektów oraz jak największego anagazowania i pomocy dla partnerów.

8. FINANSOWANIE PLANOWANYCH PROJEKTÓW

Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025 będzie miał na celu odwrócenie obecnej niekorzystnej sytuacji na obszarach rewitalizowanych, rozumianej jako spadek intensywności zjawisk kryzysowych (niekorzystnych). Aby tego dokonać należy realizować działania w formie sprecyzowanych projektów. Projekty rewitalizacyjne muszą odpowiadać realnemu zapotrzebowaniu, wynikającemu ze specyfiki zapotrzebowania miasta oraz obszarów rewitalizowanych. Dlatego określenie zakresu poszczególnych projektów uwzględnia stanowisko interesariuszy lub jest bezpośrednią ich propozycją. W tym celu w dniach od 19 stycznia 2016 r. do 5 lutego 2016 r. (z przedłużeniem do 15 lutego 2016) prowadzony był otwarty nabór projektów rewitalizacyjnych. Na etapie tworzenia planu finansowego Programu Rewitalizacji projekty zostały podzielone na podstawowe (zawierające komponent inwestycyjny oraz działania miękkie) oraz pozostałe. W trakcie przeprowadzonego naboru projektów rewitalizacyjnych powstało:

- 17 podstawowych projektów rewitalizacyjnych, o wartości szacunkowej 75 919 000 zł
- 28 pozostałych projektów rewitalizacyjnych, o wartości 98 118 000 zł.

Łączna wartość wszystkich propozycji projektów przyjętych do Programu wynosi **174 mln zł**.

Finansowanie propozycji projektów Programu realizowane będzie poprzez:

Źródła publiczne:

- Budżet Jednostki Samorządu Terytorialnego – to źródło finansowania rewitalizacji, głównie w formie wkładów własnych do projektów dofinansowany ze środków funduszy europejskich.
- Budżet centralny – granty z programów państwowych dla JST oraz pozostałych podmiotów.
- Środki unijne i inne zewnętrzne źródła finansowania – regionalny program operacyjny, programy krajowe, inne instrumenty.

Środki organizacji pozarządowych:

- Organizacje pozarządowe angażować będą własne środki pozyskanie np. z darowizn, odpisów od 1 % podatku w celu zapewnienia wkładu własnego niezbędnego do uzyskania grantu zewnętrznego.

Wkład własny (finansowy oraz pracy) mieszkańców:

- Zaangażowane zostaną środki własne Wspólnot Mieszkaniowych.

Na obecnym etapie tworzenia projektów rewitalizacyjnych i ich planu finansowego odstąpiono od szczegółowej kalkulacji źródeł finansowania np. w formie dotacji z Programów

Operacyjnych finansowanych przez fundusze europejskie. Spowodowane jest to obecnym stanem wdrażania tych Programów, dla których w wielu kwestiach brakuje podstawowych informacji o warunkach i kryteriach ubiegania się o środki europejskie. Głównym źródłem finansowania rewitalizacji w regionach w perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 są regionalne programy operacyjne, a w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego – *Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020* (szczególnie w ramach Osi Priorytetowej 8 „Obszary wymagające rewitalizacji”), dla którego do dnia zakończenia prac nad Programem Rewitalizacji nie opublikowano Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowej. Nie ma zatem pewności co wpisywania się poszczególnych projektów rewitalizacyjnych w typy projektów, które będą wspierane w Osi Obszary wymagające rewitalizacji. Ponadto część projektów zgłoszonych do Programu znajduje się w fazie koncepcji, dla których nie jest możliwe skalkulowanie wysokości planowanej kwoty do dofinansowania i ustalenia wysokości kosztów kwalifikowanych.

9. WŁĄCZENIE INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny. Prace nad jego przygotowaniem, jak również wdrażaniem (realizacja) oparte powinny być na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. Prace nad Programem Rewitalizacji Kętrzyna na lata 2015-2025 od początku poddawane były dyskusji z szerokim gronem potencjalnych beneficjentów. Już na pierwszym etapie tworzenia Programu, czyli wyznaczeniu obszarów zdegradowanych zostało zorganizowane pierwsze spotkanie. W dniu 17 grudnia 2015 r. w Urzędzie Miasta w Kętrzynie odbyło się spotkanie informacyjne, na które zaproszono mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, przedstawicieli związków wyznaniowych i kościołów, instytucje kultury, zarządców wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, inne instytucje publiczne działające w obszarze pomocy społecznej, rynku pracy. Do udziału zachęcano poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej Urzędu Miasta, zamieszczenie ogłoszenia w lokalnej prasie oraz poprzez pisemne zaproszenia w szczególności skierowane do przedsiębiorców. Na spotkaniu została wyjaśniona metodologia wyznaczenia obszarów rewitalizowanych z zaprezentowaniem wstępnych granic obszarów. Omówiono procedurę wraz z prezentacją Karty projektu dotyczącą planowanego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do programu rewitalizacji. W dniu 19 stycznia 2016 r. zorganizowano w Urzędzie Miasta w Kętrzynie kolejne spotkanie, na którym kontynuowano dyskusję nad zagadnieniami rewitalizacyjnymi,

przygotowując potencjalnych interesariuszy do planowanego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do programu rewitalizacji. Następnie w dniach od 19 stycznia 2016 r. do 5 lutego 2016 r. (z przedłużeniem terminu do 15 lutego 2016) prowadzony był otwarty nabór projektów rewitalizacyjnych. Informacja w tym zakresie przedstawiana była na wcześniejszych spotkaniach oraz ponowiona została poprzez publikację ogłoszenia na stronie internetowej Urzędu Miasta w Kętrzynie oraz ogłoszenia w prasie lokalnej. Na bieżąco propozycje projektów były konsultowane i analizowane przez pracowników Biura Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta w Kętrzynie oraz wykonawcę opracowania programu – firmę Grupa Doradcza Primus s.c. z Olsztyna. W trakcie przeprowadzonego naboru zgłoszono kilkadziesiąt propozycji projektów, które poddawane były dalszym uzgodnieniom z podmiotami zgłaszającymi oraz odpowiednimi instytucjami.

Istotnym elementem prac nad programem rewitalizacji było powołanie przez Burmistrza Kętrzyna *Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji miasta Kętrzyn w perspektywie programowo-finansowej UE 2014-2020* (Zarządzeniem nr 257/15 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 21.10.2015 r.). W skład Zespołu ds. rewitalizacji weszły osoby z różnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta w Kętrzynie oraz jednostek miejskich, które ze względu na zakres zadań i posiadaną wiedzę i doświadczenie są związane z procesem rewitalizacji.

W okresie od do trwały konsultacje społeczne wypracowanego Programu **Punkt do uzupełnienia po zakończeniu konsultacji społecznych.**

10. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITORINGU I AKTUALIZACJI PROGRAMU

Podmiotem odpowiedzialnym za organizację systemu wdrażania, monitoringu i aktualizacji programu jest samorząd miasta. W imieniu samorządu za zarządzanie Programem rewitalizacji odpowiadać będzie Urząd Miasta w Kętrzynie wraz z komórkami organizacyjnymi oraz powołany przez Burmistrza Miasta *Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Kętrzyn w perspektywie programowo-finansowej UE 2014-2020* (Zarządzenie nr 257/15 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 21.10.2015 r.). Podział kompetencji w zakresie wdrażania, monitoringu i aktualizacji będzie następujący:

1. Rada Miasta w Kętrzynie – w kompetencja leży przyjęcie Programu oraz dokonywanie korekt w zapisach na podstawie Uchwał Rady Miasta.
2. Burmistrz Kętrzyna – nadzór nad realizacją Programu poprzez koordynowanie prac Zespołu ds. rewitalizacji.

3. Urząd Miasta w Kętrzynie wraz z komórkami organizacyjnymi oraz *Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Kętrzyn w perspektywie programowo-finansowej UE 2014-2020.*

Za wdrażanie i koordynację Programu odpowiedzialne będzie Biuro Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta w Kętrzynie, które koordynować będzie prace *Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji miasta Kętrzyn w perspektywie programowo-finansowej UE 2014-2020.* Biuro Funduszy Zewnętrznych jest podległe bezpośrednio Burmistrzowi Miasta i będzie współpracować z pozostałymi Wydziałami Urzędu Miasta, miejskimi i innymi samorządowymi jednostkami, beneficjentami projektów, mieszkańcami. Szczególną rolę w zarządzaniu Programem odgrywać będzie *Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Kętrzyn w perspektywie programowo-finansowej UE 2014-2020,* w skład którego wchodzi: Zastępca Burmistrza, Skarbnik, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Zdrowia i Spraw Socjalnych Rady Miejskiej, Przewodnicząca Komisji Gospodarki Komunalnej Rady Miejskiej, Przewodnicząca Komisji Mieszaniowej Rady Miejskiej, Pełnomocnik Burmistrza ds. Przedsiębiorczości, Kierownik Biura Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, Naczelnik Wydziału Gospodarowania Przestrzennego, Gospodarki Nieruchomościami i Infrastruktury Komunalnej, Naczelnik Wydziału Inwestycji, Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Kierownik Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej, Dyrektor Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego, inspektor ds. organizacji pozarządowych i zdrowia, młodszy referent ds. pozyskiwania środków zewnętrznych, młodszy referent ds. planowania przestrzennego, inspektor ds. planowania przestrzennego. Zakres zadań Zespołu obejmuje:

- gromadzenie, dostarczanie i analizowanie danych,
- identyfikacja problemów i wskazywanie możliwości eliminowania przeszkód w realizacji zadań,
- inspirowanie i zgłaszanie projektów w zakresie różnych specjalności,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian Programu,
- współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych w zakresie różnych specjalności oraz koordynacja działań leżących w kompetencji danej jednostki,
- upowszechnianie informacji o Programie Rewitalizacji za pośrednictwem różnorodnych mediów oraz zasobów własnych Urzędu Miasta,
- monitorowanie projektów realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji na poziomie danego wydziału czy jednostki organizacyjnej.

Za wdrażanie poszczególnych projektów odpowiedzialni będą właściwi beneficjenci, którzy zgłosili do Programu projekt rewitalizacyjny.

Działania związane z monitoringiem oraz aktualizacją Programu Rewitalizacji będą prowadzone w następujący sposób;

- pozyskiwanie informacji od beneficjentów projektów zgłoszonych do planu finansowego Programu Rewitalizacji na temat realizacji danego projektu i jego efektów,
- monitorowanie wskaźników sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizowanych w odniesieniu do wartości dla całego miasta.

Raport okresowy z realizacji Programu zostanie przygotowany na podstawie przyjętego harmonogramu przynajmniej raz w roku. Raporty będą dotyczyły realizacji celów Programu w monitorowanym okresie. Harmonogram raportów okresowych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 44 Harmonogram Raportów okresowych

Zadanie	Termin
Zebranie danych do oceny wskaźników sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizowanym od następujących instytucji: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowa Komenda Policji, Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej.	do 31 marca
Przygotowanie informacji o realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych i opracowanie raportu okresowego z realizacji Programu	do 31 marca
Przyjęcie raportu okresowego z realizacji Programu przez Radę Miasta	do 30 września

Wskaźniki służące ocenie realizacji Programu to wskaźniki kontekstowe opisujące sytuację społeczno-gospodarczą na obszarach rewitalizowanych. Realizacja zaplanowanych celów rewitalizacji będzie się odbywać poprzez badanie następujących wskaźników:

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2015-2025

Tabela 45 Wskaźniki realizacji Programu Rewitalizacji

KRYTERIUM	SPOŁECZNE						GOSPODARCZE					
	1		2		3		4		5		6	
Wskaźniki	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 osób		Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym		Liczba przestępstw na 100 osób		Liczba interwencji domowych na 100 osób		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEiDG na 100 osób		Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych	
Obszar/adres	Wartość wskaźnika bazowa	Wartość wskaźnika docelowa (-10%)	Wartość wskaźnika bazowa	Wartość wskaźnika docelowa (-10%)	Wartość wskaźnika bazowa	Wartość wskaźnika docelowa (-10%)	Wartość wskaźnika bazowa	Wartość wskaźnika docelowa (-10%)	Wartość wskaźnika bazowa	Wartość wskaźnika docelowa (+5%)	Wartość wskaźnika bazowa	Wartość wskaźnika docelowa (-10%)
Obszar I	14,20	12,78	9,14%	8,22%	1,41	1,26	1,76	1,76	1,49	1,56	28,89%	26,00%
Obszar II	17,24	15,51	9,91%	8,91%	1,71	1,53	3,28	2,95	6,75	6,75	37,58%	33,82%
Obszar III	20,45	18,40	17,39%	15,65%	2,27	2,04	0,00	0,00	4,55	4,77	33,33%	29,99%

Aktualizacja Programu będzie się odbywała w zależności od potrzeb wynikających z Raportu okresowego, na wniosek Zespołu ds. rewitalizacji, innych podmiotów z terenu Kętrzyna. Uzupełnienie planowanych projektów rewitalizacyjnych będzie możliwe pod warunkiem wpisywania się w założone cele rewitalizacji. Zaktualizowany dokument Programu Rewitalizacji będzie przyjęty Uchwałą Rady Miasta w Kętrzynie.

11. SPIS TABEL

Tabela 1	Zestawienie podstawowych cech miasta Kętrzyn oraz innych porównywanych miast w 2014 roku	7
Tabela 2	Aleje chronione na terenie Kętrzyna	13
Tabela 3	Pomniki przyrody na terenie miasta Kętrzyn	19
Tabela 4	Tereny zielone w granicach miasta Kętrzyn w 2014 roku	20
Tabela 5	Zasoby mieszkaniowe w Kętrzynie w latach 2008-2014	21
Tabela 6	Mieszkania oddane do użytku w latach 2008-2014 w Kętrzynie na tle kraju i województwa warmińsko-mazurskiego	22
Tabela 7	Struktura własności zasobów mieszkaniowych w mieście Kętrzyn (stan na 31.01.2014 roku)	23
Tabela 8	Udział mieszkań komunalnych w zasobach mieszkaniowych oraz udział mieszkań socjalnych w komunalnych zasobach mieszkaniowych w Kętrzynie na tle innych jednostek w 2013 roku	23
Tabela 9	Zapotrzebowanie na wynajem lokali komunalnych w Kętrzynie w latach 2010-2014	24
Tabela 10	Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach komunalnych Kętrzyna	25
Tabela 11	Postępowania eksmisyjne i eksmisje z lokali mieszkalnych w zasobach komunalnych Kętrzyna	25
Tabela 12	Struktura wiekowa budynków i lokali wchodzących w skład gminnego zasobu (stan na 31.12.2011)	26
Tabela 13	Wyposażenie budynków z lokalami komunalnymi w Kętrzynie	26
Tabela 14	Wyniki generalnego pomiaru ruchu w 2010 roku w mieście Kętrzyn	29
Tabela 15	Naruszenie dopuszczalnych poziomów hałasu na drogach wojewódzkich w Kętrzynie	35
Tabela 16	Podmioty gospodarki narodowej w Kętrzynie - wskaźniki	39
Tabela 17	Główni pracodawcy w Kętrzynie	40
Tabela 18	Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w Kętrzynie na tle kraju i województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2010-2014	41
Tabela 19	Wybrane rodzaje podmiotów gospodarki narodowej w Kętrzynie w latach 2010-2014	42
Tabela 20	Zasoby pracy w Kętrzynie na tle Polski, województwa warmińsko-mazurskiego oraz wybranych miast w 2014 roku	43
Tabela 21	Ludność Kętrzyna wg grup wieku w 2007 i 2014 roku	47
Tabela 22	Zmiany wskaźników obciążenia demograficznego w Kętrzynie w latach 2007-2014	50
Tabela 23	Ruch naturalny ludności w Kętrzynie w latach 2007-2014 na tle Polski i województwa warmińsko-mazurskiego	52
Tabela 24	Migracje w Kętrzynie w latach 2007-2014	52
Tabela 25	Migracje na pobyt stały według kierunku w Kętrzynie w latach 2007-2014	53
Tabela 26	Struktura bezrobotnych Kętrzyna na tle powiatu, województwa i kraju w 2014 roku	56
Tabela 27	Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Kętrzynie w latach 2010-2014	57
Tabela 28	Organizacje i firmy współpracujące z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kętrzynie	58
Tabela 29	Korzystający ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie w latach 2010-2014	59
Tabela 30	Powody przyznania pomocy społecznej w MOPS w Kętrzynie w latach 2010 – 2014	61
Tabela 31	Świadczenia przyznawane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie w latach 2010-2014	63
Tabela 32	Ilość sporządzonych Niebieskich Kart według podmiotów uprawnionych	67
Tabela 33	Osoby niepełnosprawne w powiecie kętrzyńskim w 2012 roku	67
Tabela 34	Dane dotyczące problemu uzależnień w Kętrzynie w latach 2013 i 2014	71

Tabela 35	Wybrane kategorie przestępstw popełnionych na terenie miasta Kętrzyna w latach 2010-2014	72
Tabela 36	Wybrane wykroczenia w Kętrzynie w latach 2012-2014	73
Tabela 37	Dane Komendy Powiatowej Policji dotyczące zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Kętrzyn w latach 2010-2014	73
Tabela 38	Zdarzenia drogowe w Kętrzynie w latach w latach 2010-2014.....	74
Tabela 39	Organizacje pożytku publicznego uprawnione do otrzymywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w Kętrzynie	75
Tabela 40	Opis wskaźników wyboru obszarów zdegradowanych/rewitalizowanych	90
Tabela 41	Ulice Kętrzyna spełniające kryterium stanu kryzysowego	93
Tabela 42	Obszary wyznaczone do rewitalizacji – liczba mieszkańców i powierzchnia	102
Tabela 43	Wskaźniki obszarów rewitalizowanych Kętrzyna.....	103
Tabela 44	Harmonogram Raportów okresowych.....	165
Tabela 45	Wskaźniki realizacji Programu Rewitalizacji	166

12. SPIS RYCIN

Rycina 1	Obszar objęty Programem Rewitalizacji dla Miasta Kętrzyna na lata 2007-2013	5
Rycina 2	Miasto Kętrzyn na tle województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu kętrzyńskiego	8
Rycina 3	Kierunki zagospodarowania terenu określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyn	10
Rycina 4	Obszary Chronionego Krajobrazu Rzeki Guber w Kętrzynie	18
Rycina 5	OSI o słabym dostępie do usług publicznych	81
Rycina 6	OSI Obszary przygraniczne	81
Rycina 7	OSI wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji	82

13. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych Kętrzyna na tle innych jednostek terytorialnych w 2014 roku	21
Wykres 2	Liczba mieszkań niewyposażonych w poszczególne instalacje w Kętrzynie w 2013 roku	27
Wykres 3	Sprzedaż energii ciepłej w przeliczeniu na warunki roku standardowego w Kętrzynie w latach 1996-2014	31
Wykres 4	Odbiorcy ciepła sieciowego w Kętrzynie	32
Wykres 5	Liczba podmiotów gospodarczych oraz wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności w Kętrzynie w latach 2009-2014.....	38
Wykres 6	Liczba osób pracujących na 1000 ludności w Kętrzynie w latach 2006-2014	44
Wykres 7	Zmiana liczby ludności w Kętrzynie w latach 2007-2014	46
Wykres 8	Zmiana liczby w poszczególnych grupach wieku ludności w Kętrzynie w latach 2007-2014.....	48
Wykres 9	Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w Kętrzynie na tle województwa warmińsko-mazurskiego i Polski.....	49
Wykres 10	Prognoza ludności powyżej 60 r.ż. w powiecie kętrzyńskim do 2030 roku.....	50
Wykres 11	Zależności między wiekiem człowieka a jego potrzebami.....	51
Wykres 12	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wybranych jednostkach terytorialnych w latach 2010-2014	54
Wykres 13	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w gminach miejskich i miastach na prawach powiatu w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku	77

14. ZAŁĄCZNIK NR 1 MAPA OBSZARÓW REWIALIZOWANYCH